

EESTI STANDARDIKESKUS

EVS TEATAJA

11/2001

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

- ◆ UUED TELEFONINUMBRID
- ◆ EVS JA SIDEAMETI LEPING
- ◆ JUHTIMISSÜSTEEMIDE PÄEVAD
  - ◆ CENI PEASSAMBLEE
  - ◆ IT STANDARDIMISEST
  - ◆ UUED TRÜKISED

ISSN 1406-0698

EVS

EVS Teataja

EESTI STANDARDIKESKUSE
igakuine ametlik väljaanne

9. aastakäik
ISSN 1406-0698

Toimetuse aadress
ARU 10
TALLINN 10317

Toimetaja Anne Laimets
Tel 605 5055
Faks 605 5070
anne@evs.ee

Tellimine ja müük:
Eesti Standardikeskus
Aru 10 Tallinn 10317
Tel 605 5060, 605 5061
Faks 605 5070
myyk@evs.ee

Trükk: Eesti Standardikeskus

EESTI UUDISED

3. - 5. oktoobril toimunud CEN Peaassambleel ja aastakoosolekul Londonis käis EVS tegevdirektor Sven Kasemaa. Vt lk 8.

9. oktoobril toimus EVS/TK 5 "Tuletõrje- ja päästevahendid" koosolek. Kavas oli komitee uue sekretäri valimine, kelleks sai P. Vain. Kinnitati ka tehnilise komitee 2002. a tööplaan.

12. oktoobril toimus EVS/TK 4 "Infotehnoloogia" nõupidamine, kus arutati EstEID programmi seisu ning spetsifikatsioonide vormistamist, tutvustati Eesti Meditsiiniinfotehnoloogia ümarlaua (MIT) tegevust ja Rahvusraamatukogu standardimise töörühma moodustamist ning eesmärgi, anti ülevaade infoturbe alamkomitee SC 27 projektidest. Vt lk 5.

15. oktoobril tähistati Standardikeskuses Ülemaailmset Standardipäeva konverentsiga "Keskkond ja standardid" Vt lk 3.

EVS/TK 4, TIEKE ja Cybernetica AS korraldasid 17. oktoobril Küberneetika Maja konverentsisaalis IT standardimise seminari-teabepäeva. Käsitleti digitaalse asjaajamise vajalikkust Eestis, elektronkaubanduse standardimisprojekti, turbealduse standardeid ja firma turvapoliitikat.

24. - 26. oktoobril toimusid Standardikeskuses EVS juhtimissüsteemide päevad. Kolmepäevasel seminaril käsitleti komplekselt organisatsiooni edukaks tegevuseks vajalikke juhtimissüsteeme: kvaliteedi- ja keskkonnajuhtimist, töötõrvishoiu ja -ohutust ning infoturvet. Vt lk 6.

Sotsiaalministri 30.08.2001 määrusega nr. 87 kehtestati "Kutsestandardite koostamise, muutmise, ülesehituse ja vormistamise kord" RTL 2001, 107, 1482.

Majandusministri 6. septembri 2001. a määrusega nr 56 kehtestati "Seadmete poolt tekitatava õhus leviva müra määramise ja seadmete sellekohase märgistamise nõuded". RTL 2001, 109, 1514.

§ 6. Mõõtmiste metoodika

Mõõtmiste metoodika ning seadme kohta koostatud tehniline dokumentatsioon loetakse nõuetekohaseks, kui see on kooskõlas seadmete poolt tekitatava müra mõõtmist käsitlevate Eesti standardite nõuetega või nende puudumisel vastavate Euroopa või rahvusvaheliste standardiorganisatsioonide standarditega.

Majandusministri 3. oktoobri 2001. a määrusega nr 68 kinnitati "Tööstusosakonna põhimäärus" RTL 2001, 115, 1632

Osakonna põhiülesannete hulka kuulub kvaliteedi infrastruktuuri alase tegevuse s.h ka standardimise ja integratsiooniprotsessi korraldamine Euroopa Liiduga.

TOIMETAJA VEERG

Oktoobrikuu on olnud Standardikeskuse jaoks sündmusterohke.

15. oktoobril tähistasime ülemaailmset standardipäeva konverentsiga "Standardid ja keskkond", sellest lühidalt lk 3.

24-26. oktoobril toimus Standardikeskuses kolmepäevane juhtimissüsteemide seminar. Seminaril said osalejad ülevaate kvaliteedi- ning keskkonnajuhtimissüsteemidest, töötõrvishoiu-, toiduohutuse-, nakkuskontrolli- ja infoturbe juhtimisest. Seminaril kokkuvõttes juhtis lektor hr Pedersen seminaristide tähelepanu sellele, et tegelikult on kõik juhtimissüsteemid küllalt sarnased. Kui olete ühe neist, olgu see siis kas ISO 9001 või ISO 14001 järgi rakendanud, on järgmiste juurutamine juba tunduvalt lihtsam. Kvaliteedijuhtimise põhimõtete ja ISO 9000 standardite valiku selgitamiseks on EVS väljaandel ilmunud 2 uut teavikut, kolmas uus trükk on direktiivide ja nendega seotud standardite kohta. Vt lk 19.

Müügile tulid ka uued liikluskorralduse standardid - fooride, ohutuslampide ja teisaldatavate liiklusmärkide kohta. Liiklusmärkide standard on heaks kiidetud, selle müügiletulekust teatame täiendavalt.

Huvitavat lugemist leiab infotehnoloogia vallast. Pike-mad artiklid käsitlevad CEN peaassambleel kuuldot ja võrdlusmõõtmisi.

Anne Laimets
anne@evs.ee

Süsteemis **Täna Otsustan Mina (TOM)** tegi hr Heino Harju 19. oktoobril ettepaneku teha Eesti Standardikeskusele ülesandeks muuta riiklikud standardid kõigile huvilistele vabalt (s.h elektrooniliselt ja tasuta) kättesaadavaks.

Ettepanek on tekitanud elavat vastukaja ja saanud üllatavalt palju kommentaare (33), nii poolt kui ka vastu. Kommentaarid näitavad segadust arusaamises standarditele viitamise osast õigusaktides ja standardimise protseduureeglitest.

Oli ka väga toredaid ettepanekuid, eriti meeldis meile üleskutse "Standardiraamatukogu igasse külla!"

TOM on süsteem, kus kõigil on võimalus esitada ideid, suuniseid ja mõtteid ning kommenteerida nii teiste poolt esitatut kui ka ministriumites väljatöötatud seaduseelnõusid nende loomise faasis. (<http://tom.riik.ee/>)

UUTE TEHNILISTE KOMITEEDE ASUTAMINE

- 23. novembril 2001 kell 10:00 toimub tehnilise komitee "Katelseadmed ja soojusvahetid" asutamiskoosolek.
- 29. novembril 2001 kell 10:00 toimub tehniliste komiteede "Mittepurustav katsetamine" ja "Keevitamine" asutamiskoosolek.

Info ja registreerumine 13.novembriks telefonil 605 5059 või e-postiga mereli@evs.ee.

NB!

STANDARDIKESKUSEL ON ALATES 24. OKTOOBRIST UUED TELEFONINUMBRID

Helistamisel vanale numbrile ühendatakse 3 kuu jooksul telefonid automaatselt üle uuele numbrile, seejärel teatab automaatvastaja veel 3 kuu jooksul uue numbri.

	Endine number	Uus number
Sven Kasemaa	651 9201	605 5051
Doris Seljamaa	651 9200	605 5050
Krista Kaarlõp	651 9202	605 5052
Kadri Ugand	651 9203	605 5053
Merike Lepp	651 9204	605 5054
Anne Laimets	651 9205	605 5055
Kaido Rajur	651 9206	605 5056
Sirje Pannik	651 9207	605 5057
Mereli Mändla	651 9209	605 5059
Kristel Schwede	651 9210	605 5060
Anu Tamm	651 9211	605 5061
Signe Ruut faks	651 9212	605 5062
Signe Ruut	651 9213	605 5063
Juta Laasma	651 9214	605 5064
Enna Kaarest	651 9215	605 5065
Rain Benrot	651 9218	605 5068
Mare Annsoo	651 9219	605 5069
Üldfaks	651 9220	605 5070
Terje Pannik	651 9223	605 5073

AS Metrosert korraldab metroloogiaalased kursused

ajavahemikul 12. - 16.11.2001 ja 26. - 30.11.2001
vene keeles metroloogiaalased kursused taotlejatele, kalibreerijatele ja
metroloogidele.

Kursuste programm (www.evs.ee/eak/eakweb/EAKJ15.doc) hõlmab metroloogiaalaseid
algteadmisi, mis on vajalikud

- mõõtevahendite taatlemisel ja kalibreerimisel,
- katselabori ettevalmistamisel akrediteerimiseks EVS EN ISO/IEC 17025:2000 järgi,
- toodangu katsetamisel,
- mõõtmiste teostamisel ja tulemuste hindamisel,
- toodangu kvaliteedialase kontrolli organiseerimisel ja korraldamisel,
- ISO 9000 järgse kvaliteedisüsteemi juurutamisel ja sertifitseerimisel.

Kursus toimub vene keeles Narva Kutseõppekeskuses.

Kursuste läbimise kohta väljastatakse vastav tunnistus.

Lektorid on Tallinna Tehnikaülikoolist, Tartu Ülikoolist, Eesti Akrediteerimiskeskusest, Tehnilise Järelevalve Inspeksioonist, AS Metrosert.

Registreerimine:

Veera Gorjatševa Narva Kutseõppekeskus

Kreenholmi 45, 20104 Narva

GSM +372 52 63 681, Tel +372 35 60 687

Faks +372 35 60 690, E-mail: VeeraG@nktk.edu.ee

KONVERENTS "STANDARDID JA KESKKOND"

15. oktoobril tähistasime koos tehniliste komiteede, lepingupartnerite, standardimis-komisjoni ja EVS nõukojaga ülemaailmset standardipäeva, mis teatavasti toimus täna-vu deviisi all "Standardid ja keskkond".

Konverentsi päevakorras oli rida ettekandeid, mis puudutasid keskkonda otseselt ja ka laiemalt - nii tööstust, ettevõtluskeskkonda, otseselt keskkonnakorraldust ja EVS rolli standardimismaastikul.

Majandusministeeriumi asekantsleri **Signe Ratso** ettekanne standardite olulisusest Euroopa Liidu kontekstis andis koosolijatele pildi Euroopa turu kujunemisest, standardite osast selles, Euroopa standardite ja direktiivide vahelistest seostest ning vastavushindamisest PECA (Protocol to the European Agreement on Conformity Assessment) lepingu valguses.

Tööandjate ja Tööstuse Keskliidu direktor Henn Pärn rääkis standardite kasutamisest Eesti tööstuses. Peale tootestandardite kasutamise nimetas hr Pärn ka ILO standardeid ning kutsestandardeid. Laia kasutamist on leidnud kvaliteedijuhtimise standardid.

Keskkonnakorralduse standardimisest rahvusvahelises ulatuses ja Euroopas andis ülevaate keskkonnaaudiitor ja Tallinna Pedagoogika-ülikooli keskkonnakorralduse õppejõud Tõnis Pöder. Ta jagas ka enda kui audiitori kogemusi keskkonnajuhtimissüsteemide sertifitseerimisest.

Standardikeskuse tegevdirektor Sven Kasemaa valgustas Standardikeskuse selle aasta tegemisi ja vahendas CEN ja ISO Peaassambleel kuuldot - nähtut, millest lähemalt saate lugeda ka sellest numbrist. Konverentsi lõpus vahetati kolleegidega mõtteid vabamas õhkkonnas.

■AL

Pildil: Standardipäeva mitteametlik osa

EESTI STANDARDIKESKUS JA SIDAMET ALLKIRJASTASID KOOSTÖÖLEPINGU

**MTÜ Eesti Standardikeskus ja Sideamet
allkirjastasid 15. oktoobril koostöölepingu.**

Lepingu eesmärgiks on koostöö reguleerimine, mille tulemuseks on telekommunikatsioonialaste rahvusvaheliste ja Euroopa standardite ülevõtmine Eesti standarditeks või nende puudumisel Eesti algupäraste standardite koostamine ja vastastikune standardimisalane teabevahetus.

Sideamet on meile väga oluline lepingupartner olles Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudis (ETSI) rahvuslik liige alates 1998. aastast ja vastutades standardimise eest telekommunikatsiooni valdkonnas.

“Telekommunikatsioon on valdkond, kus ilma standardimiseta ei ole võimalik luua ühtseid tehnilisi süsteeme,” ütles Sideameti peadirektor Jüri Jõema. “Kuna valdkonna standardeid on tuhandeid, siis efektiivsuse tagab vaid koostöö kahe asutuse vahel.”

Eesti Standardikeskuse ülesandeks on standardimise üldine korraldamine ja standardimisega seonduva teabevahetuse koordineerimine ning Eesti standardite väljaandmine.

Pildil: EVS tegevdirektor Sven Kasemaa ja Sideameti peadirektor Jüri Jõema lepingut allkirjastamas

Koostööleping võimaldab Sideametil kui rahvuslikul standardiorganisatsioonil täita oma rahvusvahelise liikmelisusega seotud kohustusi ja avaldada standardimisalast teavet sealhulgas standardite avaldamist arvamusküsitluseks ja uute standardite heakskiitmist Eesti Standardikeskuse Teatajas.

■ AL

INFOTEHNOLOOGIA STANDARDIMISEST

12. oktoobril toimunud EVS/TK 4 Infotehnoloogia nõupidamisel arutati EstEID programmi seisu ning spetsifikatsioonide vormistamist, tutvustati Eesti Meditsiiniinfotehnoloogia ümarlauda (MIT) tegevust ja Rahvusraamatukogu standardimise töörühma moodustamist ning eesmäärke, anti ülevaade infoturbe alamkomitee SC 27 projektidest.

EstEID programmi seisu ning spetsifikatsioonide vormistamist tutvustas Ain Järv.

Ettevalmistamisel on Vabariigi Valitsuse määrus ID kaardi vormi kohta, lisaks tuleb koostada mõned kasutajajuhendid. Digitaalallkirja töörühm tegutseb sisuliselt juba alates seaduse ettevalmistamisest. Töörühma koosolekute protokollide ja muude materjalidega saab tutvuda aadressil

<http://www.riik.ee/riso/digiallkiri/>.

Proovikaardid on Eestis juba trükitud.

Konkursi ID kaardi valmistamiseks võitis TRÜB AG Šveitsist. Tegemist on täisteenusega (koos vajaliku tehnoloogia Eestisse toomisega). ID kaart on osa PKI infrastruktuurist digitaalallkirja seaduse mõttes.

Sertifitseerimisteenuse osutajaks saab ilmselt Sertifitseerimiskeskuse AS. Jällegi on siin tegemist kompleksteenusega koos kaardiväljastamisega. Uue (välis)passi hankekonkurss on samuti läbi viidud.

Arutati ka küsimust millisel kujul oleks mõistlik vormistada EstEID programmi tehnilised spetsifikatsioonid "EID-rakendus ID-kaardil" ja "Isikusertifikaadid ID-kaardis" (vaata <http://id.ee/esteid/>). Kas anda neile ametlik staatus standardimise süsteemis, vormistades need näiteks EVS juhendina? Jaak Tepandi tõstatas küsimuse, kas ei oleks mõistlik esitada tehnilisi üksikasju õigusakti lisadena, nagu seda telekommunikatsiooni valdkonnas tihti tehakse. Arvati, et antud juhul pole see otstarbekohane, kuna dokumentide sisu võib muutuda ja selline normeerimine pole eluliselt vajalik.

Eestis on vastavaid standardilaadsete dokumentide liike vähe, seni tõesti ainuke võimalus EVS juhendina välja anda. Tehnilise normi ja standardi seadus olevat viitamise nõuete osas ümbertegemisel. Võimalik, et lisandub uusi dokumentide liike, näiteks tehniline spetsifikatsioon (TS). Ka E.Sandbergi arvates oleks TS sobivaim.

Otsustati koos asjaosalistega viia spetsifikatsioonid EVS juhendina väljaandmiseks sobivale lõplikule kujule ning legaliseerida need standardimise süsteemis. Neile saab siis edaspidi normdokumentides või õigusaktides mugavalt viidata.

Eesti Meditsiiniinfotehnoloogia ümarlauda (MIT) tutvustus Kaja Hanstein.

Ümarlaud loodi ametlikult mittetulundusühinguna 23. augustil. See toimus elu sunnil, sest haiglate infosüsteemid katavad küll põhivajadusi, kuid koos ühinemiste, ümberkorralduste jms on kasvanud koostöö- ja andmevahetuse vajadus. Vajalik on hakata samu asju nimetama samade nimedega s.t standardiseerida terminoloogiat. On vaja mitmeid standardeid, suur osa neist on ilmselt ka rahvusvaheliselt olemas. Samas on õigeid raske leida. Monika Oidi arvates on seega oluline organisatsiooniline tegevus kokkulepetele jõudmiseks. Kuuldavasti loob sotsiaalministeerium tuleval aastal tervishoiuameti. Lühikese ajaga on tehtud suur töö, loodud on mitmeid töörühmi ja korraldatud nõupidamisi, on olnud kontakte rahvusvahelise tasandil.

Tervishoiu informaatika nn ametliku rahvusvahelise standardimise poolel on peamine organisatsioon ISO/TC 215 ja Euroopa tasemel CEN/TC 251 (ka EBES ja ECHOP). EVS/TK 4 on seni vaatejana esindatud CEN/TC 251 juures. Vastloodud MIT tahab koostöös EVS/TK 4-ga jälgida Eestile olulisi standardeid ja vajadusel nende koostamisel kaasa lüüa.

Rahvusraamatukogu standardimise töörühmast rääkis Endla Sandberg.

Nimetatud töörühma on kaasatud asjahuvitatuid mitmetest asutustest (teised raamatukogud, Raamatukoguhoidjate Ühing jt). Töörühma üheks ülesandeks on välja selgitada standardite vajadus raamatukogunduses ning jõuda otsusele, kas sellealase tehnilise komitee moodustamine on vajalik. Raamatukogudes on hulk IT-spetsiifilisi rakendusi ja nad on huvitatud ka standardimisest, mis kuulub EVS/TK 4 pädevusse. On ju raamatukogunduses lisaks ISO/TC 46 standarditele suur tähtsus JTC 1 materjalidel.

Tähtis etapp on vajaduste väljaselgitamine standardimiskavade koostamiseks, käimas on ankeetküsitlus võimalike huviliste seas. Pideva koostöö vajadusel tuleks luua tehniline komitee. Konkreetseteks projektideks piisab töörühmade loomisest. Muuseas on alustatud standardi EVS 8 tutvustamist ja kohaldamise soovitamist raamatukogunduses.

Ülevaate infoturbe tehnilise komitee JTC 1/SC 27 projektidest andis Monika Oit.

Kokku on nimetatud alamkomiteel 27 täisliiget ja 10 vaatlejat (sh Eesti).

Komitee töös, eriti töörühmas WG 2, on Eesti (Buldas, Ansper) hästi esindatud.

Alustati ettepanekute tegemist EVS/TK 4 järgmise aasta standardite tööprogrammi. Seni on välja pakkuda alljärgnevad standardid:

ISO/IEC 13335-5 (ülevõtmise otsus on tehtud, ootame lõppversiooni)

ISO/IEC 17799:2000 *Information technology - Code of practice for information security management*

ISO/IEC 10646-1:2000 *Information technology - Universal Multiple-Octet Coded Character Set (UCS) - Part 1: Architecture and Basic Multilingual Plane (Unicode)*

ISO/IEC 9126-1:2001 *Software engineering - Product quality - Part 1: Quality model*

Euroopa standardikomitee CEN on ette valmistanud uue versiooni töökorraldust käsitlevast süsteemist **CEN BOSS** (*Business Operations Support System*). Vaata ka <http://www.cenorm.be/boss>.

Euroopa eelstandardi ENV kontseptsioon on asendatud tehnilise spetsifikatsiooniga TS -Technical Specification ja aruannet CEN Report asendab CEN TR – Technical Report, tehniline aruanne.

Island on loobumas CEN/TC 304 (*Information and Communication Technologies - European Localization Requirements*)

<http://www.stadlar.is/tc304/>) sekretariaadi ülalpidamisest.

Sekretariaadi austavate kohustuste võtmist on pakutud ka Eestile. Me peaksime asja uurima ning pakkumisele vastama. Lokaliseerimise küsimused on plaanis Euroopa tasemel taas tõsiselt üles võtta. Varsti on kavas kokku kutsuda esimene nn Cultural Diversity Steering Group, CDSG koosolek. CEN tegutseb edaspidi ilmselt (e-Euroopa programmide rahade toel) üha enam avatud töörühmade (CEN Workshop) vormis. Samas tahetakse TC 304 säilitada. Tundub, et TC 304 roll edaspidi ühest küljest väheneb ja teisest küljest täpsustub. Radikaalsem lahendus on selline moodustis üldse likvideerida.

T.Valdlo

EVS/TK 4 sekretär

EVS JUHTIMISSÜSTEEMIDE PÄEVAD

24. - 26. oktoobrini toimusid Standardikeskuses EVS juhtimissüsteemide päevad.

Kolme päeva jooksul käsitleti komplekselt organisatsiooni edukaks tegevuseks vajalikke juhtimissüsteeme: kvaliteedi- ja keskkonnajuhtimist, töötervishoidu ja -ohutust ning infoturvet. Lühidalt puudutas lektor ka ohutust toiduainetööstuses ja nakkuskontrolli tervishoiusektoris.

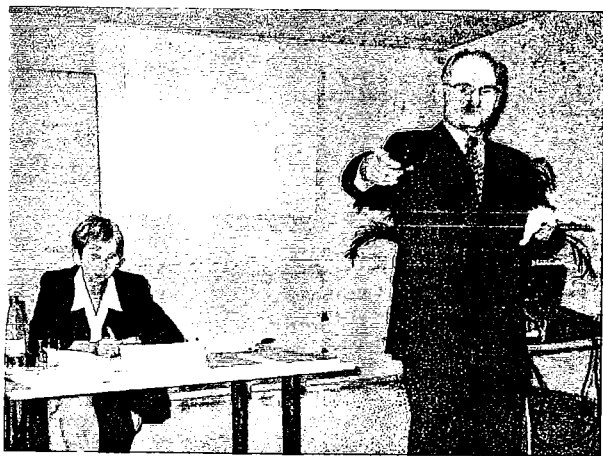
Kvaliteedisüsteemide juhtimine on Eestis juba laialt levinud, üha suuremat populaarsust on saavutamas keskkonnakorralduse juhtimine. Seminari eesmärgiks oli pühendada tähelepanu kvaliteedijuhtimissüsteemide praktilisele raken-

damisele, selle seoste keskkonnajuhtimissüsteemidega ning anda ülevaade ka Eestis seni veel suurema tähelepanu alt välja jäänud töötervishoiu ja -ohutuse juhtimisele. Seoses infotehnoloogia kiire atenguga on päevakorda tõusnud ka infoturbe küsimused.

Lektoriks oli meile juba maikuu seminaridest tuntud Taani Standardiorganisatsiooni kvaliteedijuht Torben Abildgaard Pedersen oma tuntud headuses.

Seminari esimene päev oli pühendatud kvaliteedijuhtimissüsteemide ülesehitamisele, nõuetele, sertifitseerimisele ja praktilise poole pealt kvaliteedikäsiraamatu koostamisele.

Pildil: tõlk Ene Tsetörkina ja lektor T.A. Pedersen

Teisel päeval käsitleti keskkonnajuhtimissüsteeme, nendele esitatavaid nõudeid standardi ISO 14001 ja Euroopa keskkonna akrediteerimisskeemi EMAS järgi. Kõik Euroopa Liidu liikmed, kes soovivad müüa oma toodangut Euroopa turul, peavad olema registreeritud EMAS skeemi. See tähendab, et nad peavad tõendama oma tootmise keskkonnohutamist. EMAS skeemi võib võrrelda standardiga ISO 14001, neis on palju sarnaseid nõudeid, kuid on ka erinevusi.

Keskkonnajuhtimissüsteemi ülesehitamisel ja käsiraamatu koostamisel tuleb silmas pidada mõlema dokumendi nõudeid ja siis on võimalik täita üheaegselt nii standardi kui ka EMAS-i nõudeid ning saada sertifitseerituks ja registreerituks üheaegselt.

Kui ISO 14001 ja EMAS on suunatud keskkonnamõjudele, mis toimivad väljapoole, siis tööohutus ja -tervishoid (OHSAS) on suunatud samuti keskkonnale, seekord aga sisemisele keskkonnale - ettevõtte oma töötajatele.

Siiani oodatakse rahvusvahelist töötervishoiu ja -ohutuse standardit, mille koostamine on juba mitu korda tagasi lükatud, rahvusvahelisele konsensusele jõudmine on küllalt keeruline. Paljudel riikidel on oma töötervishoiu ja -ohutuse standardid.

Seni toimub sertifitseerimine näiteks BSI-OHSAS 18001 järgi.

Lektor on Taanis tegelenud palju ka ohutusega toiduainetööstuses ja infektsioonikontrolliga tervishoiuasutustes.

Ta arvas, et ka Eestis on lai tööpõld infektsioonikontrolli osas. Hr Pedersen tõi näite, et kätehügieeni kohta tervishoiuasutustes on ta ise koostanud 20-leheküljelise standardi. Toiduainetööstuse ohutusnõudeid teatakse Eestis hästi ja rakendatakse neid ka meie ettevõtetes. Nagu lektor mainis on Taani standard DS 3027, mille järgi toimub toiduohutuse sertifitseerimine, võetud nüüd töösse rahvusvaheliseks standardiks ülevõtmiseks.

Infoturvet käsitledes peatus lektor Briti standardil BS 7799, mille esimene osa on tegevusjuhend infoturbeks, mis sisaldab 10 kontrolli valdkonda, standardi teises osas on toodud nõuded, mille järgi toimub sertifitseerimine. Sama valdkonda käsitlevad ka Taani standardid DS 484 kaks osa, millest esimeses tuuakse põhinõuded, teises laiendatud nõuded pankadele, kindlustusfirmadele, meditsiinisektorile, advokaatidele jt, kes töötavad tundliku info valdkondades.

Eraldi tähelepanu osutas hr Pedersen veebilehtede koostamise nõuetele ja sellisele uuele alale nagu veebilehtede sertifitseerimine. Kõike kolmel päeval käsitletut kokku võttes võib öelda, et tegelikult toimivad kõik juhtimissüsteemid ühtsete põhimõtete järgi - juhtkonna vastutus, ressursid, tooteteostus, mõõtmine, analüüs, parendamine, kliendi rahulolu.

Kui olete juba ühe juhtimissüsteemide standarditest, olgu see siis ISO 9001 või ISO 14001 või mõni muu standard, rakendanud, on järgmiste süsteemide rakendamine samade põhimõtete järgi juba tunduvalt lihtsam.

Lektori nõuandeks oli juurutada üks integreeritud nõuete mudel kõikide juhtimissüsteemide kohta ja ning süsteemi auditi läbiviimiseks soovitas ta koostada risttabeli käsiraamatu 8 peatüki rakendamise kohta.

Seminari materjalidega on võimalik tutvuda raamatukogus.

Soovi korral saavad asjast huvitatud, kel ei olnud võimalik osaleda seminaril, osta seminari materjale Standardikeskusest:

Kvaliteedijuhtimine (et, en) 190.-
 Keskkonnajuhtimine, töötervishoid (et, en) 190.-
 Infoturve (ainult inglise keeles - en) 140.-

Anne Laimets
 EVS peaspetsialist

KUS KÄIDUD. MIDA NÄHTUD

CEN OLI KOOS LONDONIS

CEN 27. peassamblee ja aastakoosolek toimusid Londonis 3. -5. oktoobril.

Seekord oli võõrustajaks Briti Standardiorganisatsioon (BSI), kes sel aastal tähistas oma 100. juubelit.

PEAASSAMBLEE

Peassamblee toimus 3. oktoobril. Osalejateks olid CEN rahvuslikud, liitunud ja assotsieerunud liikmed. Põhiteemadena käsitleti protseduurilisi muudatusi ning kiideti heaks juba enne liikmetele laiali saadetud otsuseprojektid.

Olulisema uudisena võib esile tuua Malta CEN täisliikmeks vastuvõttu. Seega on nüüd täisliikmeid 20.

Kaheksa Kesk- ja Ida-Euroopa standardiorganisatsiooni liikmetingimuste täitmist oodatakse kahe lähema aasta jooksul.

AASTAKOOSOLEK

4. oktoobril toimus CEN aastakoosolek. Avasõnad ütles president professor Christian Beckervordersandforth, millele järgnes Euroopa Komisjoni Ettevõtluse Direktoraadi peadirektori Fabio Colasanti sõnavõtt teemal **“Komisjoni seisukohad Euroopa arengust”**. Põhilised teemad olid standardimise tähtsus EL kodanikele, standardimise efektiivsus ning Euroopa Komisjoni toetus standardimisele. Oma sõnavõtus juhtis ta tähelepanu Euroopa ühisturu laienemisele lähema 3-5 aasta jooksul ja dokumendile Valge Raamat *“European Governance A White Paper”* 27.07.200, Brüssel.

Standardimine on Euroopa siseturu nurgakiviks, samas ka üheks võtmeteguriks konkurentsivõimele globaalsel turul. Need kaks faktorit omavad kasvavat tähtsust, sest ühisturg laieneb geograafiliselt kandidaatriikide liitumisel. Samuti tunnevad kasvavat huvi Euroopa standardite kasutuselevõtu vastu Venemaa, Ukraina ning Vahemereäärne piirkond. Standardite osatähtsus suureneb ka uute direktiivide väljatöötamisega, näiteks olgu toodud üldine tooteohutuse direktiiv. Jätkuvalt on suund de-regulatsioonile, kus Uue Lähenemisviisi direktiivid on kõige paremaks näiteks. EK ootab CEN-ilt rohkem standardeid. Üheks eesmärgiks on standardite

väljatöötamise kiirendamine. CEN on selleks juba samme astunud – näiteks tehniliste komiteede tegevuskavade koostamise või siis eCEN projekti arendamisega. Oluliseks uuenduseks on CEN avatud tööruhmade dokumendid (*CEN Workshop Agreements CWA*), mis võimaldavad kaasata liikmeid ja eksperte ka väljastpoolt CEN liikmeskonda. Sellised dokumendid ei toeta küll seadusandlust Uue Lähenemisviisi osas, kuid on efektiivseks vahendiks EL poliitika toetamisel valdkondades, kus konsensuse saavutamine tavaliste protseduurireeglite järgi nõuab liiga palju aega. Oluliseks uuenduseks viimastel aastatel Euroopa standardimises on standardilaadsete dokumentide *CEN/TR (technical report)* ja *CEN/TS (technical specification)* kasutuselevõtt, mida koondnimega nimetatakse *New Deliverables*.

CEN-i eesmärk on organisatsiooni suurema tuntuse saavutamine ka väljaspool EL liikmesriike. Oluline on kaasata standardimisprotsessi kõik osapooled, eriti tarbijad ning keskkonnakorraldusega tegelejad. Euroopa tarbijate huve CEN-is esindab assotsieerunud liikmena juba ANEC. Keskkonna poolelt otsib Euroopa Komisjon selleks sobivat organisatsiooni.

Standardimine on kallis ning seetõttu ootab Euroopa Komisjon tulemuslikku tööd ehk teisisõnu võimalikult palju standardeid. Ei soovita finantseerida projekte, mille tulemuseks ei ole Euroopa standard s.t väljatöötamine võtab kas liiga kaua aega või standardit ei avaldata üldse.

CEN rollist tegid ettekande Georg Hongler ning David Lazenby (CEN asepresident finantsalal). Olulisemate teemadena käsitleti Eurokoode ning ehitustoodetest esimese harmoneeritud Euroopa standardi, tsemendistandardi EN 197-1:2000 avaldamist. Järgmise aasta mais oodatakse surveanumate standardi EN 286-1:1998 avaldamist harmoneeritud standardina. Sellele standardile saabus 5000 kommentaari.

Standardimist finantseeritakse senisest enam projektipõhiselt. CEN ootab Euroopa

Komisjonilt poliitilist tunnustamist ning finantseerimist. CEN peab lähitulevikus muutuma efektiiv-semaks ning tugevdama koostööd tööstuse ja teiste osapooltega.

Euroopa Komisjoni nimel esines pöördumisega Didier Herbert. Euroopa Nõukogu ja Euroopa Parlament võtsid 1999.a. vastu resolutsiooni standardimise rollist Euroopas. Septembri lõpus k.a. võttis Euroopa Komisjon vastu standardimisaruande.

Euroopa standardiorganisatsioon peab seoses liikmete arvu laienemisega lähiaastatel olema valmis struktuurilisteks ja protseduurilisteks muutusteks. Mõned liitunud liikmed valmistuvad esitama liikmeks saamise avaldust 2001. aastal (Türgi, Küpros) ning neile lisanduvad paljud 2002 aastal (Slovakkia).

Jätkuma peab koostöö ka Euroopa standardiorganisatsioonide CEN/CENELEC/ETSI vahel.

Pildil: kogemusi jagamas ETSI peasekretär Karl Heinz Rosenbrock, DIN direktor Torsten Bahke ja EVS direktor Sven Kasemaa

Ettevõtjate nimel esines ettekandega Briti Tööstusliidu nimel selle direktor Digby Jones. Ettevõtjatele on oluline progress standardimises. Euroopa laienemisega avanevad uued turud, kuid samas vajab Euroopa ka reforme. Turu laienemine toob endaga kaasa uued kliendid ning konkurendid. Kui seni peeti standardite all silmas peamiselt polte ja mutreid, siis nüüd on standardi mõiste laienenud ka äriterminitele. Õppida tuleks teistelt ja siduda standardid strateegilise juhtimisega. Tööstus ei soovi näha, et standardid oleksid tehtud, vaid et nad oleksid ka rakendatud. Viivitusi standardimisprotsessis on põhjustanud konsensusse ning ühiste arusaamade saavutamine. Lähiaja standardimiselt oodatakse ärilise lähenemisviisi arvestamist ning selge strateegia väljatöötamist.

LIITUNUD LIIKMETE ÜMARLAUD

5. oktoobril toimus liitunud liikmete ümarlaud, mille eesistujaks oli Tšehhi Standardiorganisatsiooni tegevdirektor Otokar Kunc. Bratislavas 2001 mais toimunud liitunud liikmete ümarlauas toimunud tegi ülevaate Slovakkia esindaja Matej Bily, kes tõi tõsisemaks raskuseks teavitamisdirektiivi 98/34/EÜ rakendamise täisliikmetingimuse täitmisel.

Üks tingimus, 80% Euroopa standardite ülevõtmine, on alati olnud üheks huvipakkumaks teemaks. Mai 2001 seisuga on 15-st CEN liitunud liikmest 6 võtnud üle enam kui 80% EN standarditest; 4 neist on üle võtnud 40-60%; 5 – vähem kui 40%.

Ettekandega esines David Lazenby, kelle ettekanne sisaldas Roland-Berger uurimuse lõppraporti ülevaadet CEN liikmete kohta. Kokkuvõtvalt peaks mainima, et ei eksisteeri ühtset mudelit NSB (lühend rahvuslikust standardiorganisatsioonist) finantseerimiseks. Rügieelarveline toetus varieerub 2 -52 % piires NSB eelarvest. Enamus s.o 90% CEN liikmeid ei poolda ühtse (tsentraliseeritud) müügikeskuse loomist ega liikmemaksude tõstmist. Sissetulekute suurendamise võimaliku allikana nähakse pigem tehniliste komiteede töös ja töörühmades osalemise tasu suurendamist.

Uued valdkonnad

Uute standardimisvaldkonnadena nähakse teenuseid, keskkonda, tervisekaitset ning e-äri. Arutati ka CMC (*CEN Management Centre*) võimalikku rolli tulevikus, laienemise ning muutuste valguses.

Liikmeid teavitati CEN Memorandum 10 (*Commercial Policy*) uustöötamise ilmumisest, mis puudutab standardite müüki ja turustust.

Euroopa Komisjoni nimel sai sõna Helmuth Lohan (*DG Enlargement*), kes andis ülevaate

Phare abiprogrammidest ning selle jaotusest liitunud liikmete vahel ja informeeris uutest fondidest. Abiprogrammide prioriteedid järgivad liitumispartnerluses püstitatud prioriteete. Kogu Phare aastane fond on 1,5 miljardit Eurot. Eelarve on jaotatud kaheks: multiriiklik (PRAQIII, Taiex) ja indikatiivsed rahvuslikud projektid (põhineb sisemajanduse kogutoodangul ning elanike arvil). 2001. al sai Eesti 2 % Phare rahvuslike projektide rahast. Enim sai Poola - 37 %. Meie lähinaabrid Läti ja Leedu said vastavalt 3 % ja 4 %. Phare kogutoetuse osas ajavahemikus 1998-2001 on Eesti saanud 8 %, Läti 3 % ning Leedu 4 %.

Phare abi kvaliteedi infrastruktuuri arendamisele on Eestile 10 %, Lätile 7%. Suurimaks abisaajaks on siin jälle Poola 51 %ga.

Kuna Phare abiprojektide läbivaatamine on pikaajaline protsess, mis kestab 2-3 aastat, siis sisuliselt 2002. a Phare toetused on tõenäoliselt viimased sellest fondist liitumise laienemisläbirääkimistes olevatele riikidele.

Uuest *CEN Keymark*'i tulekust andis ülevaate Herman Voorhof. *CEN Keymark* on kolmanda osapoole õiguslikult kaitstud sertifitseerimismärk, mis on kasutusel alates 1995. aastast. Kuna esimene *CEN Keymark* projekt ei olnud väga edukas, siis vaadati see üle ning avaldati uued reeglid septembris k.a. *CEN Keymark* on vabatahtlik vastavusmärk tõendamaks vastavust Euroopa standarditele. Värvilisena on ta kollase, musta ning sinisena kuid võib kasutada

ka must-valgena. Märki võib kasutada erinevates suurustes, oluline on, et selle proportsioonid taustvõrgustikuga oleksid tagatud. *CEN Keymark*'i võib kasutada koos rahvusliku vastavusmärgiga. Lahendamata on *Keymark*'i sertifitseerimisorgani küsimus.

CEN/CENELEC EUROOPA VASTAVUSMÄRK

Jälle on päevakorda võetud Euroopa standarditele vastavuse märgi "*Keymark*" kasutamine. Siiani ei ole nn võtmemärk saavutanud loodetud edu. Euroopa vastavusmärk võeti kasutusele järjekordse sammuna ühtse Euroopa turu suunas. 1992.a. otsustas Euroopa Standardikomitee CEN asuda ümber vaatama oma sertifitseerimispoliitikat. 1994.a. otsustati ühendada CEN ja CENELEC jõupingutused uue vastavusmärgi kehtestamiseks. 1995 kiitsid CEN ja CENELEC Peaassambleed uue ühtse vastavusmärgi heaks. Esialgu ei avaldanud CEN/CLC mingit survet majandusnimestele, et seda märki kiiresti või eelistatult kasutusele võtta. CEN-i ametlik poliitika seisneb selles, et toodete vastavust Euroopa standardile tõendav tarnija deklaratsioon (vastavalt Euroopa standardile EN 45014), sõltumatud katseprotokollid või sertifitseerimismärgid, mis antakse vastastikuse tunnustamise lepinguga seotud organite poolt, samuti ka Euroopa

Põhitingimused ja kriteeriumid sertifitseerimisorganile on kehtestatud. *Keymark* süsteemi vastavushindamine vastab ISO/IEC kolmanda poole sertifitseerimissüsteemile nr 5, mis on defineeritud ISO/IEC Guide 28 "*General rules for a model third party certification system for products*".

Tšehhi kogemust täisliikmeks saamisel vahendas Otokar Kunc. Täisliikmelisus tähendab rahvuslikule standardiorganisatsioonile, ekspertidele ning standardijatele kohustuste, dokumentide arvu, töökoormuse ja kulutuste suurenemist. Ta tõi näite, et kui liitunud liikme kulud on 100 %, siis liikme kulud on 210 %. Toime tuleb tulla aastas ligi 2500 dokumendi kommenteerimisega, etteantud tähtaegadega hääletamisel ning EN standardite rahvusstandardiks ülevõtmisel. Käibelt tuleb kõrvaldada konfliktid rahvusstandardid, teavitada standarditest ning osaleda rahvusvahelises ja Euroopa standardimises.

Kõlama jäi manitsus valmis olla kõigi nende kohustustega toimetulekuks.

Sven Kasemaa

EVS tegevdirektor

sertifikaadid, mis garanteerivad uue CEN/CENELEC-i märgi kasutamise, on kõik vastuvõetavad moodused standarditele vastavuse tõendamiseks. Need nimetatud meetodid on ilmselt erinevad, ent turul tegutseja otsustada jäeti, milline meetod on igal konkreetsel juhul sobivaim.

Mis puutub märgi kasutamise tingimustesse, siis siinjuures tuleks rõhutada kahte asjaolu:

1. Selle märgi juurde käiv sertifitseerimissüsteem on klassikaline toote sertifitseerimissüsteem.

Kokkuvõtlikult öeldes on selle märgi omistamiseks vajalik vastavuse määramine tootenäidise alusel, ettevõtja - tootja vastavuse tagamise süsteem (tavaliselt EN ISO 9001 järgi) ning turujärelevalve protseduurid.

2. Kuna märgi omandiõigus kuulub nii CEN-ile kui ka CENELEC-ile, kes ühiselt vastutavad süsteemi üldise koordineerimise ja järelevalve eest, siis sertifitseerimisele eelnevad tehnilised operatsioonid teostatakse üle Euroopa paiknevate selleks volitatud organisatsioonide poolt.

■AL.

TAANIS TK SEKRETÄRIKS ÕPPIMAS

Septembri viimasel nädalal oli mul meeldiv võimalus külastada Taani standardiorganisatsiooni Dansk Standard.

Reisi eesmärgiks oli tutvuda sealsete tehniliste komiteede spetsialistide (Technical Officer) igapäevase tööga ja saada teadmisi ning oskusi samalaadse töö läbiviimiseks Eesti Standardikeskuses.

Kui Eestis on igal rahvuslikul tehnilisel komiteel oma sekretär, siis Taanis on kasutusel DS sisemiste sekretariaatide mudel. Eesti Standardikeskusel on plaanis samuti hakata pakkuma samalaadset teenust.

Sisemine sekretariaat töötab standardiorganisatsiooni sees. See tähendab, et standardiorganisatsioonis on tööl spetsiaalsed inimesed (tehniliste komiteede spetsialist), kes peavad rahvuslike tehniliste komiteede sekretariaate.

Reeglina töötab üks tehniliste komiteede spetsialist mitme erineva tehnilise komiteega. Sellest tulenevalt puudub vajadus õpetada välja eraldi sekretär iga erineva tehnilise komitee tarvis. Tehniliste komiteede spetsialist on spetsialiseerunud ja orienteeritud nii standardimist puudutavatele terminitele, protseduuridele kui ka vajalikule dokumendihaldusele. Kui seni pidi tehnilise komitee sekretär tegelema standardimisega oma põhitöö kõrvalt, siis sisemise sekretariaadi mudel on tunduvalt operatiivsem ja kättesaadavam. Lisaks käeulatuses olevatele infoallikatele saab tehniliste komiteede spetsialist tugineda ka erialastele teadmistele ja kogemustele. Lisaks õigele ja asjakohasele infole on garanteeritud ka selle kiirem levimine. Aja kokkuhoid ja informatiivsus suurenevad märgatavalt. Näiteks jääb ära vahe-etapp, kus Eesti Standardikeskusesse laekunud dokumendid ja infomaterjalid edastatakse tehnilise komitee sekretärile, kes aga küsimuste tekkides uuesti Eesti Standardikeskuse poole pöörduv.

Tehniliste komiteede spetsialisti töö käib tihedalt käsikäes tehnilise komitee esimehega. Kõik dokumendid ja infomaterjalid vaadatakse ja arutatakse läbi. Spetsialist taevitab esimeest uuest infost, otsuste langetamise vajadusest ja tähtaegadest. Tehniliste komiteede spetsialisti tööd hõlbustavad selles vallas spetsiaalsed andmebaasid. Samalaadne informatsioon on kättesaadav ka teistele tehniliste komiteede sekretariaatidele, kuid nõuab tunduvalt kauem aega.

Nagu korrespondentsi eest hoolt kandmine, on ka koosolekute ettevalmistamine, kokkukutsumine ja dokumenteerimine tehniliste komiteede spetsialisti ülesandeks. Ta valmistab ette ka tehnilise komitee esialgse tegevuskava. Reeglina on see üles ehitatud rahvusvaheliste tehniliste komiteede (ISO/TC ja CEN/TC) tegevuskavale. Suur rõhk on pandud dokumendihaldusele. Info peab asjasse puutuvatele isikutele olema kättesaadav ja üheselt mõistetav. Alates tehnilisest komiteest ja lõpetades rahvusvaheliste organisatsioonidega. Selleks on rahvusvaheliselt välja töötatud oma süsteem. Paraku nõuab see jällegi andmebaaside olemasolu, millele on juurdepääs ainult standardiorganisatsiooni töötajatel.

Tulemuslik töö põhineb heal infolevikul. Standardiorganisatsiooni sisemise sekretariaadi suur eelis seisnebki just info kättesaadavuses. Eesti Standardikeskuses olevaid andmebaase on võimalik kasutada ainult kohapeal. Ennekõike on see tingitud turvanõuetest, samuti eeldab ka andmebaaside kasutamine vastavat koolitust ja teadmisi. Siseseekretariaadi eelduseks on just loetletud infoallikate kasutusvõimalus ja –oskus. Tihti on välise sekretariaadi probleemiks just infobaasidele ja –allikatele ligipääsemiseks vajalike ressursside, eelkõige aja, puudumine. Lisaks eelpool mainitule on standardiorganisatsiooni välise sekretariaadi puhul alati oht, et sekretäriks valitud isik lihtsalt ei suuda sekretariaati hallata.

Kogu siseseekretariaadi mudelit võib iseloomustada sõnaga kokkuhoid. Standardiorganisatsiooni poolt pakutav sekretäriteenus säästab aega ja energiat, tagab aga kvaliteedi ja operatiivsuse.

Mereli Mändla

Tehniliste komiteede spetsialist

IFAN 10. KONVERENTS

Rahvusvahelise Standardite Kasutajate Föderatsiooni (IFAN) 10. konverents toimus 27. – 28. septembril 2001 Berliinis. Konverentsi organiseeris IFAN koostöös Saksa Standardikasutajate Organisatsiooniga (ANP) ning oli ühtlasi ANP-i 32. Rahvuslik Konverents.

Peamised konverentsi teemad olid rahvusvahelised standardid, rahvuslike standardiorganisatsioonide roll tulevikus, vastavushindamise seos standardimisega ning standardimine kui tööstuspoliitika vahend. Konverentsil esinesid paljud kõrgetasemelised eksperdid nii standardiorganisatsioonidest, kaubandusorganisatsioonidest kui ka äriühingutest, kes analüüsisid tööstuse, poliitikute, standardiorganisatsioonide ja teiste sotsiaalsete partnerite suhtumist ja vajadusi standardimise ja vastavushindamise osas.

Konverentsil rõhutati mitmel korral ühelt poolt rahvusvahelise standardimise tähtsust majanduspoliitikas ning kaubandustökete vältimisel ja teiselt poolt konsensuse saavutamist rahvusvaheliste standardite mõiste osas.

Konverentsi viimasel päeval võeti vastu järgmine resolutsioon (mitteametlik tõlge):

Rahvusvahelise Standardite Kasutajate Föderatsiooni (IFAN) 10. konverents on üksmeelselt nõus, et IFAN koostöös ICSCA-ga peaksid esile tõstma potentsiaalselt olulised sektorid ning määratlema neis peamised kaubandustegevusega seotud riigid ja rahvusvaheliste standardite, vastavushindamise ning regulatsioonidega seotud probleemistiku.

Konverentsil osalejad hindavad kõrgelt võimalust esitada nimetatud tegevuse tulemusi World Standards Cooperation¹-ile ja Maailma Kaubandusorganisatsioonile, et soodustada rahvusvaheliste standardite kasutamist maailma kaubanduse edendamiseks.

Berliin 28. september 2001

Konverentsi presentatsioonidega on võimalik tutvuda Eesti Standardikeskuse raamatukogus.

Kadri Ugand

EVS väliskoostöö- ja koolitusjuht

OKTOOBRIKUU STANDARDID

Lisaks ilmunud kahele järjekordsele osale Rahvusvahelisest elektrotehnika sõnastikust on vastu võetud 4 Maanteeameti poolt koostatud standardit. Neist kolm trükitakse Standardikeskuses ja on kohe ka müügil. Standard EVS 613:2001 *Lükkumismärgid ja nende kasutamine* trükitakse väljaspool, mistõttu selle saabumisest müügile teatame täiendavalt.

EVS-IEC 60050(702):2001 Rahvusvaheline elektrotehnika sõnastik. Osa 702: Võnkumised, signaalid ja vastavad seadmed. 502.-

EVS-IEC 60050(713):2001 Rahvusvaheline elektrotehnika sõnastik. Osa 713: Raadioside: saatjad, vastuvõtjad, võrgud ja eksploatatsioon. 470.-

EVS 804:2001 Vertikaalne teemärgistus. Teisaldatavad liiklusmärgid. Koonused ja silindrid. 107.-
Standard kirjeldab nõudeid uutele liikluskoonustele ja uutele liiklussilindritele. Standard kirjeldab minimaalseid olulisi visuaalseid ja füüsilisi väärtusi; katsemeetodeid toote väärtuste kindlaksmääramiseks ja mõisteid, mille läbi neid näitajaid saab kirjeldada

¹ Rahvusvaheliste standardiorganisatsioonide ISO, IEC ja ITUT uue juhtorgani nimi on jäetud tõlkimata, et mitte tekitada segadust terminite osas, kuna eestikeelne tõlge on hetkel kokku leppimata.

kasutajatele ja ühiskonnale, kaasaarvatud liikluskorraldajad. Standardis on mitmed kategooriad või klassid, mille kaudu liikluskoonuse või liiklussilindri kasutamine on kirjeldatud erinevatel tarvitamistel vastavalt parimale praktikale. Füüsiliste omaduste puhul on väärtuse tasemed ja näidiskatsed esitatud külma ilma tingimustele, elastsusele, stabiilsusele ja löögile/vastupidavusele kukkumisel. Nõuded visuaalse äratundmise omaduste kooskõlale, värvusele, reflekteeruvusele ja eredusele on antud arvestades riigilist praktikat ja seadusandlust. Kõik selles standardis olevad katsed esinevad juba ühes või rohkemates riiklikes liikmesriikide tehnilistes standardites või liikmesriikide praktika seadusandlikes nõuetes või koodeksites. Esitatud on identifitseerimiseks ja märgistamiseks deklareeritud väärtuse tasemete tingimus.

EVS-EN 12352:2001 Liikluskorralduse vahendid. Ohutuslambid. 107.-

Standard kirjeldab nõudeid ükshaaval elektriliselt opereeritavatele valgustusseadmetele, nimetatud ohutuslampideks, mis saadavad välja pidevat

või regulaarselt vahelduvat ühevärvilist valgust ning mida ainuüksi nende värvi ja asetuse järgi kasutatakse liikleajate hoiatamiseks, informeerimiseks ja juhtimiseks. See kirjeldab nõudeid visuaalsele, konstruktsioonilistele ja ekspluatatsioonilistele toimimistele ning asjakohaseid kasutatavaid testimise meetodeid. Käesolev standard ei ole rakendatav valgustusseadmetele mis edastavad lisateateid (näiteks arvukad teadetetahvlid) või mis edastavad käskivaid instruktsioone (näiteks valgusfoorid) või sõidukile kinnitatavatele reguleerivatele lampidele.

EVS 615:2001 Foorid ja nende kasutamine. 112.-

Standard kehtestab nõuded Eesti teeliikluses kasutatavate fooride kohta ja fooride kasutamise korra.

EVS 613:2001 Liiklusmärgid ja nende kasutamine.

Standard kehtestab Eesti teeliikluses kasutatavad liiklusmärgid ja nende kasutamise korra. Standard on vastu võetud, standardi ilmumisest müügile ja hinna teatame täiendavalt.

METROLOOGIA

VIHTIDE MASSI VÕRDLUSMÕÕTMINE

R. Laaneots

1 Sissejuhatus

Kehtiv "Mõõteseadus" [1] sisaldab varasemate redaktsioonidega võrreldes mitmeid uudseid aspekte eriti seoses Eesti legaalmetroloogiaalase korralduse ning toimingutega. Sellest tulenevalt on tingitud ka "Mõõteseaduse" eelmise redaktsiooni kohaselt kehtinud Majandusministri määruste kehtetuks tunnistamine ning "Mõõteseaduse" uuest redaktsioonist tulenevate uute Vabariigi Valitsuse ja Majandusministri määruste kehtestamine. Nii sätestab "Mõõteseaduse" paragrahvi 8¹ lõike 2 punkti 2 ja paragrahvi 13⁴ lõike 2 alusel kehtestatud majandusministri 29. novembri 2000. a määrus nr 36 "Mõõtmisi ja mõõtevahendite metrooloogilist kontrolli teostavate laborite kompetentsuse hindamise tingimused ja kord" [2] Eesti jaoks uudse kompetentsuse kriteeriumi taatluslaborile. Määruse paragrahv 1 sätestab nõude, mille kohaselt taatlemiseks tegevusluba taotleb juriidiline isik peab olema akrediteeritud. See nõue on igati asjakohane, sest aitab kaasa mõõtmise usaldatavuse kindlustamisele Eestis legaalmetroloogia valdkonnas, kuna akrediteerimisele eelneb alati labori erialase suutlikkuse ja tehnilise kompetentsuse hindamise protsess vastavalt rahvusvahelise standardi EVS-EN ISO/IEC 17025:2000 kriteeriumidele labori struktuuri, kvaliteedisüsteemi toimimise, aususe, erialase kompetentsuse ning klientidega koostöö osas. Laborite erialase kompetentsuse kohta hinnangu saamise eesmärgil massi mõõtmisel viidi käesoleva artikli autori initsiatiivil aastatel 2000–2001 läbi võrdlusmõõtmine kõige enam kasutataval praktilisel massi mõõtmise tasandil. Võrdlusmõõtmises osalesid järgmised laborid: AS Juveel, OÜ Virumaa

2 Võrdlusmõõtmise objektid

Võrdlusmõõtmise objektideks olid valitud normdokumendi OIML R111 täpsusklassi M_2 nõuetele vastavad justeerimisõõnsusega terasvihid kirjega 200 g ja 50 g. Vigastuste ja muude ebasoovitavate mõjude eest kaitse eesmärgil olid laborist laborisse ringlevad vihid pandud vahtplastvoodriga puitkarpi. Kuna nimetatud vihtide materjali tiheduse kohta andmed puuduvad, siis on eeldatud nimetatud vihtide materjali tiheduseks $(7600 \pm 600) \text{ kg/m}^3$.

3 Võrdlusmõõtmise protseduur

Konfidentsiaalsuse tagamise eesmärgil omistati igale võrdlusmõõtmisest osavõtvale laborile number. Osavõtvatel laboritel tuli teatud ajavahemiku jooksul kalibreerida võrdlusmõõtmise objektiks valitud kaks terasvihti kirjega 200 g ja 50 g. Selle võrdlusmõõtmise tunnusjooneks oli see, et võrdlusmõõtmisel ei kasutatud tugilaborit. Võrdlusmõõtmine toimus võrdlemisi pika ajaperioodi ~ 2 aasta jooksul ja nimetatud võrdlusmõõtmise objektid tuli perioodiliselt tagastada organiseerimiseksperdi, st käesoleva artikli autori kätte. Nimetatu põhjustas küll rea probleeme, nagu võrdlusobjektide stabiilsuse tagamine, nende ringlemise jälgimine ja võrdlusmõõtmisest osalejale kalibreerimiseks võimaldatav erinev ajavahemik. Lisaks on raske võrrelda grupi laborite tulemusi, kui on suhteliselt vähe osalejaid laboreid, mille mõõtevõime sobib teistega. Kuid antud juhul valitud võrdlusmõõtmise protseduuri mõõtetase oli Eesti seisukohalt väga lähedane laborite poolt teostatavate tavapärase kaaluvihide praktilise taatluse mõõtetasemega ja oli lootus, et antud võrdlusmõõtmine annab küllaltki hea hinnangu tegutsevate taatluslaborite kompetentsuse kohta igapäevase praktilise töö tasandil massi alal. Kuna võrdlusmõõtmine antud juhul ei näinud ette tugilabori kasutamist, siis tuli igal osalejal 200 g ja 50 g kirjega vihtide kalibreerimise tulemusena esitada nende vihtide leppemass koos laiendmääramatusega ($k = 2$). Artikli autori poolt soovitatav vihtide kalibreerimise mudel anti ette laboritele järgmisel kujul

$$m_l = m_e + \delta m_e + d_m + \delta m_k + \delta m_{\delta}, \quad (1)$$

- kus m_l – vihi kalibreerimise tulemusel saadav vihi leppemass;
 δm_k – etalonvihi massi ajaline triiv tema viimasest kalibreerimisest;
 m_e – kalibreerimisel kasutava etalonvihi leppemass;
 d_m – kalibreeritava ja etalonvihi masside mõõdetud erinevus;
 δm_k – komparaatori määramatusest tingitud parand;
 δm_{δ} – õhu üleslükkejõust tingitud parand.

Valemi (1) abil esitatud mudelist lähtudes tuli igal võrdlusmõõtmisest osavõtval laboril arvutada ka kalibreerimistulemuse liitmääramatus $u(m_l)$, kasutades valemit:

$$u(m_l) = \sqrt{u^2(m_e) + u^2(\delta m_e) + u^2(d_m) + u^2(\delta m_k) + u^2(\delta m_{\delta})}, \quad (2)$$

- kus $u(m_e)$ – etalonvihi kalibreerimistunnistuses esitatud selle vihi leppemassi standardmääramatus;
 $u(\delta m_e)$ – etalonvihi massi triivi standardmääramatus;
 $u(d_m)$ – kalibreerimisel mõõdetud erinevuse standardmääramatus;
 $u(\delta m_k)$ – komparaatori määramatusest tingitud parandi standardmääramatus;
 $u(\delta m_{\delta})$ – õhu üleslükkejõust tingitud parandi standardmääramatus.

Liitmääramatust kasutades tuli arvutada kalibreerimistulemuse ehk vihi leppemassi m_l laiendmääramatus U_l , kasutades valemit:

$$U_l = k \cdot u(m_l), \quad (3)$$

kus $k = 2$.

4 Võrdlusmõõtmise tulemused ja nende analüüs

Võrdlusmõõtmisel järjekorranumbriga $i = 1 \dots 9$ märgistatud laboris vihtide kalibreerimisel saadud tulemused m_{li} koos nende juurde kuuluvate laiendmääramatustega U_{li} on esitatud tabelis 1. Kuna tulemuste ümardamise reeglid ei olnud ette määratud, siis osa laboreid esitas kalibreerimistulemused ümardatuna sajandik milligrammi kohas ja osa laboreid kohas kümnendik milligrammi.

Tabel 1 Kalibreerimistulemused

Labor i	Kalibreerimistulemus m_{li} , g	Laiendmääramatus U_{li} , mg	Hälve $m_{li} - \bar{m}_l$, mg	Suhteline hälve Z_i
1	199,985 88	0,68	0,09	0,27
	49,991 48	0,45	0,16	0,80
2	199,985 49	0,25	-0,30	-0,91
	49,991 23	0,10	-0,09	-0,45
3	199,985 80	0,66	0,01	0,03
	49,991 20	0,52	-0,12	-0,60
4*	199,985 77	0,25	-0,02	-0,06
	49,991 25	0,17	-0,07	-0,35
5	199,985 00	2,00	-0,79	-2,39
	49,991 00	1,00	-0,32	-1,60
6	199,985 60	0,60	-0,19	-0,58
	49,991 20	0,40	-0,12	-0,60
7	199,986 05	0,64	0,26	0,79
	49,991 35	0,52	0,03	0,15
8	199,986 20	0,40	0,41	1,24
	49,991 20	0,20	-0,12	-0,60
9	199,986 36	0,46	0,57	1,73
	49,991 94	0,16	0,62	3,10

* üks võrdlusmõõtmisest osavõtvatest laboritest kalibreeris võrdlusmõõtmise objekte teistkordselt

Võrdlusmõõtmisest osavõtvate laborite kalibreerimistulemuste alusel arvutati kõigi osavõtjate tulemuste aritmeetiline keskmine valemiga:

$$\bar{m}_l = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n m_{li}, \quad (4)$$

kus m_{li} – i -nda labori kalibreerimistulemus;

n – võrdlusmõõtmisest osavõtvate laborite koguarv (teistkordselt osavõtvat laborit on arvestatud kahekordselt).

Tabelis 1 esitatud laborite kalibreerimistulemuste sisestamine valemisse (4) andis tulemuste aritmeetilise keskmise $\bar{m}_l$ väärtuseks 200 g kirjega vihile 199,985 79 g ja 50 g kirjega vihile 49,991 32 g.

Laborite kalibreerimistulemuste m_{li} aritmeetilise keskmise $\bar{m}_l$ standardhälve $s_{\bar{m}_l}$ arvutati kalibreerimistulemuste liitmääramatuste $u(m_{li})$ keskmistamisest lähtudes, kasutades valemit:

$$s_{\bar{m}_l} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n u(m_{li}), \quad (5)$$

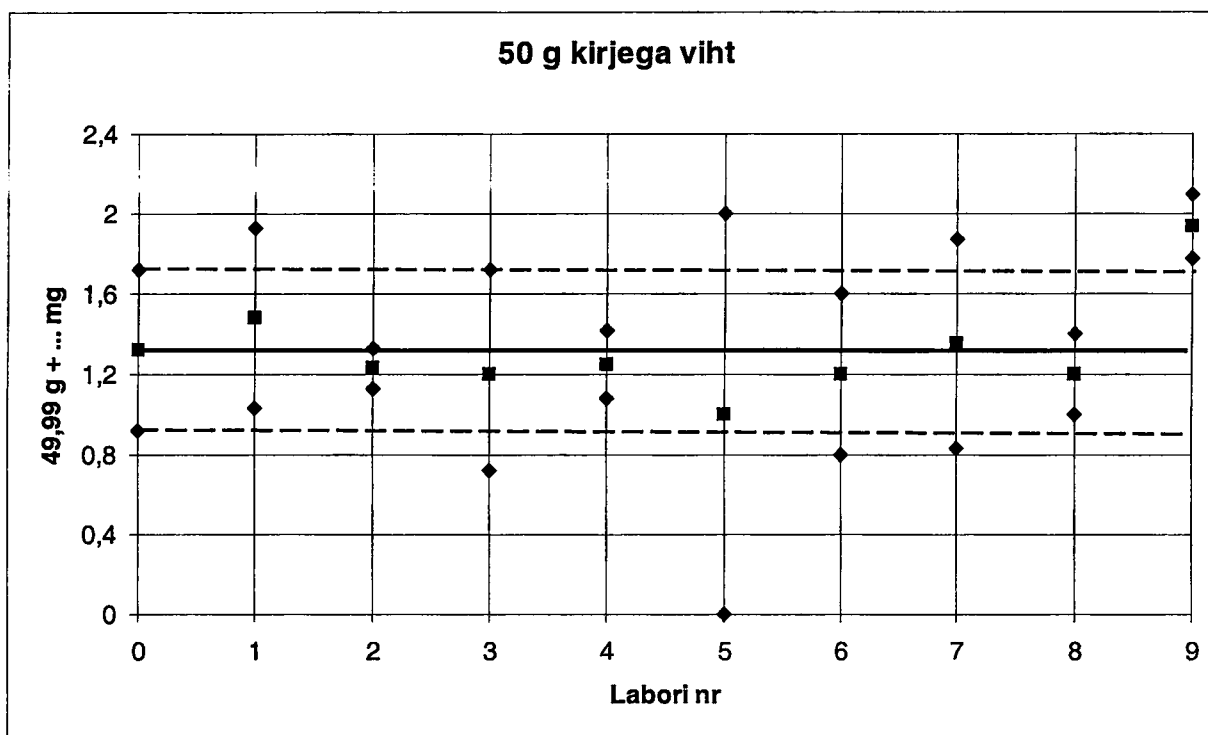
$$\text{kus } u(m_{li}) = \frac{U_{li}}{2}.$$

Valemi (5) abil arvatud aritmeetilise keskmise $\bar{m}_l$ standardhälve $s_{\bar{m}_l}$ on antud võrdlusmõotmisel võetud nn kehtestatud standardhälbeks laborite suhtelise hälbe Z väärtuste arvutamiseks. Tabeli 1 andmete põhjal on antud juhul kalibreerimistulemuste aritmeetilise keskmise $\bar{m}_l$ standardhälbe $s_{\bar{m}_l}$ väärtuseks 200 g kirjega vihil 0,33 mg ja 50 g kirjega vihil 0,20 mg. Kalibreerimistulemuste alusel saadud ülalnimetatud standardhälbe väärtused praktiliselt ei erine võrdlusmõotmise organisatori poolt soovitatavaid kalibreerimise liitmääramatuste väärtusi, mis olid ette antud 200 g kirjega vihile 0,3 mg ja 50 g kirjega vihile 0,2 mg.

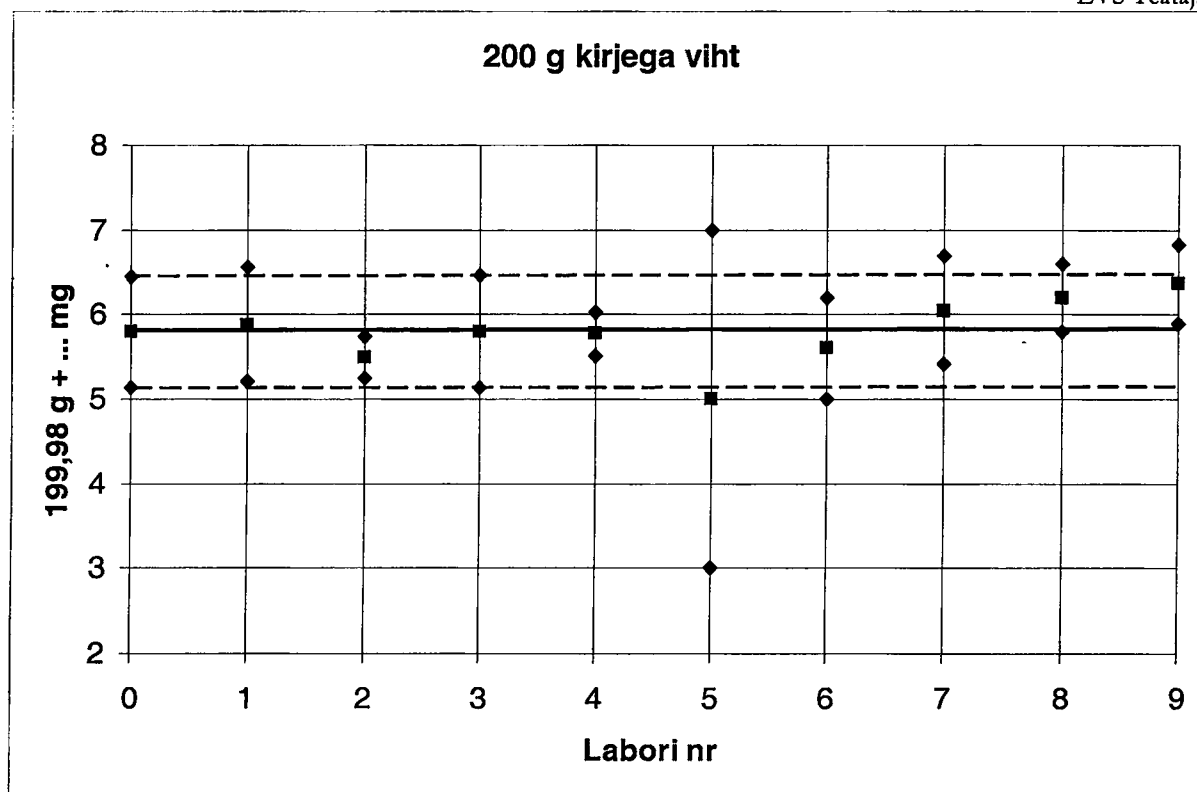
Iga labori kalibreerimistulemuse m_{li} suhtelise hälbe Z_i arvutamiseks on kasutatud valemit:

$$Z_i = \frac{m_{li} - \bar{m}_l}{s_{\bar{m}_l}}. \quad (6)$$

Valemi (6) abil arvatud Z_i väärtused on esitatud tabeli 1 viimases veerus. Arvatud Z_i väärtuste põhjal saame hinnata võrdluskalibreerimisest osavõtnud laborite kalibreerimistulemuste taset. Seejuures hindamise kriteeriumid on [3] kohaselt järgmised: laborite kalibreerimistulemusi, mille puhul $|Z| < 2$, võib lugeda rahuldavateks, tulemusi, mille puhul $2 < |Z| < 3$, küsitavateks ja tulemusi, mille puhul $|Z| > 3$, mitterahuldavateks. Antud juhul tabeli 1 andmete põhjal võib konstateerida, et 9. labori 50 g kirjega vihi kalibreerimistulemust tuleks lugeda mitterahuldavaks ja 5. labori 200 g kirjega vihi kalibreerimistulemust küsitavaks. Hinnata võib ka laborite kalibreerimistulemusi seel 1 ja 2 esitatud kalibreerimistulemuste koondil tulemuste aritmeetilise keskmise $\bar{m}_l$ (pidev joon) ning selle laiendmääramatuse $U_{\bar{m}_l}$ (kaks punktiirjoont) suhtes. Iga labori kalibreerimistulemus m_{li} seel 1 ja 2 on esitatud koos laiendmääramatuse U_{li} abil määratud piiridega. Seled 1 ja 2 põhjal peaks labori kalibreerimistulemus m_{li} olema aritmeetilise keskmise $\bar{m}_l$ laiendmääramatuse $U_{\bar{m}_l}$ poolt esitatud piirides, st kahe punktiirjoone vahel.

Sele 1 Laborite poolt esitatud 50 g kirjega vihi kalibreerimistulemused

Sele 2 Laborite poolt esitatud 200 g kirjega vihi kalibreerimistulemused

5 Järeldused

Mõõteseadusega tagatav Eesti mõõteteenistuse strateegiline areng ja nõuete täitmine legaalmetroloogia valdkonnas, mis käsitleb ühikuid, mõõtemetodeid ja mõõtevahendeid seoses õigusaktide nõuetega, sõltub suurel määral sellest, kuivõrd on võimalik mobiliseerida Eesti piiratud ressursse mõõtmiste usaldusväärsuse tagamiseks. Mõõteseadusest tulenevad rakenduslikud õigusaktid on ülal esitatud analüüsi tulemustest lähtudes siiski orienteeritud Eesti praegusele arengutasemele ja võimalustele ning mõningad sätted ka juba tulevikule, seoses Eesti liitumisega Euroopa Liitu. Nimetatu on oluline samm Eesti riigi poolt mõõtetulemuste usaldatavuse tagamisel suuruste mõõtmisel legaalmetroloogia valdkonnas.

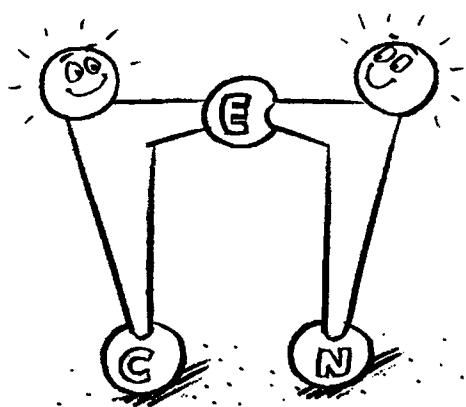
Võrdluskalibreerimise tulemused näitavad, et Eesti on massi mõõtmise alal mõõtetulemuste usaldatavuses saavutamas rahuldavat taset. Võrdluskalibreerimisest osavõtnud laborid aga saavad artiklis avaldatud tulemuste põhjal teha oma järeldused, et veelgi tõsta oma labori mõõtetulemuste usaldatavust massi mõõtmise alal.

KIRJANDUS

- [1] Mõõteseadus (terviktekst muudatustega kuni 14.06.2000). Eesti Majanduse Teataja. 2000, nr 11, lk 25–28 (RT I 2000, 71, 442)
- [2] Majandusministri 29. novembri 2000. a määrus nr 36 (RTL 2000, 124, 1977)
- [3] EA-2/03. EA Interlaboratory Comparison. EA, 1996

Märkus: Antud töö teostamisel on kasutatud ka granti 4851 vahendeid.

- Standardikeskuse väljaandel on ilmunud kaks kvaliteedialast infoväljaannet **Kvaliteedijuhtimise põhimõtted, 2001, 10 lk**
ISO 9000 standardite sarja valik ja kasutamine, 2001, 17 lk
- Ilmus esimene number ISO väljaandest *ISO management systems. Lähemalt vaata ISO uudistes.*

CEN UUDISED

- Euroopa standardiorganisatsioon CEN on ette valmistanud uue versiooni töökorraldust käsitlevast süsteemist CEN BOSS (Business Operations Support System). Euroopa eelstandardi ENV kontseptsioon on asendatud tehnilise spetsifikatsiooniga TS -Technical Specification ja aruannet CEN Report asendab CEN TR - Technical Report, tehniline aruanne.

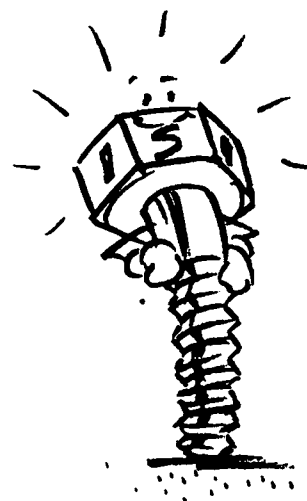
- Ilmus CEN aastaraamat Juuli 2000 - Juuni 2001

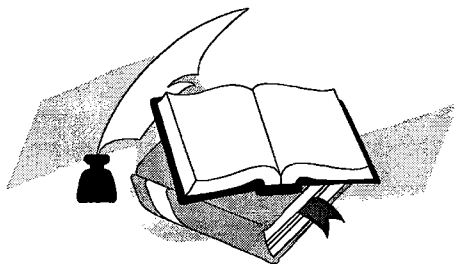
ISO UUDISED

- Trükivalgust nägi ajakirja **ISO Managenet Systems . The International Review of ISO 9000 and ISO 14000** esimene number.
Ajakiri ilmub ISO Kesksekretariaadi väljaandel 6 korda aastas endise *ISO 9000 + ISO 14000 News* asemel. Uues kuues ja mitmevärvitrükis ajakiri on endisest atraktiivsem. Uus on ka ajakirja struktuur, mis koostajate arvates peaks kergendama lugejatel ajakirja rubriikides orienteerumist. Rohkem tähelepanu tahetakse pöörata ka standardite rakendajate kogemustele.

- Ilmunud on ISO 9000 rakendamise juhend tervishoiusektorile **IWA 1 Quality Management Systems - Guidelines for process improvements in health service organizations.**

Juhend on ilmunud Rahvusvahelise avatud tööühma kokkuleppena IWA (*International Workshop Agreement*). Vastupidiselt rahvusvahelistele standarditele, mille koostamine toimub tehnilistes komiteedes on IWA valminud rahvusvahelises avatud tööühmas, mis on tunduvalt kiirem protseduur. Algul oli käesolev juhend vormistatud tööstuse tehnilise kokkuleppena ITA (Industry Technical Agreement), seda aga ei peetud õigustatuks, sest see ISO töö ei ole suunatud ainult tööstusele vaid kajastab laiemate kasutajarühmade huvisid.

UUED TRÜKISED

Kvaliteedijuhtimise põhimõtted, 2001

10 lk ISBN 9985-9106-4-8 10.-

Väljaanne tutvustab 8 kvaliteedijuhtimise põhimõtet, mis on aluseks uuele ISO 9000:2000 kvaliteedijuhtimissüsteemi standarditele. Iga põhimõtte juures on toodud selle rakendamisest saadav kasu.

- **ISO 9000 standardite sarja valik ja kasutamine, 2001**

17 lk ISBN 9985-9106-5-6 15.-

Väljaanne tutvustab ISO 9000 sarja standardeid ja kvaliteedisüsteemide samm-sammult rakendamise protsessi ning toob näiteid standardite kasutamisest.

- **Direktiivid ja nendega seotud standardid, 2001**

53 lk ISBN 9985-9106-6-4 65.-

Teatmiku eesmärgiks on selgitada Euroopa institutsioonide, nende õigusloome vahendite ja standardite vahet. Väljaanne keskendub Uue lähenemisviisi direktiividele, mis mõjutavad Euroopa ühisturul kaubeldavate toodete tehnilisi spetsifikatsioone. Iga direktiivi kohta on toodud selle eesmärk, reguleerimisala, jõustumisaeg ning info direktiivi juurde kuuluvate harmoneeritud standardite ja CE märgistusenõuete kohta.

- *ISO Management Systems . The International Review of ISO 9000 and ISO 14000* tellimisest.

Seni sai ISO 9000 + ISO 14000 News-i tellida koos ajakirjaga ISO Bulletin.

Nüüd saab ajakirja *ISO Management Systems* tellida ka eraldi.

ISO Management Systems-i tellimishind on CHF 128, saadaval on nii inglisis-, prantsus- kui ka hispaaniakeelne versioon.

Need, kes soovivad tellida nii ajakirja *ISO Management Systems* kui ka *ISO Bulletin* koos, peavad maksma CHF 256.

EESTI STANDARDIMISPROGRAMM

seisuga
01 11 2001
35.-

Eesti standardimisprogramm on välja pandud ka meie koduleheküljele

www.evs.ee

EESTI STANDARDITE LOETELU

lisa
ajavahemiku

01 01 2001 - 01 10 2001 kohta
60.-

Eesti standardite loetelud on välja pandud ka meie koduleheküljele

www.evs.ee

Maailma Kaubandusorganisatsiooni WTO sekretariaadilt saabunud õigusaktide eelnõud, milles sisalduvad tehnilised normid võivad saada kaubanduse tehnilisteks tõketeks.

Eelnõude kohta on võimalik esitada kommentaare 2 nädalat enne tabelis toodud kuupäeva

Majandusministeeriumi Janne Raps tel 6256 371, faks 6256 404, jraps@mineco.ee

Eelnõude terviktekstid ja info EVS Teabekeskusest Signe Ruut tel 6519 212, faks 6519 213, enquiry@evs.ee

WTO SEKRETARIAADILT SAABUNUD TBT TEATISED

20. september - 20. oktoober 2001

NUMBER & ESITAMIS- KUUPÄEV	RIIK	TOODE/KAUP/ TEENUS	EESMÄRK	KOMMEN- TAARIDE ESITAMISE VIIMANE KUUPÄEV
G/TBT/N/GTM/ 1,2 25. september 2001	GUATEMALA	ICS 65.100.20 (paraquat diichloride)	nõuded	24. august 2001
G/TBT/N/NLD/31 26. september 2001	HOLLAND	ohtlike kaupade pakendamine ja mürgistamine transportimisel lennukis	ohutuse tagamine	30. november 2001
G/TBT/N/NLD/32 26. september 2001	HOLLAND	häältelugemis- /hääletusmasinad valimistel kasutamiseks	nõuded	26. november 2001
G/TBT/N/KOR/22 26. september 2001	KOREA VABARIIK	jõutransformaatorid	ohutus	12. november 2001
G/TBT/N/HKG/5 26. september 2001	HIINA HONG KONG	uued kaheksaistmelised reisijateveoks kasutatavad sõidukid maksimumkaaluga mitte üle 3,5 tonni	tarbijateadlikkuse tõstmine	30. november 2001
G/TBT/N/CHE/14 26. september 2001	ŠVEITS	traktorid ja motokardid	tervise-, keskkonnakaitse, harmoniseerimine EU seadustega	30. november 2001
G/TBT/N/TTO/8 27. september 2001	TRINIDAD JA TOBAGO	lainelised galvaanitud ja alumiinium-tsingikattega teraslehed (ICS: 77.140.50 lameterastooted ja -pooltooted)	tarbijakaitse	17. oktoober 2001
G/TBT/N/MEX/7 1. oktoober 2001	MEHHIKO	mootorite määrideolid	ohutus	9. oktoober 2001
G/TBT/N/CHL/22 1. oktoober 2001	TSIILI	elektritooted	ohutus/ sertifitseerimine	15. november 2001
G/TBT/N/SWE/5 2. oktoober 2001	ROOTSI	liftid Rootsi laevadel	töötajate ja reisijate ohutuse tagamine	30. november 2001

G/TBT/N/CHL/15 2. oktoober 2001	ŠVEITS	koduseks kasutamiseks: külmikud, sügavkülmikud ja nende kombinatsioonid; pesumasinad, kuivatid, nõudepesumasinad, valgustid	kohustuslikud nõuded (maksimaalne tarbimisvõimsus, mürgistamine)	3. detsember 2001
G/TBT/N/TUN/5 3. oktoober 2001	TUNEESIA	plastikust kotid ICS 55.080	sobivus kasutamiseks	10. september 2001
G/TBT/N/ARG/24 3. oktoober 2001	ARGENTIINA	asbestkiud	keelustamine	-
G/TBT/N/ARG/25 3. oktoober 2001	ARGENTIINA	radarid mootorsõidukite liikluse jälgimiseks	muudatused kasutamisperioodis	-
G/TBT/N/ARG/27 3. oktoober 2001	ARGENTIINA	ravimid (<i>Cerivastatin</i>)	turustamise ja kasutamise peatamine seoses avastatud kahjulike mõjudega	-
G/TBT/N/ARG/28 3. oktoober 2001	ARGENTIINA	mobiilsidevarustus	tootmisprotsesside vastavusse viimine seadusega	-
G/TBT/N/MEX/6 3. oktoober 2001	MEHHIKO	veoauto rehvid	ohutus	13. oktoober 2001
G/TBT/N/MEX/7 3. oktoober 2001	MEHHIKO	määrdeõlid mootoritele	ohutus	9. oktoober 2001
G/TBT/N/MEX/8 3. oktoober 2001	MEHHIKO	vesi ja jää	ohutus	11. november 2001
G/TBT/N/NIC/6 3. oktoober 2001	NIKARAGUA	süsivesinikud	keskkond	24. september 2001
G/TBT/N/NIC/7 3. oktoober 2001	NIKARAGUA	(süsteemi)ühikud	ühtse standardi loomine	24. september 2001
G/TBT/N/NIC/8 3. oktoober 2001	NIKARAGUA	alkohoolsed joogid, Rumm	tervis	24. september 2001
G/TBT/N/NIC/9 3. oktoober 2001	NIKARAGUA	sanitaartäitepinnas kiirgusohututele tahketele jäätmetele	keskkond	24. september 2001
G/TBT/N/NIC/10 3. oktoober 2001	NIKARAGUA	rauaga rikastatud jahu	tervis	24. september 2001
G/TBT/N/NIC/11 3. oktoober 2001	NIKARAGUA	suhkruroopiiiritus	tervis	24. september 2001
G/TBT/N/JPN/20 4. oktoober 2001	JAAPAN	mootorsõidukid (HS: 87.01-05)	keskkonnasaaste vältimine	30. november 2001
G/TBT/N/CZE/24 4. oktoober 2001	TŠEHHI	lõhkeained	Direktiivi 93/15/EMÜ nõuete rakendamine	31. oktoober 2001
G/TBT/N/ARG/26 5. oktoober 2001	ARGENTIINA	kütus	nõuded, mõisted	-
G/TBT/N/FRA/7 11. oktoober 2001	PRANTSUSMAA	kantavad tulekustutid	muudatused kohustuslikus standardis	-
G/TBT/N/FRA/8 11. oktoober 2001	PRANTSUSMAA	mööteriistad	nõuded kontrollimiseks	15. oktoober 2001
G/TBT/N/THA/46 11. oktoober 2001	TAI	HS: 3402, ICS: 71.100.40 pindaktiivsed ained	tarbijakaitse	60 päeva
G/TBT/N/TUN/7 11. oktoober 2001	TUNEESIA	plastikust kotid ICS: 55.080	kasutamiskõlblikkus	10. september 2001
G/TBT/N/THA/48 12. oktoober 2001	TAI	piim ja piimasaadused üldiselt HS: 0401, ICS: 67.100.01	tarbijakaitse	-

G/TBT/N/THA/49 12. oktoober 2001	TAI	mais HS: 1005, ICS: 67.060 kõõgiviljad ja nende saadused HS: 1201, ICS: 67.080.20	tarbijakaitse	60 päeva
G/TBT/N/PHL/12 15. oktoober 2001	FILIPIINID	kildumatu klaas/kaitseklaas	kasutajate ohutus ja kaitse	30. oktoober 2001
G/TBT/N/PHL/13 15. oktoober 2001	FILIPIINID	paber, papp ja tehnilised tselluloosid	tarbijakaitse	30. oktoober 2001
G/TBT/N/KOR/23 15. oktoober 2001	KOREA VABARIIK	loomsed tooted inimestele tarbimiseks	tähistamine	15. detsember 2001
G/TBT/N/CAN/13 15. oktoober 2001	KANADA	mootorsõidukite klaasimismaterjalid	Kanada nõuete ühtlustamine USA omadega	29. oktoober 2001
G/TBT/N/CAN/14 15. oktoober 2001	KANADA	soolakala ICS: 67.120.30	kaubandustõkete kõrvaldamine ja inimeste tervise kaitse	29. oktoober 2001
G/TBT/N/CAN/15 15. oktoober 2001	KANADA	toksilised ained ICS: 13.020	inimeste tervise ja keskkonnakaitse	28. november 2001
G/TBT/N/CAN/ 16, 17 15. oktoober 2001	KANADA	raadioseadmed ICS: 33.060	vastavushindamist teostavate asutuste sertifitseerimine; võrgu kaitsmine	29. oktoober 2001
G/TBT/N/AUS/6 16. oktoober 2001	AUSTRALIA	mobiil- ja kantavad raadiosidesaattjad	tervisekaitse ja ohutus	30. oktoober 2001
G/TBT/N/JPN/21 17. oktoober 2001	JAAPAN	telekommunikatsiooni- aparatuur	kaitse	6. detsember 2001
G/TBT/N/JPN/22 17. oktoober 2001	JAAPAN	mänguasjad	tervisekaitse	18. detsember 2001
G/TBT/N/JPN/23 17. oktoober 2001	JAAPAN	kalapaatide mootorid	kalavarude kaitsmine	26. detsember 2001
G/TBT/N/JPN/24 17. oktoober 2001	JAAPAN	madala võimsusega andmeedastus- süsteemid	tehnilised nõuded	31. detsember 2001
G/TBT/N/LKA/1 17. oktoober 2001	SRI LANKA	looduslik mineraalvesi pudelites	tarbijakaitse	-
G/TBT/N/LKA/2 17. oktoober 2001	SRI LANKA	tikud ja tikutoosid	tarbijakaitse	-
G/TBT/N/LKA/3 17. oktoober 2001	SRI LANKA	pastatooted	tarbijakaitse	-
G/TBT/N/LKA/4 17. oktoober 2001	SRI LANKA	riisnuudlid	tarbijakaitse	-
G/TBT/N/LKA/5 17. oktoober 2001	SRI LANKA	pudelivesi	tarbijakaitse	-
G/TBT/N/LKA/6 17. oktoober 2001	SRI LANKA	piimajoogid	tarbijakaitse	-
G/TBT/N/LKA/7 17. oktoober 2001	SRI LANKA	moskiitomatid	tarbijakaitse	-
G/TBT/N/LKA/ 8, 9, 11 17. oktoober 2001	SRI LANKA	(liig)voolukaitseülilidid (RCBO; RCCB) koduses majapidamises kasutamiseks	tarbijakaitse	-
G/TBT/N/LKA/10 17. oktoober 2001	SRI LANKA	ballast (toru)luminofoor- lampidele	tarbijakaitse	-
G/TBT/N/LKA/12 18. oktoober 2001	SRI LANKA	elektrilised veesoojendid	tarbijakaitse	-
G/TBT/N/LKA/13 18. oktoober 2001	SRI LANKA	elektriisolaatsiooni-karp	tarbijakaitse	-

G/TBT/N/LKA/14 18. oktoober 2001	SRI LANKA	elektrikatlad	tarbijakaitse	-
G/TBT/N/LKA/15 18. oktoober 2001	SRI LANKA	elektriventilaatorid ja regulaatorid	tarbijakaitse	-
G/TBT/N/LKA/16 18. oktoober 2001	SRI LANKA	starter luminofoor-lampidele	tarbijakaitse	-
G/TBT/N/HKG/6 18. oktoober 2001	HIINA HONG KONG	elektrilised rüisikeetjad/valmistajad	vabatahtlik märgistamine	16. detsember 2001
G/TBT/N/HKG/7 18. oktoober 2001	HIINA HONG KONG	sideterminaalid	tehnilised nõuded	27. detsember 2001
G/TBT/N/HKG/8 18. oktoober 2001	HIINA HONG KONG	raadioseadmed	tehnilised nõuded	27. detsember 2001
G/TBT/N/KOR/24 18. oktoober 2001	KOREA VABARIIK	koduste elektriseadmete ohutus	tarbijakaitse	30. november 2001

WTO SEKRETARIAADILT SAABUNUD SPS TEATISED

20. september - 20. oktoober 2001

NUMBER & ESITAMIS-KUUPÄEV	RIIK	MÕJUTATAV PIIRKOND/RIIK	TOODE	EESMÄRK	KOMMENTAARIDE ESITAMISE VIIMANE KUUPÄEV
G/SPS/N/MEX/172 4. september 2001	MEHHIKO	-	taimed, taimetooted ja pooltooted	muudatused standardis	-
G/SPS/N/MEX/173 11. september 2001	MEHHIKO	-	tsitruselised	taimekaitse	-
G/SPS/N/CHL/92 17. september 2001	TŠIIILI	-	kasutatud põllumajandusmasinad	taimekaitse	16. oktoober 2001
G/SPS/N/MYS/11 25. september 2001	MALAISIA	Jaapan	elusloomad ja nendest tooted	toiduohutus/loomatervis/ajutine impordikeeld	-
G/SPS/N/PHL/33 26. september 2001	FILIPIINID	Jaapan	kariloomad, lambad ja kitsed, nende liha ja sellest tooted; veise embrüo; liha- ja kondijahu	toiduohutus/loomatervis/impordi-piirangud	-
G/SPS/N/USA/504 28. september 2001	USA	-	toidulisandid	toiduohutus	19. oktoober 2001
G/SPS/N/USA/505 28. september 2001	USA	Jaapan	mäletsejate liha ja sellest tooted	impordikeeld (BSE)	-
G/SPS/N/CAN/122 28. september 2001	KANADA	Prantsusmaa, Kreeka, Itaalia, Portugal, Hispaania ja Türgi	pressitud oliivõli ja seda sisaldavad tooted	toiduohutus	-
G/SPS/N/NZL/155 28. september 2001	UUS MEREMAA	kõik riigid	ravimtaimed, vürtsid, taimeleotised ja -teed	toiduohutus	20. november 2001

G/SPS/N/CHL/93 28. september 2001	TŠIIILI	kõik kodulinde Tšiilisse eksportivad riigid	kodulinnud	loomatervis	8. november 2001
G/SPS/N/CHL/ 94, 95 28. september 2001	TŠIIILI	Kalifornia ja Arizona osariik (USA)	tsitrusviljad	taimekaitse	8. november 2001
G/SPS/N/USA/50 6 2. oktoober 2001	USA	-	pestitsiidid (<i>Ethion</i>)	toiduohutus	26. oktoober 2001
G/SPS/N/KOR/1 04 2. oktoober 2001	KOREA VABARIIK	kõik riigid	taimed ja taimetooted	taimekaitse	30. november 2001
G/SPS/N/ROM/3 5. oktoober 2001	RUMEENIA	Argentiina, Aserbaidžaan, B rasília, Bhutan, Egiptus, Eritrea, Gruusia, Iraan, Iisrael, Kasahstan, Kõrgõzstan, Kuweit, Malawi, Malaisia, Mali, Mauritaania, Mongoolia, Hiina, Peru, Filipiinid, Katar, Venemaa, Saudi Araabia, Tadžikistan, Uruguai, Sambia, Simbabve	elusloomad ja nende tooted	toiduohutus/ looma tervis	-
G/SPS/N/THA/71 5. oktoober 2001	TAI	-	mais (HS 10.05, ICS: 67.060), kõõgiviljad ja nende saadused: (HS 1201 ICS 67.08.20)	toiduohutus	60 päeva
G/SPS/N/THA/72 5 oktoober 2001	TAI	-	piim ja piimasaadused: (HS: 0401, ICS:67.100.01)	toiduohutus	-
G/SPS/N/CAN/12 3 5. oktoober 2001	KANADA	-	<i>Cloransulam-methyl</i> (ICS 65.100.20)	toiduohutus	28. november 2001
G/SPS/N/JPN/71 5. oktoober 2001	JAAPAN	kõik riigid (välja arvatud EL liikmesriigid, Šveits ja Liechtenstein)	töödeldud loomsed valgud (liha- ja kondijahu jne.)	loomatervis	-
G/SPS/N/JPN/72 5. oktoober 2001	JAAPAN	Tšehhi	liha ja lihatooted	loomatervis	-
G/SPS/N/ESP/1 9. oktoober 2001	HISPAANIA	-	pressitud oliivõli (OPO)	toiduohutus	27. juuli 2001
G/SPS/N/ITA/4 10. oktoober 2001	ITAALIA, EUROOPA ÜHENDUSED	EÜ liikmesriigid ja EÜ-ga kauplevad kolmandad riigid	kala, kahepaiksed, roomajad ja vee- selgrootud akvaariumisse	loomatervis	15. oktoober 2001

G/SPS/N/PHL/34 11. oktoober 2001	FILIPIINID	Iirimaa, Prantsusmaa ja Holland	elussead, sperma, sealiha ja sellest tooted ja pooltooted	toiduohutus/ loomatervis	24. september 2001
G/SPS/N/JPN/73 11. oktoober 2001	JAAPAN	-	toiduga kokkupuutuvad seadmed, konteinerid või pakendid	toiduohutus	18. detsember 2001
G/SPS/N/USA/50 7 11. oktoober 2001	USA	-	taimekahjurid	taimekaitse	10. detsember 2001
G/SPS/N/GEO/1 7 11. oktoober 2001	GRUUSIA	Jaapan	elusloomad, liha ja lihatooted, kariloomade ja lammaste nahast tooted, sperma ja embrüo, kondijahu, veri, kala- ja lihajahu	toiduohutus/ loomatervis	-
G/SPS/N/NZL/ 156, 157 15. oktoober 2001	UUS MEREMAA	Tšehhi, Jaapan, Šveits ja Euroopa Ühendused	kauasäilivad lemmikloomatoidud	loomatervis	14. detsember 2001
G/SPS/N/AUS/13 3 16. oktoober 2001	AUSTRAALIA	-	toit ja töödeldud toit	toiduohutus	20. november 2001

UUED STANDARDID JA KAVANDID ARVAMUSKÜSITLUSEKS

See EVS Teataja osa avaldab andmed uutest vastuvõetud Eesti standarditest ja avalikuks arvamusküsitluseks esitatud standardite kavanditest Rahvusvahelise standardite klassifikaatori (ICS) järgi.

Samas jaotises on toodud andmed nii eesti keeles avaldatud kui ka jõustumisteatega Eesti standarditeks ingliskeelsetena vastuvõetud rahvusvahelistest ja Euroopa standarditest. Kuna võimalusel on ingliskeelsena vastuvõetud standardi nimetus ja käsitusala tõlgitud eesti keelde ja loetelust ei ole aru saada, millised standardid on tõlgitud eesti keelde, on eesti keeles avaldatud standardid toodud ka eraldi nimekirjana Teataja lõpus.

Eesmärgiga tagada standardite vastuvõtmine järgides konsensuse põhimõtteid, peab standardite vastuvõtmisele eelnema standardite kavandite avalik arvamusküsitlus, milleks ettenähtud perioodi jooksul on asjastuhvitatuil võimalik tutvuda standardite kavanditega ning teha ettepanekuid.

EVS Teatajas on esitatud arvamusküsitlusele:

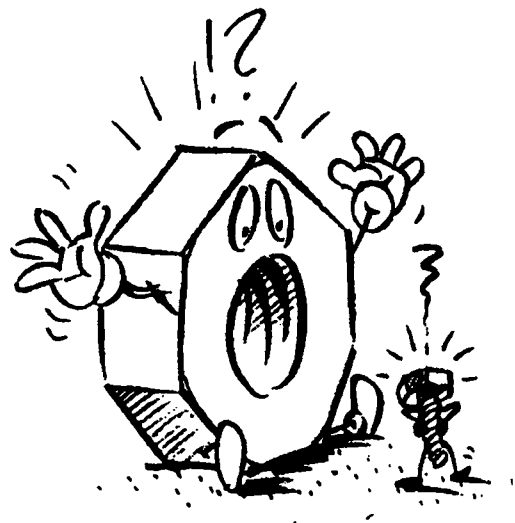
- 1) Euroopa ja rahvusvahelised standardid, mis on kavas vastu võtta Eesti standarditeks jõustumisteatega (kavandid kättesaadaval standardina inglise keeles EVS raamatukogus ja neid saab osta müügigrupist; EVS tehnilistel komiteedel on võimalik saada koopiaid oma käsituslaga kokkulangevatest standarditest EVS kontaktisiku kaudu);
- 2) Eesti standardite kavandid, mis Eesti standardimisprogrammi järgi on jõudnud arvamusküsitluse etappi (kavandid on kättesaadavad eesti keeles standardiosakonnas, neid saab osta müügigrupist);
- 3) Euroopa (prEN) standardite kavandid, mis on saadetud liikmetele arvamusküsitluseks (kavandid on kättesaadavad EVS raamatukogus, v.a Euroopa standarditeks ülevõetavate nende ISO tehniliste komiteede kavandid (prEN ISO), mille töös EVS ei osale, ja neid saab osta müügigrupist. EVS tehnilistel komiteedel on võimalik saada koopiaid oma käsituslaga kokkulangevatest kavanditest EVS kontaktisiku kaudu).

EVS Teatajas on kavandid identifitseeritud sellele standardite andmebaasis omistatud projekti numbri järgi (nt prEVS 18958), kavandite saamiseks on soovitatav ära näidata ka kavandiga identse standardi tähis. Teavet Eesti standardimisprogrammist saab standardiosakonnast.

Kavandite arvamusküsitlusel on eriti oodatud teave, kui rahvusvahelist või Euroopa standardit ei peaks vastu võtma Eesti standardiks (vastuolu Eesti õigusaktidega, pole Eestis rakendatav jt põhjustel).

ICS PÕHIRÜHMAD

ICS	Nimetus
01	Üldküsimused. Terminoloogia. Standardimine. Dokumentatsioon
03	Sotsioloogia. Teenused. Ettevõtte organiseerimine ja juhtimine. Haldus.
	Transport
07	Matemaatika. Loodusteadused
11	Tervisehooldus
13	Keskkonna- ja tervisekaitse. Ohutus
17	Metroloogia ja mõõtmine. Füüsilised nähtused
19	Katsetamine
21	Üldkasutatavad masinad ja nende osad
23	Üldkasutatavad hüdro- ja pneumosüsteemid ja nende osad
25	Tootmistehnoloogia
27	Elektri- ja soojusenergeetika
29	Elektrotehnika
31	Elektroonika
33	Sidetehnika
35	Infotehnoloogia. Kontoriseadmed
37	Visuaaltehnika
39	Täppismehaanika. Juvelitooted
43	Maantesõidukite ehitus
45	Raudteetehnika
47	Laevaehitus ja mereehitused
49	Õhusõidukid ja kosmosetehnika
53	Töste- ja teisaldusseadmed
55	Pakendamine
	59 Tekstiili- ja nahatehnoloogia
61	Rõivatööstus
65	Põllumajandus
67	Toiduainete tehnoloogia
71	Keemiline tehnoloogia
73	Mäendus ja maavarad
75	Nafta ja naftatehnoloogia
77	Metallurgia
79	Puidutehnoloogia
81	Klaasi- ja keraamikatööstus
83	Kummi- ja plastitööstus
85	Paberitehnoloogia
87	Värvide ja värvainete tööstus
91	Ehitusmaterjalid ja ehitus
93	Tsiviilehitus
95	Sõjatehnika
97	Olme. Meelelahutus. Sport
99	Muud

01.040.31**Elektroonika (sõnavara)**

Electronics (Vocabularies)

UUED STANDARDID

EVS-IEC 60050(702):2001

Hind 502,00

Identne IEC 60050(702):1992

Rahvusvaheline elektrotehnika sõnastik. Osa 702: Võnkumised, signaalid ja vastavad seadmed**01.040.33****Sidetehnika (sõnavara)**

Telecommunications. Audio and video engineering (Vocabularies)

UUED STANDARDID

EVS-IEC 60050(713):2001

Hind 470,00

Identne IEC 60050(713):1998

Rahvusvaheline elektrotehnika sõnastik. Osa 713: Raadioside: saatjad, vastuvõtjad, võrgud ja ekspluatatsioon**01.040.65****Põllumajandus (sõnavara)**

Agriculture (Vocabularies)

UUED STANDARDID

EVS-EN 13635:2001

Hind 84,00

Identne EN 13635:2001

Irrigation techniques - Localised irrigation systems - Terminology and data to be supplied by the manufacturer

This European Standard specifies the technical and functional characteristics that shall be indicated by manufactures of localised irrigation systems for user information to aid them in their choice of facilities and materials. This standard is related to others that will be drawn up for each system component (technical characteristics and test methods). This European Standard defines localised irrigation systems, characterising the various components which comprise them.

01.040.91**Ehitusmaterjalid ja ehitus (sõnavara)**

Construction materials and building (Vocabularies)

KAVANDITE**ARVAMUSKÜSITLUS**

prEVS 33564

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 12859:2001

Gypsum blocks - Definitions, requirements and test methods

This European Standard specifies the characteristics and performance of gypsum blocks with smooth faces for which the main intended uses are construction of non-load bearing partitions or independent wall linings and the fire protection of columns, lift shafts, etc. The gypsum blocks are not used to build ceilings.

01.070**Värvuskoodid**

Colour coding

UUED STANDARDID

EVS-HD 27 S1:2001

Hind 58,00

Identne HD 27 S1:1983

Colours of the cores of flexible cable and cords

This Recommendation applies to flexible cables and cords with not more than five cores.

07.080**Bioloogia. Botaanika.****Zooloogia**

Biology. Botany. Zoology

UUED STANDARDID

EVS-EN 13312-1:2001

Hind 78,00

Identne EN 13312-1:2001

Biotechnology - Performance criteria for piping and instrumentation - Part 1:**General performance criteria**

This European Standard specifies performance criteria for piping and instrumentation used in biotechnological processes with respect to the potential hazards to the worker and the environment from microorganisms in use.

EVS-EN 13312-2:2001

Hind 64,00

Identne EN 13312-2:2001

Biotechnology - Performance criteria for piping and instrumentation - Part 2: Couplings

This European Standard specifies performance criteria for couplings used in biotechnological processes with respect to the potential hazards to the worker and the environment from microorganisms in use.

EVS-EN 13312-3:2001

Hind 90,00

Identne EN 13312-3:2001

Biotechnology - Performance criteria for piping and instrumentation - Part 3: Sampling and inoculation devices

This European Standard specifies performance criteria for sampling and inoculation devices used in biotechnological processes with respect to the potential hazards to the worker and the environment from microorganisms in use.

EVS-EN 13312-4:2001

Hind 64,00

Identne EN 13312-4:2001

Biotechnology - Performance criteria for piping and instrumentation - Part 4: Tubes and pipes

This European Standard specifies performance criteria for tubes and pipes used in biotechnological processes with respect to the potential hazards to the worker and the environment from microorganisms in use.

EVS-EN 13312-5:2001

Hind 64,00

Identne EN 13312-5:2001

Biotechnology - Performance criteria for piping and instrumentation - Part 5: Valves

This European Standard specifies performance criteria for valves used in biotechnological processes with respect to the potential hazards to the worker and the environment from microorganisms in use.

EVS-EN 13312-6:2001

Hind 58,00

Identne EN 13312-6:2001

Biotechnology - Performance criteria for piping and instrumentation - Part 6: Equipment probes

EVS Teataja 11/2001

This European Standard specifies performance criteria for equipment probes used in biotechnological processes with respect to the potential hazards to the worker and the environment from microorganisms in use.

07.100.01

Mikrobioloogia

Microbiology in general

UUED STANDARDID

EVS-EN 13312-1:2001

Hind 78,00

Identne EN 13312-1:2001

Biotechnology - Performance criteria for piping and instrumentation - Part 1:

General performance criteria

This European Standard specifies performance criteria for piping and instrumentation used in biotechnological processes with respect to the potential hazards to the worker and the environment from microorganisms in use.

EVS-EN 13312-2:2001

Hind 64,00

Identne EN 13312-2:2001

Biotechnology - Performance criteria for piping and instrumentation - Part 2:

Couplings

This European Standard specifies performance criteria for couplings used in biotechnological processes with respect to the potential hazards to the worker and the environment from microorganisms in use.

EVS-EN 13312-3:2001

Hind 90,00

Identne EN 13312-3:2001

Biotechnology - Performance criteria for piping and instrumentation - Part 3:

Sampling and inoculation devices

This European Standard specifies performance criteria for sampling and inoculation devices used in biotechnological processes with respect to the potential hazards to the worker and the environment from microorganisms in use.

EVS-EN 13312-4:2001

Hind 64,00

Identne EN 13312-4:2001

Biotechnology - Performance criteria for piping and instrumentation - Part 4: Tubes and pipes

This European Standard specifies performance criteria for tubes and pipes used in biotechnological processes with respect to the potential hazards to the worker and the environment from microorganisms in use.

EVS-EN 13312-5:2001

Hind 64,00

Identne EN 13312-5:2001

Biotechnology - Performance criteria for piping and instrumentation - Part 5: Valves

This European Standard specifies performance criteria for valves used in biotechnological processes with respect to the potential hazards to the worker and the environment from microorganisms in use.

EVS-EN 13312-6:2001

Hind 58,00

Identne EN 13312-6:2001

Biotechnology - Performance criteria for piping and instrumentation - Part 6:

Equipment probes

This European Standard specifies performance criteria for equipment probes used in biotechnological processes with respect to the potential hazards to the worker and the environment from microorganisms in use.

11.040.10

Anesteesia-, hingamis- ja reanimatsioonivarustus

Anaesthetic, respiratory and reanimation equipment

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 52019

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13544-1:2001

Respiratory therapy equipment - Part 1: Nebulizing systems and their components

This European Standard specifies requirements for nebulizing systems for the delivery of drugs in an aerosol form to humans through the respiratory system.

11.040.40

Kirurgilised implantaadid, proteesimine ja ortopeedia

Implants for surgery, prosthetics and orthotics

UUED STANDARDID

EVS-EN 60601-2-3:2001

Hind 153,00

Identne IEC 601-2-3:1991

ja identne EN 60601-2-3:1993

Medical electrical equipment - Part 2: Particular requirements for the safety of short-wave therapy equipment

This standard concerns the safety of short-wave therapy equipment having a rated output power not exceeding 500 W. This second edition revises earlier shortcomings and deals in greater detail with inductive applicators.

EVS-EN 60601-2-31:2001

Hind 199,00

Identne IEC 601-2-31:1994

ja identne EN 60601-2-31:1995 + A1:1998

Medical electrical equipment - Part 2: Particular requirements for the safety of external cardiac pacemakers with internal power source

This particular standard specifies safety requirements for external pacemakers powered by an internal electrical power source. Applies also to patient cables but does not apply to equipment which can be directly or indirectly connected to a supply mains.

11.040.60

Ravivarustus

Therapy equipment

UUED STANDARDID

EVS-EN 60601-2-17:2001

Hind 131,00

Identne IEC 601-2-17:1989 +

A1:1996

ja identne EN 60601-2-17:1996 +

A1:1996

**Medical electrical equipment -
Part 2: Particular requirements
for the safety of remote-
controlled automatically-driven
gamma-ray after-loading
equipment**

This publication establishes particular requirements for the safety of remote-controlled automatically-driven electromedical equipment for gamma-ray therapy of human subjects using afterloading. Its specifications include requirements for equipment which contain and use only gamma-ray sealed radioactive sources and which automatically drive such sources. It does not apply to neutron radioactive sources.

11.040.70

Silmaravivarustus

Ophthalmic equipment

UUED STANDARDID

EVS-EN ISO 10341:2001

Hind 58,00

Identne ISO 10341:1997

ja identne EN ISO 10341:1999

**Optics and optical instruments -
Refractor heads**

This International Standard specifies requirements and test methods for refractor heads used for the determination of refractive errors and binocular functions of the human eye. This International Standard takes priority over ISO 15004, if differences exist.

11.060.10

Hambaravimaterjalid

Dental materials

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 51999

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 1559:1995 + Cor.
1:1997

ja identne EN ISO 1559:2001

Hambaravimaterjalid.

**Hambaravis kasutatavad
amalgamid**

The standard specifies requirements and methods of test for alloys composed mainly of silver, tin and copper, complying with the composition requirements. The alloy may be either powder or tablet form, or in capsules with portions of alloy and mercury predosed by the

manufacturer, suitable for the preparation of dental amalgam.

11.080.20

**Desinfektsiooni- ja
antiseptilised vahendid**

Disinfectants and antiseptics

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 52023

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13697:2001

**Chemical disinfectants and
antiseptics - Quantitative non-
porous surface test for the
evaluation of bactericidal
and/or fungicidal activity of
chemical disinfectants used in
food, industrial, domestic and
institutional areas - Test
method and requirements
without mechanical action
(phase 2/step 2)**

This European Standard specifies a test method (phase 2/step 2) and the minimum requirements for bactericidal and/or fungicidal activity of chemical disinfectants that form a homogeneous physically stable preparation in hard water and that are used in food, industrial, domestic and institutional areas, excluding areas and situations where disinfection is medically indicated and excluding products used on living tissues.

13.020.50

Keskkonnamärgistus

Ecolabelling

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 23900

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 14021:1999

ja identne EN ISO 14021:2001

**Environmental labels and
declarations - Self-declared
environmental claims (Type II
environmental labelling)**

This standard specifies requirements for self-declared environmental claims, including statements, symbols and graphics, regarding products. It further describes selected terms commonly used in environmental claims and gives qualifications for their use. It also describes a general evaluation and verification methodology for self-declared environmental claims and specific evaluation and

verification methods for the selected claims in this standard.

13.030.10

Tahked jäätmed

Solid wastes

UUED STANDARDID

EVS-EN 13137:2001

Hind 97,00

Identne EN 13137:2001

**Characterization of waste -
Determination of total organic
carbon (TOC) in waste, sludges
and sediments**

This European Standard specifies two methods for the determination of total organic carbon (TOC) in undried waste samples containing more than 1 g carbon per kg of dry matter (0.1 % w/w). When present, elemental carbon, carbides, cyanides, cyanates, isocyanates and thiocyanates are determined as organic carbon using the methods described in this standard. An interpretation of the measured value may therefore be problematical in cases where the waste contains relevant levels of the above mentioned components. If needed, these components shall be determined separately by means of a suitable validated procedure and be recorded in the test report.

13.030.20

Vedelad jäätmed. Sete

Liquid wastes. Sludge

UUED STANDARDID

EVS-EN 13137:2001

Hind 97,00

Identne EN 13137:2001

**Characterization of waste -
Determination of total organic
carbon (TOC) in waste, sludges
and sediments**

This European Standard specifies two methods for the determination of total organic carbon (TOC) in undried waste samples containing more than 1 g carbon per kg of dry matter (0.1 % w/w). When present, elemental carbon, carbides, cyanides, cyanates, isocyanates and thiocyanates are determined as organic carbon using the methods described in this standard. An interpretation of the measured value may therefore be problematical in cases where the waste contains relevant levels of the above mentioned components.

If needed, these components shall be determined separately by means of a suitable validated procedure and be recorded in the test report.

13.120

Ohutus kodus

Domestic safety

UUED STANDARDID

EVS-EN 60335-2-61:2001

Hind 146,00

Identne IEC 335-2-61:1992+

A1:2000

ja identne EN 60335-2-61:1996 + A1:2000

Safety of household and similar electrical appliances - Part 2: Particular requirements for thermal storage room heaters

This part of IEC 335 deals with the safety of thermal storage room heaters for household and similar purposes which are intended to heat the room in which they are located, their rated voltage being not more than 250 V for single phase appliances and 480 V for other appliances. It should be used in conjunction with the third edition (1991) of IEC 335-1.

13.160

Vibratsiooni toime inimesele

Vibration and shock with respect to human beings

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 52007

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 5349-1:2001

ja identne EN ISO 5349-1:2001

Mechanical vibration - Measurement and evaluation of human exposure to hand-transmitted vibration - Part 1: General requirement

This standard specifies general requirements for measuring and reporting hand-transmitted vibration exposure in three orthogonal axes. It defines a frequency weighting and band-limiting filters to allow uniform comparison of measurements. The values obtained can be used to predict adverse effects of hand-transmitted vibration over the frequency range covered by the octave bands from 8 Hz to 1 000 Hz.

13.180

Ergonoomia

Ergonomics

UUED STANDARDID

EVS-EN ISO 11064-2:2001

Hind 78,00

Identne ISO 11064-2:2000

ja identne EN ISO 11064-2:2000

Ergonomic design of control centres - Part 2: Principles for the arrangement of control suites

This part of ISO 11064 covers ergonomic design principles for control centres and, more specifically, the various arrangements of rooms and spaces in a control suite.

13.200

Avariide ja õnnetuste vältimine

Accident and disaster control

UUED STANDARDID

EVS 613:2001

Identne EVS 613:2001

Liiklusmärgid ja nende kasutamine

Käesolev standard kehtestab Eesti teeliikluses kasutatavad liiklusmärgid ja nende kasutamise korra.

EVS 615:2001

Hind 112,00

Identne EVS 615:2001

Foorid ja nende kasutamine

Käesolev standard kehtestab nõuded Eesti teeliikluses kasutatavate fooride kohta ja fooride kasutamise korra.

13.220.20

Tulekaitsevahendid

Fire protection

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 50821

Tähtaeg: 2002-01-01

Identne EN 12259-2:1999 +

A1:2001

Paiksed tulekustussüsteemid.

Spinkler- ja

veepihustussüsteemide

komponendid. Osa 2:

Märgalarmklapid

Käesolev standard sätestab nõuded automaatsetes sprinklersüsteemides kasutatavate märgalarmklappide ja aeglustusklambrite konstruktsioonidele ja talitusele.

Standard ei käsitle märgalarmklappide ja aeglustusklambrite lisaseadmeid.

13.220.40

Materjalide ja toodete süttivus ning põlemislaad

Ignitability and burning behaviour of materials and products

UUED STANDARDID

EVS-HD 604 S1:2001

Hind 402,00

Identne HD 604 S1:1994 +

A1:1997

0,6/1 kV power cables with special fire performance for use in power stations

HD 604 applies to rigid and flexible conductor cables for fixed installations having a rated voltage U_0/U 0.6/1kV.

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 37904

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13274-4:2001

Respiratory protective devices - Methods of test - Part 4: Flame tests

This European Standard specifies methods for flame tests to be applied to respiratory protective devices.

13.340.01

Kaitseriietus ja -vahendid

Protective equipment in general

UUED STANDARDID

EVS-EN 13356:2001

Hind 71,00

Identne EN 13356:2001

Visibility accessories for non-professional use - Test methods and requirements

This standard specifies the optical performance requirements for accessories which are to be worn, attached to or carried by people and designed for non-professional use. High-visibility accessories complying with this standard are intended to signal the user's presence visually when illuminated by vehicle headlight on dark roads. This standard is not applicable to garments.

13.340.30**Respiraatorid**

Respiratory protective devices

KAVANDITE**ARVAMUSKÜSITLUS**

prEVS 37904

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13274-4:2001

Respiratory protective devices - Methods of test - Part 4: Flame tests

This European Standard specifies methods for flame tests to be applied to respiratory protective devices.

17.140.30**Sõidukimüra**

Noise emitted by means of transport

KAVANDITE**ARVAMUSKÜSITLUS**

prEVS 26174

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 12053:2001

Safety of industrial trucks - Test methods for measuring noise emissions

This noise measurement standard gives methods for determining the sound pressure level at the operator's position and the sound power level of industrial and rough terrain trucks.

17.140.50**Elektroakustika**

Electroacoustics

UUED STANDARDID**EVS-EN 60651:2001**

Hind 190,00

Identne IEC 651:1979 +

A1:1993+A2:2000

ja identne EN 60651:1994 +

A1:1994+A2:2001

Sound level meters

This standard describes instruments (sound level meters) for the measurement of certain frequency and time weighted sound pressure levels. This standard specifies sound level meters of four degrees of precision, designated Types 0, 1, 2 and 3. The specifications for Types 0, 1, 2 and 3 sound level meters have the same centre values and differ only in the tolerances allowed. Tolerances generally broaden as the type number

increases and differ for the various types to a degree which affects manufacturing costs significantly.

17.220.20**Elektriliste ja magnetiliste suuruste mõõtmine**

Measurement of electrical and magnetic quantities

UUED STANDARDID**EVS-EN 60477:2001**

Hind 146,00

Identne IEC 60477:1974 +

A1:1997

ja identne EN 60477:1997 +

A1:1997

Laboratory d.c. resistors

This recommendation applies to resistors intended for use as laboratory d.c. resistors

(hereinafter referred to as

"resistors") comprising single or

multiple resistors of accuracy

Classes 0.0005...0.2 (5 ppm...2000

ppm) and single or multi-decade

resistors of accuracy Classes

0.0005...5 (5 ppm...50000 ppm).

EVS-EN 60477-2:2001

Hind 146,00

Identne IEC 60477-2:1979 +

A1:1997

ja identne EN 60477-2:1997 +

A1:1997

Laboratory resistors - Part 2:**Laboratory a.c. resistors**

This standard applies to resistors

intended as laboratory a.c. resistors

for use over a range of frequencies

from d.c. up to a stated frequency

which is not in excess of 100 kHz.

19.100**Mittepurustavad****(säilitavad) katsetused ja katseseadmed**

Non-destructive testing

KAVANDITE**ARVAMUSKÜSITLUS**

prEVS 52012

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13068-3:2001

Non-destructive testing -**Radioscopic testing - Part 3:****General principles of****radioscopic testing of metallic****materials by X- and gamma rays**

This European Standard specifies

general rules for industrial X- and

gamma-radioscopy for flaw

detection purposes, using

radioscopic techniques, applicable

to the testing of metallic materials. It does not lay down acceptance criteria of the discontinuities.

21.060.10**Poldid, kruvid, tikkpoldid**

Bolts, screws, studs

UUED STANDARDID**EVS-EN ISO 4759-1:2001**

Hind 163,00

Identne ISO 4759-1:2000

ja identne EN ISO 4759-1:2000

Tolerances for fasteners - Part 1:**Bolts, screws, studs and nuts -****Product grades A, B and C**

This International Standard

specifies a selection of tolerances

for bolts, screws, studs and nuts

with ISO metric thread and with

product grades A, B and C and for

tapping screws with product grade

A.

21.060.20**Mutrid**

Nuts

UUED STANDARDID**EVS-EN ISO 4759-1:2001**

Hind 163,00

Identne ISO 4759-1:2000

ja identne EN ISO 4759-1:2000

Tolerances for fasteners - Part 1:**Bolts, screws, studs and nuts -****Product grades A, B and C**

This International Standard

specifies a selection of tolerances

for bolts, screws, studs and nuts

with ISO metric thread and with

product grades A, B and C and for

tapping screws with product grade

A.

23.020.10**Statsionaarsed mahutid ja reservuaarid**

Stationary containers and tanks

UUED STANDARDID**EVS-EN 13280:2001**

Hind 138,00

Identne EN 13280:2001

Specification for glass fibre**reinforced cisterns of one piece****and sectional construction, for****the storage, above ground, of****cold water**

This EN Standard specifies the

requirements for rectangular and

vertical cylindrical glass reinforced

plastics (GRP) one piece cisterns

and rectangular sectional tanks for

EVS Teataja 11/2001

the storage of water above ground for both domestic and industrial use within the following capacity ranges, a) one piece cistern 500 l to 100 000 l. b) sectional tank 500 l and larger Particular requirements for additional components for cisterns for domestic use are also included.

KAVANDITE ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 52024

Tähtaeg: 2002-01-01

Identne prEN 13121-3:2001

GRP tanks and vessels for use above ground - Part 3: Design and workmanship

This European Standard gives requirements for the design, fabrication, inspection, testing and verification of GRP tanks and vessels with or without thermoplastic lining for storage or processing of fluids, factory made or site built, non pressurised or pressurised up to 10 bar, for use above the ground.

23.040.15

Värvilisest metallist torud

Non-ferrous metal pipes

UUED STANDARDID

EVS-EN 13348:2001

Hind 84,00

Identne EN 13348:2001

Copper and copper alloys - Seamless, round copper tubes for medical gases or vacuum

This European Standard specifies the requirements, sampling, test methods and conditions of delivery for copper tubes. It is applicable to seamless round copper tubes having an outside diameter from 8 mm up to and including 54 mm for pipeline systems for distributing the following medical gases intended to be used at operating pressures up to 2000 kPa and under vacuum: - oxygen, nitrous oxide, nitrogen, helium, carbon dioxide, xenon; - air for breathing; - specific mixtures of these above mentioned gases; - air for driving surgical tools; - anaesthetic gases and vapors; - vacuum.

23.060.01

Ventiilid

Valves in general

UUED STANDARDID

EVS-EN ISO 5211:2001

Hind 90,00

Identne ISO 5211:2001

ja identne EN ISO 5211:2001

Industrial valves - Part-turn actuator attachments

This Standard specifies requirements for the attachment of part-turn actuators, with or without gearboxes, to industrial valves.

23.120

Ventilaatorid. Tiivikud.

Kliimaseadmed

Ventilators. Fans. Air-conditioners

UUED STANDARDID

EVS-EN 13181:2001

Hind 107,00

Identne EN 13181:2001

Ventilation for buildings - Terminals - Performance testing of louvres subject to simulated sand

This standard specifies a method for measuring the sand rejection efficiency of sand trap louvres subjected to simulated sand and with air flow through the louvre under test. The standard considers a 1000 mm x 1000 mm section of sand trap louvre, or the nearest possible blade increment, for evaluation purposes. The purpose of the test incorporated in this standard is as follows: - a) Sand Rejection Effectiveness To establish the sand rejection effectiveness when subjected to various air flow rates through the assembly. b) Discharge Loss Coefficient/Pressure Requirement To establish the air pressure loss through the sand trap louvre at various air flow rates and by calculation Discharge Loss Coefficient.

25.080.10

Treipingid

Lathes

UUED STANDARDID

EVS-EN 12840:2001

Hind 138,00

Identne EN 12840:2001

Safety of machine-tools - Manually controlled turning machines with or without automatic control

This European Standard specifies the requirements and/or measures to remove the hazards and limit the risks on general purpose manually controlled horizontal or vertical spindle turning machines which may have limited or unlimited automatic control which are intended to work cold metal and here in after referred to as ``machines``.

25.140.10

Pneumotööriistad

Pneumatic tools

UUED STANDARDID

EVS-EN 792-8:2001

Hind 100,00

Identne EN 792-8:2001

Hand-held non-electric power tools - Safety requirements - Part 8: Sanders and polishers

This standard applies to hand-held non-electric power tools driven by rotary or linear motors, powered by compressed air of hydraulic fluid and intended to be used by one operator and supported by: the operator's hand or hands; a suspension, e.g. a balancer. This standard applies to hand-held non-electric power tools intended for polishing and sanding with all types of movement e.g. rotary, orbital and reciprocating, using coated abrasive products and bonnets of various soft materials and endless belts.

EVS-EN 792-9:2001

Hind 107,00

Identne EN 792-9:2001

Hand-held non-electric power tools - Safety requirements - Part 9: Die grinders

This standard applies to hand-held non-electric power tools driven by rotary or linear motors, powered by compressed air of hydraulic fluid and intended to be used by one operator and supported by: the operator's hand or hands; a suspension, e.g. a balancer. This standard applies to hand-held non-electric power tools fitted with collets used for grinding and surface finishing and chamfering using mounted points, burrs and files and small wire brushes mounted on shafts.

25.140.99**Muud käsitööriistad**Other hand-held tools

UUED STANDARDID**EVS-EN 792-8:2001**

Hind 100,00

Identne EN 792-8:2001

Hand-held non-electric power tools - Safety requirements - Part 8: Sanders and polishers

This standard applies to hand-held non-electric power tools driven by rotary or linear motors, powered by compressed air or hydraulic fluid and intended to be used by one operator and supported by: the operator's hand or hands; a suspension, e.g. a balancer. This standard applies to hand-held non-electric power tools intended for polishing and sanding with all types of movement e.g. rotary, orbital and reciprocating, using coated abrasive products and bonnets of various soft materials and endless belts.

EVS-EN 792-9:2001

Hind 107,00

Identne EN 792-9:2001

Hand-held non-electric power tools - Safety requirements - Part 9: Die grinders

This standard applies to hand-held non-electric power tools driven by rotary or linear motors, powered by compressed air or hydraulic fluid and intended to be used by one operator and supported by: the operator's hand or hands; a suspension, e.g. a balancer. This standard applies to hand-held non-electric power tools fitted with collets used for grinding and surface finishing and chamfering using mounted points, burrs and files and small wire brushes mounted on shafts.

25.160.30**Keevitusseadmed**Welding equipment

UUED STANDARDID**EVS-EN 50060:2001**

Hind 163,00

Identne EN 50060:1989 +

A1:1994

Power sources for manual arc welding with limited duty

This standard is applicable to welding power sources for manual metal arc welding with limited duty with covered stick electrodes.

These welding power sources a) are limited to a rated maximum welding current of 160 A, b) are fitted with a thermal cut-out device, c) have performance based on the number of reference electrodes, capable of being melted with the welding power source in the cold and hot state and d) carry on their rating plate a declaration of the fuse size necessary for

EVS-EN 50063:2001

Hind 84,00

Identne EN 50063:1989

Safety requirements for the construction and the installation of equipment for resistance welding and allied processes

This standard applies to equipment for resistance welding and allied processes. ISO 669 and EN 60204-1 are an integral part of this standard. The object of this standard is to complete the requirements of ISO 669 for the construction and installation and to specify deviations and special safety requirements as EN 60204-1 does not apply, as such, to the welding circuit.

EVS-EN 50192:2001

Hind 64,00

Identne EN 50192:1995

Arc welding equipment - Plasma cutting systems for manual use

This standard is applicable to systems for manual plasma cutting/gouging. It shall be used in conjunction with EN 50078 and EN 60974-1. This standard is not applicable to mechanized plasma cutting systems and for plasma cutting/gouging under water.

EVS-HD 407 S1:2001

Hind 51,00

Identne HD 407 S1:1980

Safety rules for the use of equipment for electric arc welding and allied processes

This harmonization document specifies the electrical safety rules applying to industrial/professional use of equipment for electric arc welding and allied processes. This document does not cover safety aspects concerning eye protection, protection against radiations, fumes, etc.

EVS-HD 427 S1:2001

Hind 58,00

Identne HD 427 S1:1981

Specific safety rules for the installation of equipment for electric arc welding and allied processes*

This harmonization document complements the rules of document HD 384.4.41 "Electrical installation of buildings. 4th part. Protection for safety. Chapter 41: Protection against electric shock". It specifies the safety rules specific to the installation of equipment for electric arc welding and allied processes. It applies to equipment for industrial and professional use.

25.220.20**Pinnatöötlus**Surface treatment

KAVANDITE**ARVAMUSKÜSITLUS**

prEVS 52003

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 3613:2000

ja identne EN ISO 3613:2001

Kromaatsed konversioonkatted tsingil, kaadmiumil, alumiinium-tsingisulamil ja tsingi-alumiiniumisulamil. Katsemetodid

The standard specifies methods for the determination of the - presence of colourless chromate conversion coatings; - presence and quantity of hexavalent chromium in colourless and coloured coatings on zinc, cadmium, aluminium (55% mass fraction)-zinc and zinc-aluminium (5% mass fraction) alloys; - total chromium content per unit area on zinc and cadmium; - mass per unit area of both colourless and coloured coatings; - satisfactory adhesion of chromate conversion coatings; - quality of chromate coating.

prEVS 52006

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 3892:2000

ja identne EN ISO 3892:2001

Konversioonkatted**metallmaterjalidel. Katte massi määramine pinnaüksuse kohta.****Kaalanalüüsimeetodid**

This standard specifies gravimetric methods for determining the coating mass per unit area of conversion coatings on metallic materials.

27.020**Sisepõlemismootorid**

Internal combustion engines

UUED STANDARDID**EVS-EN 12601:2001**

Hind 100,00

Identne EN 12601:2001

Reciprocating internal combustion engine driven generating sets - Safety

This standard specifies the safety requirements for RIC engine driven generating sets up to 1000 V consisting of a RIC engine, an alternating current (a.c.) generator including the additional equipment required for operating e.g., controlgear, switchgear and auxiliary equipment. It applies to generating sets for land and marine use, excluding sets used on board of seagoing vessels and mobile offshore units as well as aircraft or to propel road vehicles and locomotives.

29.030**Magnetmaterjalid**

Magnetic materials

UUED STANDARDID**EVS-EN 10280:2001**

Hind 97,00

Identne EN 10280:2001

Magnetic materials - Methods of measurement of the magnetic properties of electrical sheet and strip by means of a single sheet tester

This European Standard defines the general principles of the measurement of the magnetic properties of electrical sheets and strips by means of a single sheet tester and gives the technical details of the measurement of specific total loss and of magnetic field strength, excitation current and specific apparent power.

EVS-EN 10282:2001

Hind 64,00

Identne EN 10282:2001

Magnetic materials - Method of test for the determination of surface insulation resistance of electrical sheet and strip

This European Standard is intended to define a measurement method for the determination of the characteristics of surface insulation resistance of electrical sheet and strip. This method is applicable to electrical sheet and strip insulated on one or both surfaces and is suitable for manufacturing control in the application of insulation coatings.

29.035.01**Isolatsioonimaterjalid**

Insulating materials in general

UUED STANDARDID**EVS-EN 60811-5-1:2001**

Hind 138,00

Identne IEC 60811-5-1:1990

ja identne EN 60811-5-1:1999

Insulating and sheathing materials of electric cables - Common test methods - Part 5: Methods specific to filling compounds - Section 1: Drop point - Separation of oil - Lower temperature brittleness - Total acid number - Absence of corrosive components - Permittivity at 23 °C - D.C. resistivity at 23 °C and 100 °C

This standard specifies the test methods for filling compounds of electric cables used with telecommunication equipment. This section one of part 5 gives the methods for drop-point, separation of oil, lower temperature brittleness, total acid number, absence of corrosive components, permittivity at 23 °C - d.c. resistivity at 23 °C and 100 °C.

29.060.20**Kaablid**

Cables

UUED STANDARDID**EVS-HD 308:2001**

Hind 44,00

Identne HD 308:1975

Identification and use of cores of flexible cables

These rules apply to the cores of flexible cables conforming with harmonisation documents HD 21 and HD 22, for use in fixed installations and for supplying fixed or mobile current-using equipment, for which the voltage does not exceed the upper limit of Voltage Band 2 (according to harmonisation document HD 193).

EVS-HD 360 S2:2001

Hind 90,00

Identne HD 360 S2:1990 + A1:1991

Circular rubber insulated lift cables for normal use

The requirements of this HD apply to circular rubber insulated braided flexible cables and rubber sheathed flexible cables of rated voltages U_0/U up to and including 450/750 V, used for lifts and similar applications.

EVS-HD 603 S1:2001

Hind 402,00

Identne HD 603 S1:1994

Distribution cables of rated voltage 0,6/1 kV

HD 603 applies to cables of rated voltage $U_0 / U = 0,6 / 1$ kV used in underground power distribution systems mainly for public distribution, of nominal voltage not exceeding 0,6 / 1 kV a.c. This part specifies the general requirements applicable to these cables, unless otherwise specified in the particular sections of this HD.

EVS-HD 604 S1:2001

Hind 402,00

Identne HD 604 S1:1994 + A1:1997

0,6/1 kV power cables with special fire performance for use in power stations

HD 604 applies to rigid and flexible conductor cables for fixed installations having a rated voltage U_0/U 0,6/1kV.

EVS-HD 605 S1:2001

Hind 333,00

Identne HD 605 S1:1994 + A1:1996

Electrical cables - Additional test methods

This HD collates and specifies the test methods to be used for testing polymeric insulated and sheathed electric cables, of rated voltage up to and including 0,6/1kV, intended for public distribution systems, and for use in power generating plants and sub-stations. Test methods in this HD are additional to those already harmonised, e.g. HD 405 and HD 505, and are used for testing cable types specified in HD 603 and 604. In each case specific, these HDs give complementary information needed for the practical application to each specific type.

EVS-HD 626 S1:2001

Hind 293,00

Identne HD 626 S1:1996 + A1:1997

Overhead distribution cables of rated voltage $U_0/U(U_m)$: 0,6/1 (1.2) kV

HD 626 applies to cables of rated voltage $U_0/U(U_m) = 0.6 / 1(1.2)$ kV used in overhead power distribution systems mainly for public distribution, of maximum system voltage not exceeding 1.2 kV. This part (Part 1) specifies the general requirements applicable to these cables, unless otherwise specified in the particular sections of this HD. Test methods are specified in HD 383, HD 405, EN 60811 and in HD 605 or in Part 2 of this HD. The particular types of cables are specified in Part 3 to 8.

EVS-HD 21.3 S3:2001

Hind 112,00

Identne IEC 227-3:1993 ja identne HD 21.3 S3:1995 + A1:1999

Polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V - Part 3: Non-sheathed cables for fixed wiring

This particular part (Part 3) of the HD details the particular specifications for polyvinyl chloride insulated single-core non-sheathed cables for fixed wiring of rated voltages up to and including 450/750 V.

EVS-HD 21.4 S2:2001

Hind 58,00

Identne HD 21.4 S2:1990

Polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages up to and including 450/750V - Part 4: Sheathed cables for fixed wiring

This part of the HD details the particular specifications for polyvinyl chloride sheathed cables for fixed wiring.

EVS-HD 21.5 S3:2001

Hind 125,00

Identne IEC 227-5:1979

Polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V - Part 5: Flexible cables (cords)

This part (part 5) of the HD details the particular specifications for polyvinyl chloride insulated cables (cords). All cables shall comply with the appropriate requirements given in Part 1 of this HD and the individual types of cable shall each comply with the particular requirements of this part. The overall dimensions of the cables in this part of HD 21 have been calculated in accordance with EN 60719.

EVS-HD 21.7 S2:2001

Hind 78,00

Identne HD 21.7 S2:1996 + A1:1999

Polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V - Part 7: Single core non-sheathed cables for internal wiring for a conductor temperature of 90° C

This Part 7 of the HD details the particular requirements for polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages U_0/U up to and including 450/750V for internal wiring of electrical apparatus where wiring is operated in a high temperature zone. The high temperature may be caused by high ambient temperature and/or by heat generated by the equipment. Each cable shall comply with the appropriate requirements given in Part 1 and the particular requirements of this part.

EVS-HD 21.9 S2:2001

Hind 84,00

Identne HD 21.9 S2:1995 + A1:1999

Polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V - Part 9: Single core non-sheathed cable for installation at low temperatures

This particular part (Part 9) of the HD details the particular specifications for polyvinyl chloride insulated single core non-sheathed cables for fixed wiring of rated voltage $U_0/U_{450/750V}$, intended for installation at low temperatures. All cables shall comply with the appropriate requirements given in Part 1 and the individual types of cable shall each comply with the particular requirements of this Part 9. Note: The overall dimensions of the cables of this Part of HD 21 have been calculated in accordance with EN 60719.

EVS-HD 22.3 S3:2001

Hind 107,00

Identne IEC 245-3:1980 ja identne HD 22.3 S3:1995 + A1:1999

Rubber insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V - Part 3: Heat resistant silicone rubber insulated cables

This part (Part 3) of the HD details the particular specifications for silicone rubber-insulated cables of rated voltage of 300/500V. Each cable shall comply with the appropriate requirements given in Part 1 and the particular requirements of this part. The overall dimensions of the cables of this part of HD 22 have been calculated in accordance with EN 60719

EVS-HD 22.4 S3:2001

Hind 131,00

Identne IEC 245-4:1994

Rubber insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V - Part 4: Cords and flexible cables

This part of (Part 4) of the HD details the particular specifications for EPR insulated and braided cords and EPR insulated and EPR, rubber or polychloroprene or other equivalent synthetic elastomer sheathed cords and flexible cables of rated voltages up to and including 450/750 V.

EVS-HD 22.6 S2:2001

Hind 84,00

Identne HD 22.6 S2:1995 + A1:1999

EVS Teataja 11/2001.

Rubber insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V - Part 6: Arc welding cables

This part (part 6) of the HD details particular specification for arc welding cables of rated voltage 100/100 V for connections between the industrial welding power source and the electrode holder and the work piece. All cables shall comply with the appropriate requirements given in Part 1 and the individual types of cables shall each comply with the particular requirements of this part. The overall dimensions of the cables of this Part of HD 22 have been calculated in accordance with EN 60719.

EVS-HD 22.7 S2:2001

Hind 90,00

Identne HD 22.7 S2:1995 + A1:1999

Rubber insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V - Part 7: Cables with increased heat resistance for internal wiring for a conductor temperature of 110 °C

This part 7 of the HD details the particular specifications for rubber insulated cables of rated voltages U_0/U up to and including 450/750 V for internal wiring of electrical apparatus where wiring is operated in a high temperature zone. The high temperature may be caused by high ambient temperature and/or by heat generated by the equipment

EVS-HD 22.8 S2:2001

Hind 107,00

Identne HD 22.8 S2:1994 + A1:1999

Rubber insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V - Part 8:

Polychloroprene or equivalent synthetic elastomer sheathed cable for decorative chains

This Part 8 of the HD details the particular requirements for rubber insulated, polychloroprene, or other equivalent synthetic elastomer, sheathed cable of rated voltage U_0/U not exceeding 300/500V for use as decorative chains.

EVS-HD 22.9 S2:2001

Hind 112,00

Identne HD 22.9 S2:1995 + A1:1999

Rubber insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V - Part 9: Single core non-sheathed cables for fixed wiring having low emission of smoke and corrosive gases

This particular part (part 9) of the HD details the specifications for rubber insulated single core non-sheathed cables for fixed wiring of rated voltage up to and including 450/750 V and having low emission of smoke and corrosive gases. All cables shall comply with the appropriate requirements in Part 1 and the individual types of cable shall comply with the particular requirements of this Part of HD 22.

EVS-HD 21.10 S1:2001

Hind 71,00

Identne HD 21.10 S1:1993

Polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages up to and including 450/750V - Part 10: Extensible leads

This part of the HD details the particular specifications for polyvinyl chloride insulated extensible leads.

EVS-HD 21.11 S1:2001

Hind 64,00

Identne HD 21.11 S1:1995

Polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V - Part 11: Cables for luminaires

This Part 11 of the HD details the particular requirements for PVC insulated cables of rated voltages up to U_0/U 300/300 V for use indoors as internal wiring or direct supply connection to luminaires. Each cable shall comply with the appropriate requirements given in Part 1 of the HD and the particular requirements of this Part 11.

EVS-HD 21.12 S1:2001

Hind 84,00

Identne HD 21.12 S1:1994

Polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages up to and including 450/750V - Part 12: Heat-resistant flexible cables (cords)

This part of the HD details the particular specifications for heat-resistant polyvinyl chloride insulated and sheathed flexible cables of rated voltage up to and including 300/500V, for a rated conductor temperature not exceeding 90°C.

EVS-HD 21.13 S1:2001

Hind 90,00

Identne HD 21.13 S1:1995

Polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages up to and including 450/750V - Part 13: Oil resistant PVC sheathed cables with two or more conductors

This part of the HD details the particular specifications for oil resistant polyvinyl chloride insulated and sheathed flexible cables of rated voltage up to and including 300/500V, for a maximum conductor temperature in normal operation of 70°C.

EVS-HD 22.10 S1:2001

Hind 131,00

Identne HD 22.10 S1:1994 + A1:1999

Rubber insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V - Part 10: ERP insulated and polyurethane sheathed flexible cables

This part 10 of the HD details the particular requirements for ethylene-propylene rubber insulated and thermoplastic polyurethane sheathed cable for a maximum conductor temperature of 90° C and lowest handling temperature of -40° C.

EVS-HD 22.11 S1:2001

Hind 71,00

Identne HD 22.11 S1:1995 + A1:1999

Rubber insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V - Part 11: EVA cords and flexible cables

This part (Part 11) of the HD details the particular specifications for vulcanised EVA or equivalent synthetic elastomer insulated and vulcanised EVA or equivalent synthetic elastomer sheathed cords and flexible cables of rated voltages up to and including 300/500 V for use with a conductor temperature not exceeding 110 C.

EVS-HD 22.14 S1:2001

Hind 112,00

Identne HD 22.14 S1:1995 + A1:1999

Rubber insulated cables of rated voltages up to and including 450/750 V - Part 14: Cords for applications requiring high flexibility

This part of the HD details the particular specifications for EPR or XLPVC insulated, and EPR or XLPVC sheathed cords of rated voltage 300/300V, for use in

applications where high flexibility is required. All cables shall comply with the appropriate requirements given in Part 1 of this HD, and the individual types of cable shall each comply with the particular requirements of this part.

EVS-HD 586.1 S1:2001

Hind 107,00

Identne HD 586.1 S1:1994

Mineral insulated cables with a rated voltage not exceeding 750 V - Part 1: Cables

This standard applies to mineral insulated general wiring cables with copper sheath and copper conductors with rated voltages up to 750 V. Provision is made for a corrosion resistant outer covering over the sheath, when required.

EVS-HD 586.2 S1:2001

Hind 58,00

Identne HD 586.2 S1:1994

Mineral insulated cables with a rated voltage not exceeding 750 V - Part 2: Terminations

This standard specifies requirements for terminations for use with mineral insulated cables complying with the requirements of CENELEC harmonised publication HD 586.1.

EVS-HD 603 S1:2001/A1:2001

Hind 376,00

Identne HD 603 S1:1994/A1:1997

Distribution cables of rated voltage 0,6/1 kV

HD 603 applies to cables of rated voltage $U_0 / U = 0,6 / 1$ kV used in underground power distribution systems mainly for public distribution, of nominal voltage not exceeding 0,6 / 1 kV a.c. This part specifies the general requirements applicable to these cables, unless otherwise specified in the particular sections of this HD.

29.080.00

Isolatsioon

Insulation. General

UUED STANDARDID

EVS-EN 60034-18-1:2001

Hind 163,00

Identne IEC 34-18-

1:1992+A1:1996

ja identne EN 60034-18-

1:1994+A1:1996

Rotating electrical machines - Part 18: Functional evaluation of insulation systems - Section 1: General guidelines

This part of IEC 34-18 describes procedures for functional evaluation of electrical insulation systems used or proposed to be used in rotating electrical machines within the scope of IEC 34-1, and the classification of those insulation systems. This part (Part 1) provides general guidelines for such procedures and classification principles, whereas the subsequent parts give detailed procedures for the various types of windings.

29.080.01

Isolatsioon

Electrical insulation in general

UUED STANDARDID

EVS-HD 625.3 S1:2001

Hind 84,00

Identne IEC 664-3:1992

Insulation coordination for equipment within low-voltage systems - Part 3: Use of coatings to achieve insulation coordination of printed board assemblies

Applies to rigid printed board assemblies protected by a coating of insulating material on one or both sides. Describes the requirements and test procedures.

29.120.10

Elektrijuhtide paigaldustorud jms

Conduits for electrical purposes

UUED STANDARDID

EVS-EN 50086-2-1:2001

Hind 84,00

Identne EN 50086-2-1:1995 + A11:1998

Conduit systems for electrical installations - Part 2-1: Particular requirements for rigid conduit systems

This standard specifies the requirements for rigid conduit systems. Conduit systems which are used as an integral part of other equipment also have to be tested according to the relevant standard for that equipment.

EVS-EN 50086-2-2:2001

Hind 84,00

Identne EN 50086-2-2:1995 + A11:1998

Conduit systems for electrical installations - Part 2-2:

Particular requirements for pliable conduit systems

This standard specifies the requirements for pliable conduit systems including self-recovering conduit systems. Conduit systems which are used as an integral part of other equipment also have to be tested according to the relevant standard for that equipment.

EVS-EN 50086-2-3:2001

Hind 71,00

Identne EN 50086-2-3:1995

Conduit systems for electrical installations - Part 2-3:

Particular requirements for flexible conduit systems

This standard specifies the requirements for flexible conduit systems. Conduit systems which are used as an integral part of other equipment also have to be tested according to the relevant standard for that equipment.

29.120.50

Kaitsmed jm liigvoolukaitseparaadid

Fuses and other overcurrent protection devices

UUED STANDARDID

EVS-HD 630.3.1 S2:2001

Hind 268,00

Identne IEC 269-3-1:1994 + A1:1995

ja identne HD 630.3.1 S2:1997

Low-voltage fuses - Part 3-1: Supplementary requirements for fuses for use by unskilled persons (fuses mainly for household and similar applications) Sections I to IV

Gives a comprehensive description of the mechanical and electrical characteristics of these fuses and of the relevant tests. Describes six types of standardized fuses; D type fuses; cylindrical fuses (type A, B, C); pin-type fuses; cylindrical fuse links (primarily used in plugs) This new publication is of equal interest to the manufacturer and to the user of fuses namely for household and similar applications.

29.120.60

Lülitus- ja juhtimisaparaadid

Switchgear and controlgear

UUED STANDARDID

EVS-HD 528 S2:2001

Hind 176,00

Identne IEC 890:1987 +

Corr.,A1:1995

ja identne HD 528 S2:1997

A method of temperature-rise assessment by extrapolation for partially type-tested assemblies (PTTA) of low-voltage switchgear and controlgear

The proposed method is applicable to enclosed PTTA or partitioned sections of PTTA without forced ventilation. It is intended to determine the temperature rise of the air inside the enclosure.

29.130.20

Madalpingelised lülitusseadmed ja nende juhtseadmed

Low voltage switchgear and controlgear

UUED STANDARDID

EVS-HD 419.2 S1:2001

Hind 153,00

Identne IEC 158-2:1982

Low-voltage controlgear - Part 2: Semiconductor contactors (solid state contactors)

29.140.10

Lambisoklid ja -pesad

Lamp caps and holders

UUED STANDARDID

EVS-EN 60838-2-1:2001

Hind 125,00

Identne IEC 838-2-

1:1994+A1:1998

ja identne EN 60838-2-

1:1996+A1:1998

Miscellaneous lampholders - Part 2: Particular requirements - Section 1: Lampholders S14

Applies to lampholders S14 intended for building-in as well as for independent lampholders for use with linear incandescent lamps for general lighting service (GLS). Independent lampholders are also tested as luminaires.

29.140.30

Luminofoorlambid. Lahenduslambid

Fluorescent lamps. Discharge lamps

UUED STANDARDID

EVS-EN 60192:2001

Hind 176,00

Identne IEC 192:1973+

A1,2,3,4,5:1994

ja identne EN 60192:1993 +

A4,5:1995

Low pressure sodium vapour lamps

States the methods of test to be used for determining the characteristics of low pressure sodium vapour lamps of the integral type, both U-shaped and linear, operating on a.c. mains, 50 Hz or 60 Hz.

29.140.40

Valgustid

Luminaires

UUED STANDARDID

EVS-EN 60598-2-9:2001

Hind 146,00

Identne IEC 598-2-9:1987 +

A1:1993

ja identne EN 60598-2-9:1989 +

A1:1994

Luminaires - Part 2: Particular requirements - Section Nine: Photo and film luminaires (non-professional)

Specifies requirements for photo and film luminaires (non-professional) for use with low-pressure tungsten halogen lamps, specified in IEC 357.

EVS-EN 60598-2-17:2001

Hind 131,00

Identne IEC 598-2-17:1984+

A1,2:1984

ja identne EN 60598-2-17:1989+

A2:1991

Luminaires - Part 2: Particular requirements - Section 17: Luminaires for stage lighting, television, film and photographic studios (outdoor and indoor)

Specifies requirements for stage, television and film studio luminaires (including spot and floodlighting projectors), for use with tungsten filament, tubular fluorescent and other discharge lamps on supply voltages not exceeding 1 000 V.

EVS-EN 60598-2-19:2001

Hind 131,00

Identne IEC 60598-2-

19:1981+A1:1987+A2:1997

ja identne EN 60598-2-

19:1989+A2:1998

Luminaires - Part 2: Particular requirements - Section nineteen: Air-handling luminaires (safety requirements)

Specifies safety requirements for air-handling luminaires for use with a ventilation duct or ventilated space (plenum), for use with tubular fluorescent lamps on supply voltages not exceeding 1 000 V.

EVS-EN 60598-2-22:2001

Hind 163,00

Identne IEC 60598-2-22:1997

ja identne EN 60598-2-22:1998

Luminaires - Part 2: Particular requirements - Section twenty-two: Luminaires for emergency lighting

This section of IEC 60598-2 specifies requirements for emergency lighting luminaires for use with tungsten filament, tubular fluorescent and other discharge lamps on emergency power supplies not exceeding 1000 V. This section does not cover "explosion-proof" luminaires for emergency lighting (see IEC 60079) and does not cover the effects of non-emergency voltage reductions on luminaires incorporating high pressure discharge lamps.

29.160

Pöörlevad masinad

Rotating machinery

UUED STANDARDID

EVS-EN 60034-5:2001

Hind 100,00

Identne IEC 34-5:1981

ja identne EN 60034-5:1986

Rotating electrical machines - Part 5: Classification of degrees of protection provided by enclosures for rotating machinery

This standard applies to the classification of degrees of protection provided by enclosures for rotating machines. Protection of machines against harmful effects due to the ingress of water, designation for these protective degrees, and tests to verify that the machines meet the requirements.

29.160.00**Pöörlevad masinad**

Rotating machinery. General

UUED STANDARDID**EVS-EN 60034-1:2001**

Hind 235,00

Identne IEC 60034-

1:1996+A1:1997+A2:1999

ja identne EN 60034-

1:1998+A1:1998+A2:1999

Rotating electrical machines - Part 1: Rating and performance

This standard is applicable to all rotating electrical machines except those covered by other IEC standards - for example, IEC 349. Machines within the scope of this standard may also be subjected to superseding, modifying or additional requirements in other publications - for example, IEC 79, and IEC 92.

EVS-EN 60034-18-1:2001

Hind 163,00

Identne IEC 34-18-

1:1992+A1:1996

ja identne EN 60034-18-

1:1994+A1:1996

Rotating electrical machines - Part 18: Functional evaluation of insulation systems - Section 1: General guidelines

This part of IEC 34-18 describes procedures for functional evaluation of electrical insulation systems used or proposed to be used in rotating electrical machines within the scope of IEC 34-1, and the classification of those insulation systems. This part (Part 1) provides general guidelines for such procedures and classification principles, whereas the subsequent parts give detailed procedures for the various types of windings.

29.160.30**Mootorid**

Motors

UUED STANDARDID**EVS-EN 60034-12:2001**

Hind 146,00

Identne IEC 34-

12:1980+A1:1992+A2:1995

ja identne EN 60034-

12:1995+A2:1995+A11:1999

Rotating electrical machines - Part 12: Starting performance of single-speed three-phase cage induction motors for voltages up to and including 660 V, 50 Hz

Specifies four standard designs of starting performance for three-phase motors, from 0.4 kW up to 630 kW for direct on-line or star-delta starting and rated on the basis of duty-type S-1 (maximum continuous rating).

29.160.40**Generaatoragregaadid**

Generating sets

UUED STANDARDID**EVS-EN 12601:2001**

Hind 100,00

Identne EN 12601:2001

Reciprocating internal combustion engine driven generating sets - Safety

This standard specifies the safety requirements for RIC engine driven generating sets up to 1000 V consisting of a RIC engine, an alternating current (a.c.) generator including the additional equipment required for operating e.g., controlgear, switchgear and auxiliary equipment. It applies to generating sets for land and marine use, excluding sets used on board of seagoing vessels and mobile offshore units as well as aircraft or to propel road vehicles and locomotives.

29.200**Alaldid. Muundurid.****Stabiliseeritud toiteallikad**

Rectifiers. Converters. Stabilized power supply

UUED STANDARDID**EVS-EN 60618:2001**

Hind 163,00

Identne IEC 60618:1978+A1:1981 + A2:1997

ja identne EN

60618:1997+A1,2:1997

Inductive voltage dividers

This standard applies to inductive voltage dividers which are designed to provide a number of accurate ratios of alternating voltage over a range of frequencies and are intended to be used with negligible burden on their output.

31.060.99**Muud kondensaatorid**

Other capacitors

UUED STANDARDID**EVS-HD 597 S1:2001**

Hind 199,00

Identne IEC 358:1990

Coupling capacitors and capacitor dividers**33.020****Sidetehnika üldküsimumused**

Telecommunications in general

UUED STANDARDID**EVS-EN 301 459:2001**

Hind 146,00

Identne ESTI EN 301 459

V1.2.1:2000

Satellite Earth Stations and Systems (SES); Harmonized EN for Satellite Interactive Terminals (SIT) and Satellite User Terminals (SUT)

transmitting towards satellites in geostationary orbit in the 29,5 to 30,0 GHz frequency bands covering essential requirements under article 3.2 of the R&TTE Directive

33.040.20**Edastussüsteemid**

Transmission systems

KAVANDITE**ARVAMUSKÜSITLUS**

prEVS 51596

Tähtaeg: 2002-01-01

Identne ETSI ES 201168:2000

Kõnetöötus, edastuse ja kvaliteedi aspektid. Digitaalsete PABX-de

edastuskarakteristikud ühendusteks privaativõrkudesse, avalikkusse kommuteeritavatesse võrkudesse või IP-lüüsidesse

33.100.10**Kiirgus**

Emission

UUED STANDARDID**EVS-EN 55014-1:2001**

Hind 199,00

Identne CISPR 14-

1:1993+A1:1996+A2:1998

ja identne EN 55014-

1:1993+A1:1997+A2:1999

Electromagnetic compatibility - Requirements for household appliances, electric tools and similar apparatus -- Part 1: Emission

This standard applies to the conduction and the radiation of radio-frequency disturbances from appliances whose main functions are performed by motors and switching or regulating devices.

33.120.20

Juhtmed ja sümmeetrilised kaablid

Wires and symmetrical cables

UUED STANDARDID

EVS-HD 27 S1:2001

Hind 58,00

Identne HD 27 S1:1983

Colours of the cores of flexible cable and cords

This Recommendation applies to flexible cables and cords with not more than five cores.

33.160.99

Muud audio- ja videoseadmed ning -süsteemid

Other audio, video and audiovisual equipment

UUED STANDARDID

EVS-HD 549 S1:2001

Hind 209,00

Identne IEC 914:1988

Conference systems - Electrical and audio requirements

35.080

Tarkvara väljatöötamine ja süsteemidokumentatsioon

Software development and system documentation

KAVANDITE ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 31607

Tähtaeg: 2002-01-01

Identne ISO/IEC TR 15504-9:1998

Infotehnoloogia.

Tarkvaraprotsesside hindamine.

Osa 9: Sõnavara

ISO/IEC TR 15504 käesolev osa määratleb terminid, mida kasutatakse kogu standardis ISO/IEC TR 15504. Leidmise hõlbustamiseks esitatakse terminid algul tähestikjärjestuses, mõistmise

hõlbustamiseks määratletakse samad terminid seejärel sugulastermineid koondavate loogiliste rühmadena.

35.240.30

IT rakendused info- ja dokumenditöös ning kirjastamisel

IT applications in information, documentation and publishing

KAVANDITE ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 22679

Tähtaeg: 2002-01-01

Identne ISO 1087-2:2000

Terminoloogitöö. Sõnavara. Osa 2: Arvutirakendused

Käesolev rahvusvaheline standard määratleb terminid keele- ja infotöötuse rakendusteks terminoloogitöös ja terminograafias.

prEVS 34879

Tähtaeg: 2002-01-01

Identne ISO 1087-1:2000

Terminoloogiatöö. Sõnavara.

Osa 1: Teooria ja rakendus

Käesolev rahvusvaheline standard kehtestab terminoloogiatöö teooria ja praktika tarbeks põhisõnavara.

Ta ei hõlma sõnavara, mis puudutab arvutirakendusi terminoloogiatöös; seda käsitleb ISO 1087-2. Kui ei ole öeldud teisiti, vastab esitusviis standardile ISO 10241.

47.020.10

Laevakered ja nende osad

Hulls and their structure elements

KAVANDITE ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 37431

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 3796:1999

ja identne EN ISO 3796:2001

Ships and marine technology - Clear openings for external single-leaf doors

This International Standard lays down standardized dimensions of clear openings for all types of external single-leaf doors, on board ships, for which coamings are required. These dimensions shall be used as nominal sizes for these doors of ships.

47.020.50

Tekid, tekiseadmed

Deck equipment and installations

KAVANDITE ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 52020

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13573:2001

Inland navigation vessels - Anchoring, coupling, towing, hauling and mooring systems

This European Standard specifies the safety requirements for the arrangement, accessibility and marking of anchoring, coupling, towing, hauling and mooring systems on inland navigation vessels. Depending on the type, the dimensions, the intended use of the vessels as well as the waters on which they are operated, inland navigation vessels are equipped with anchoring, coupling, towing, hauling and mooring systems. This standard does not apply to recreational craft according to Directive 94/25/EEC.

prEVS 52021

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13574:2001

Inland navigation vessels - Permanently installed climbing devices with a length not exceeding 5 m

This Standard specifies the requirements for the design and construction of permanently installed vertical climbing devices made of steel with a length not exceeding 5 m, used on inland navigation vessels. For the purposes of this standard the term permanently installed climbing devices covers ladders, step irons, dog step ladders and integral treads including handholds. This European Standard does not apply to stairs. These are covered by EN 790 and EN 13056.

47.060

Siseveelaevad

Inland navigation vessels

KAVANDITE ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 52020

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13573:2001

Inland navigation vessels - Anchoring, coupling, towing, hauling and mooring systems

This European Standard specifies the safety requirements for the arrangement, accessibility and marking of anchoring, coupling, towing, hauling and mooring systems on inland navigation vessels. Depending on the type, the dimensions, the intended use of the vessels as well as the waters on which they are operated, inland navigation vessels are equipped with anchoring, coupling, towing, hauling and mooring systems. This standard does not apply to recreational craft according to Directive 94/25/EEC.

prEVS 52021

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13574:2001

Inland navigation vessels - Permanently installed climbing devices with a length not exceeding 5 m

This Standard specifies the requirements for the design and construction of permanently installed vertical climbing devices made of steel with a length not exceeding 5 m, used on inland navigation vessels. For the purposes of this standard the term permanently installed climbing devices covers ladders, step irons, dog step ladders and integral treads including handholds. This European Standard does not apply to stairs. These are covered by EN 790 and EN 13056.

49.025.15

Mitterauasulamid

Non-ferrous alloys in general

UUED STANDARDID

EVS-EN 3920:2001

Hind 51,00

Identne EN 3920:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B41202

(NiCr14Fe5Si5B3) - Filler metal for brazing - Powder or paste

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B41202 (NiCr14Fe5Si5B3) Filler metal for brazing Powder or paste for aerospace applications.

EVS-EN 3921:2001

Hind 51,00

Identne EN 3921:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B41203 (NiCr7Si5B3) - Filler metal for brazing - Amorphous foil

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B41203 (NiCr7Si5B3) Filler metal for brazing Amorphous foil for aerospace applications.

EVS-EN 3923:2001

Hind 51,00

Identne EN 3923:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B41203

(NiCr7Si5B3Fe3) - Filler metal for brazing - Powder or paste

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B41203 (NiCr7Si5B3Fe3) Filler metal for brazing Powder or paste for aerospace applications.

EVS-EN 3925:2001

Hind 51,00

Identne EN 3925:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B40001 (NiSi5B3) - Filler metal for brazing - Amorphous foil

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B40001 (NiSi5B3) Filler metal for brazing Amorphous foil for aerospace applications.

EVS-EN 3926:2001

Hind 51,00

Identne EN 3926:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B40001 (NiSi5B3) - Filler metal for brazing - Borided foil

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B40001 (NiSi5B3) Filler metal for brazing Borided foil for aerospace applications.

EVS-EN 3932:2001

Hind 51,00

Identne EN 3932:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B13001 (NiP11) - Filler metal for brazing - Amorphous foil

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B13001 (NiP11) Filler metal for brazing Amorphous foil for aerospace applications.

EVS-EN 3934:2001

Hind 51,00

Identne EN 3934:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B21001 (NiCr15B4) - Filler metal for brazing - Amorphous foil

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B21001 (NiCr15B4) Filler metal for brazing Amorphous foil for aerospace applications.

EVS-EN 3935:2001

Hind 51,00

Identne EN 3935:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B21001 (NiCr15B4) - Filler metal for brazing - Borided foil

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B21001 (NiCr15B4) Filler metal for brazing Borided foil for aerospace applications.

EVS-EN 3938:2001

Hind 51,00

Identne EN 3938:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B46001 (NiCo20Si5B3) - Filler metal for brazing - Amorphous foil

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B46001 (NiCo20Si5B3) Filler metal for brazing Amorphous foil for aerospace applications.

EVS-EN 3939:2001

Hind 51,00

Identne EN 3939:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B46001 (NiCo20Si5B3) - Filler metal for brazing - Powder or paste

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B46001 (NiCo20Si5B3) Filler metal for brazing Powder or paste for aerospace applications.

EVS-EN 3941:2001

Hind 51,00

Identne EN 3941:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B41204 (NiCr13Si4B3) - Filler metal for brazing - Amorphous foil

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B41204 (NiCr13Si4B3) Filler metal for brazing Amorphous foil for aerospace applications.

EVS-EN 3942:2001

Hind 51,00

Identne EN 3942:2001

EVS Teataja 11/2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B41204 (NiCr13Si4B3) - Filler metal for brazing - Borided foil

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B41204 (NiCr13Si4B3) Filler metal for brazing Borided foil for aerospace applications.

EVS-EN 3943:2001

Hind 51,00

Identne EN 3943:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B41204 (NiCr13Fe4Si4B3) - Filler metal for brazing - Powder or paste

EVS-EN 3945:2001

Hind 51,00

Identne EN 3945:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B48801 (NiMn19Si6Cu4B) - Filler metal for brazing - Powder or paste

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B48801 (NiMn19Si6Cu4B) Filler metal for brazing Powder or paste for aerospace applications.

EVS-EN 3946:2001

Hind 51,00

Identne EN 3946:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B15701 (NiPd34Au30) - Filler metal for brazing - Powder or paste

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B15701 (NiPd34Au30) Filler metal for brazing Powder or paste for aerospace applications.

EVS-EN 4085:2001

Hind 51,00

Identne EN 4085:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B40002 (NiSi4B2) - Filler metal for brazing - Amorphous foil

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B40002 (NiSi4B2) Filler metal for brazing Amorphous foil for aerospace applications.

EVS-EN 4103:2001

Hind 51,00

Identne EN 4103:2001

Aerospace series - Nickel base alloy NI-B40002 (NiSi4B2) - Filler metal for brazing - Borided foil

This standard specifies the requirements relating to: Nickel base alloy NI-B40002 (NiSi4B2) Filler metal for brazing Borided foil for aerospace series.

53.060

Tööstuslikud mootorkärad

Industrial trucks

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 26174

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 12053:2001

Safety of industrial trucks - Test methods for measuring noise emissions

This noise measurement standard gives methods for determining the sound pressure level at the operator's position and the sound power level of industrial and rough terrain trucks.

53.100

Mullatöömasinad

Earth-moving machinery

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 52017

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 12117:1997

ja identne EN 13531:2001

Earth-moving machinery - Tip-over protection structure (TOPS) for compact excavators - Laboratory tests and performance requirements

This European Standard establishes a consistent and reproducible means of evaluating the load-carrying characteristics of tip-over protective structures (TOPS) under static loading, and prescribes performance requirements of a representative specimen under such loading.

55.180.40

Täielikud pakkimis- ja transpordiüksused

Complete, filled transport packages

UUED STANDARDID

EVS-EN 13054:2001

Hind 64,00

Identne EN 13054:2001

Packaging - Complete, filled transport packages - Test methods for the determination of the centre of gravity of a package

This standard specifies two methods of determining the location of the centre of gravity of flat sided rigid packages.

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 52000

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 2233:2000

ja identne EN ISO 2233:2001

Packaging - Complete, filled transport packages and unit loads - Conditioning for testing

This standard specifies a method for the conditioning of complete, filled transport packages and unit loads.

59.080.30

Kangasmaterjalid

Textile fabrics

UUED STANDARDID

EVS-EN 13569:2001

Hind 84,00

Identne EN 13569:2001

Cabinets roller towels - Performance requirements and processing

This Standard specifies requirements for the following: a) Three categories of cabinet towel, the categories being defined in terms of mass per unit area and tensile strength of the fabric; certain constructional and performance requirements are also covered. b) Process validation procedures to ensure that cabinet towels achieve the condition of hygienic cleanliness in processing.

59.080.40

Pealistatud

kangasmaterjalid

Coated fabrics

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 33951

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 12759:2001

Rubber- or plastic-coated fabrics - Determination of resistance to liquids

This European Standard describes two methods of evaluating the resistance of fabrics coated with plastics or with vulcanised rubber to the action of liquids by measurement of selected properties of the materials before and after immersion in selected liquids.

59.100.99

Muud komposiitide tugevdusmaterjalid

Other materials for the reinforcement of composites

UUED STANDARDID

EVS-EN 13473-1:2001

Hind 64,00

Identne EN 13473-1:2001

Reinforcements - Specification for multi-axial multi-ply fabrics - Part 1: Designation

This part 1 of EN 13473 establishes a method of designation for multi-axial multi-ply fabrics which shall be used for specifications for the reinforcement of materials. The method of designation defines the structure of the multi-axial multi-ply construction and the binding system.

EVS-EN 13473-2:2001

Hind 58,00

Identne EN 13473-2:2001

Reinforcements - Specification for multi-axial multi-ply fabrics - Part 2: Methods of test and general requirements

This part 2 of EN 13473 defines the test methods to be used to determine the designated and specified properties given in Parts 1 and 3 respectively. Part 2 of EN 13473 defines the general requirements applicable to the specification of all types of multi-axial multi-ply fabrics within the scope of this specification as defined in Part 1 of the Standard.

EVS-EN 13473-3:2001

Hind 51,00

Identne EN 13473-3:2001

Reinforcements - Specifications for multi-axial multi-ply fabrics - Part 3: Specific requirements

This part 3 of EN 13473 is a specification of multi-axial multi-ply fabrics made from reinforcement yarns, tows, rovings, fibre fleeces, films, foams or other materials which are intended to provide reinforcement in composite materials and which is bound to a multi-ply construction. The specification defines those parameters which are required for a particular application or processing method.

65.060.10

Põllutöötraktorid ja haagised

Agricultural tractors and trailed vehicles

KAVANDITE ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 51597

Tähtaeg: 2002-01-01

Identne EN 12525:2000

Põllumajandusmasinad.

Lauplaadurid. Ohutus

Käesolev standard esitab ohutusnõuded ja nende kontrollimise meetmed põllu- ja metsa-majanduslikele ratastraktoritele (nagu määratletud direktiivis 74/150/EMÜ) paigaldada-vate lauplaadurite projekteerimiseks ja valmistamiseks. Hõlmatud on ohud, mis seonduvad tõsteharade paigaldamisega traktorile kinnitatud raami külge, samuti ka tööseadiste nendele haaradele paigaldamise seadistega seonduvad ohud. Välja on jäetud ohud, mis seonduvad raami paigaldamisega traktorile (tehakse laaduri ja/või traktori tarnija poolt), paigaldatud lisaseadmetest ning konstruktsiooni mehaanilise tugevuse kaotusest tulenevad ohud. Välja on jäetud ohud, mis seonduvad töödega ja/või lisaseadmetega ja mis nõuavad ini-mese välbimist lauplaaduri läheduses selle liikumise ajal. Hõlmatud ei ole inimeste edasi toimetamisega seotud ohud. Käesolev standard kirjeldab lauplaaduritele iseäralike ohtude kõrvaldamise või vähendamise võtteid ja nõudeid. Lisaks esitab see tootja poolt antava ohutute töötamis-viiside näidisteabe (tüüpteabe). Käesolevas standardis käsitletud oluliste

ohtude nimestik on toodud lisas A. Lisa A viitab ka ohtudele, mida ei ole käsitletud. Käesolev standard kehtib peamiselt nendele masinatele, mis on toodetud pärast selle standardi väljaandmise kuupäeva.

65.060.35

Niisutusseadmed

Irrigation and drainage equipment

UUED STANDARDID

EVS-EN 13635:2001

Hind 84,00

Identne EN 13635:2001

Irrigation techniques - Localised irrigation systems - Terminology and data to be supplied by the manufacturer

This European Standard specifies the technical and functional characteristics that shall be indicated by manufactures of localised irrigation systems for user information to aid them in their choice of facilities and materials. This standard is related to others that will be drawn up for each system component (technical characteristics and test methods). This European Standard defines localised irrigation systems, characterising the various components which comprise them.

67.140.20

Kohv ja kohviasendajad

Coffee and coffee substitutes

KAVANDITE ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 52025

Tähtaeg: 2002-01-01

Identne prEN 14132:2001

Foodstuffs - Determination of ochratoxin A in barley and roasted coffee - HPLC method with clean-up on a immunoaffinity column

This European Standard specifies a method for the determination of ochratoxin A content in barley and roasted coffee using immunoaffinity column clean up and high performance liquid chromatography (HPLC). This method has been validated for ochratoxin A contents in barley in the range from 0,1 µg/kg up to 4,5 µg/kg and for roasted coffee in the range from 0,2 µg/kg up to 5,5 µg/kg.

67.200.10

Loomsed ja taimsed rasvad ja õlid

Animal and vegetable fats and oils

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 52002

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 3596:2000

ja identne EN ISO 3596:2001

Animal and vegetable fats and oils - Determination of unsaponifiable matter - Method using diethyl ether extraction

This standard specifies a method using ether extraction for the determination of the unsaponifiable matter content of animal and vegetable fats and oils.

71.100.35

Kemikaalid tööstuslikuks ja koduseks desinfektsiooniks

Chemicals for industrial and domestic disinfection purposes

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 52023

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13697:2001

Chemical disinfectants and antiseptics - Quantitative non-porous surface test for the evaluation of bactericidal and/or fungicidal activity of chemical disinfectants used in food, industrial, domestic and institutional areas - Test method and requirements without mechanical action (phase 2/step 2)

This European Standard specifies a test method (phase 2/step 2) and the minimum requirements for bactericidal and/or fungicidal activity of chemical disinfectants that form a homogeneous physically stable preparation in hard water and that are used in food, industrial, domestic and institutional areas, excluding areas and situations where disinfection is medically indicated and excluding products used on living tissues.

71.100.40

Pindaktiivsed ained

Surface active agents

UUED STANDARDID

EVS-EN 12582:2001

Hind 64,00

Identne EN 12582:1999

Surface active agents -

Determination of the polyethylene glycol content according to molar mass in non-ionic surface active agents (ethoxylated) by HPLC/ELSD

This European Standard specifies a method for the determination of the polyethylene glycol (PEG) content in aromatic and aliphatic non-ionic surface active agents of the type R - (0 - c2h4)p OH.

75.080

Naftasaadused üldiselt

Petroleum products in general

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 52001

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 2592:2000

ja identne EN ISO 2592:2001

Leekpunkti ja süttimistemperatuuri määramine. Clevelandi avatud tiigli meetod

This standard specifies a procedure for the determination of flash and fire points of petroleum products using the Cleveland open cup apparatus. It is applicable to petroleum products having an open cup flash point above 79 °C, except fuel oils, which are most commonly tested by closed cup procedure described in ISO 2719.

75.160.30

Gaaskütused

Gaseous fuels

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 21245

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 4257:2001

ja identne EN ISO 4257:2001

Veeldatud naftagaasid - Proovivõtumeetod

This standard specifies the procedure to be used for obtaining samples of unrefrigerated liquefied petroleum gases (LPG). It is suitable for sampling from bulk containers, to provide samples for laboratory testing of products covered by ISO 9162.

75.180.20

Töötlemisseadmed

Processing equipment

UUED STANDARDID

EVS-EN ISO 10441:2001

Hind 131,00

Identne ISO 10441:1999

ja identne EN ISO 10441:1999

Petroleum and natural gas industries - Flexible couplings for mechanical power transmission - Special purpose applications

EVS-EN ISO 13706:2001

Hind 227,00

Identne ISO 13706:1998

ja identne EN ISO 13706:2000

Petroleum and natural gas industries - Air-cooled heat exchangers

This International Standard specifies requirements and gives recommendations for the design, materials, fabrication, inspection, testing and preparation for shipment of air-cooled heat exchangers for use in petroleum and natural gas industries.

77.140.10

Termotöödeldavad terased

Heat-treatable steels

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 14743

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 10225:2001

Weldable structural steels for fixed offshore structures - Technical delivery conditions

This European Standard specifies requirements for weldable structural steels to be used in the fabrication of fixed offshore structures in the form of plates up to and including 150 mm thick. It also specifies sections up to 63 mm thick except for sections delivered in the as-rolled condition which are permitted up to 25 mm thick only. Seamless hollow sections up to and

---

including 20 mm thick are specified. Greater thicknesses for sections and hollow sections may be agreed, provided the technical requirements of this European Standard are maintained.

79.060.01

Puitpaneelid

Wood-based panels in general

UUED STANDARDID

EVS-EN 326-3:2001

Hind 64,00

Identne EN 326-3:1998

Puitplaadid. Proovivõtmine, lõikamine ja kontroll. Osa 3: Plaatide kaubasaadetise kontroll

This European Standard specifies methods for the verification of compliance of one or more properties of a consignment of panels with the requirements of a contract, or with the claimed values of properties of panels in a consignment as documented by the supplier.

83.080.01

Plastid

Plastics in general

UUED STANDARDID

EVS-EN ISO 62:2001

Hind 71,00

Identne ISO 62:1999

ja identne EN ISO 62:1999

Plastics - Determination of water absorption

This standard describes a procedure for determination of moisture absorption properties in the through-the-thickness direction for solid materials in flat or curved form. This standard also describes procedures for determining the amount of water absorbed by plastic specimens with precisely defined dimensions exposed to precisely defined conditions where test specimens are immersed or subjected to humid air.

83.080.10

Kuumalt kõvenevad materjalid (termosetid)

Thermosetting materials

UUED STANDARDID

EVS-EN ISO 3671:2001

Hind 38,00

Identne ISO 3671:1976

ja identne EN ISO 3671:1998

Plastid - Vormitavad materjalid aminoplastist - Lendainete määramine

Käesolev standard määrab kindlaks meetodi lendainete (peamiselt vee) määramiseks aminoplastist vormitavates materjalides ahjus kuivatamise teel.

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 52004

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 3672-1:2000

ja identne EN ISO 3672-1:2001

Plastics - Unsaturated-polyester resins (UP-R) - Part 1:

Designation system

This standard establishes a data block system for the designation of unsaturated-polyester resins (UP-R).

prEVS 52005

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 3672-2:2000

ja identne EN ISO 3672-2:2001

Plastics - Unsaturated-polyester resins (UP-R) - Part 2:

Preparation of test specimens and determination of properties

This standard specifies the methods of preparation of test specimens and the test methods to be used in determining the properties of unsaturated-polyester resins. Requirements for handling test material and for conditioning both the test material before moulding and the specimens before testing are given here.

83.080.20

Termoplastid

Thermoplastic materials

UUED STANDARDID

EVS-EN ISO 6402-1:2001

Hind 58,00

Identne ISO 6402-1:2001

ja identne EN ISO 6402-1:2001

Plastid. Löögikindlast

akrüül-niitriil-stüreen-akrülaatkopolümeerist (ASA, AES, ASC) vormimis- ja ekstrusioonimaterjalid. Osa 1: Tähistussüsteem ja alus tehniliste andmete jaoks

This part of ISO 6402 establishes a system of designation for acrylonitrile-styrene-acrylate (ASA), acrolonitrile-(ethylene-propylene-diene)styrene (AEPDS) and acrylonitrile-(chlorinated

EVS Teataja 11/2001

polyethylene)-styrene (ACS) moulding and extrusion materials, which may be used as the basis for specifications.

EVS-EN ISO 11542-1:2001

Hind 58,00

Identne ISO 11542-1:2001

ja identne EN ISO 11542-1:2001

Plastid. Ülikõrge

molekulmassiga polüetüleenist (ultra-high-molecularweight polyethylene) (PE-UHMW)

vormitavad materjalid ja

ekstrusioonimaterjalid. Osa 1:

Tähistussüsteem ja alus

tehniliste andmete jaoks

This part of EN ISO 11542

establishes a system of designation for PE-UHMW thermoplastic materials which may be used as the basis for specifications. For the purpose of this part of EN ISO 11542, PE-UHMW materials are polyethylene materials having a melt mass-flow rate (MFR), measured at 190 °C and 21,6 kg load, of less than 0,1 g/10 min.

83.120

Tugevdatud plastid

Reinforced plastics

UUED STANDARDID

EVS-EN 13473-1:2001

Hind 64,00

Identne EN 13473-1:2001

Reinforcements - Specification for multi-axial multi-ply fabrics - Part 1: Designation

This part 1 of EN 13473

establishes a method of designation for multi-axial multi-ply fabrics which shall be used for specifications for the reinforcement of materials. The method of designation defines the structure of the multi-axial multi-ply construction and the binding system.

EVS-EN 13473-2:2001

Hind 58,00

Identne EN 13473-2:2001

Reinforcements - Specification for multi-axial multi-ply fabrics - Part 2: Methods of test and general requirements

This part 2 of EN 13473 defines the test methods to be used to determine the designated and specified properties given in Parts 1 and 3 respectively. Part 2 of EN 13473 defines the general requirements applicable to the specification of all types of multi-

EVS Teataja 11/2001

axial multi-ply fabrics within the scope of this specification as defined in Part 1 of the Standard.

EVS-EN 13473-3:2001

Hind 51,00

Identne EN 13473-3:2001

Reinforcements - Specifications for multi-axial multi-ply fabrics - Part 3: Specific requirements

This part 3 of EN 13473 is a specification of multi-axial multi-ply fabrics made from reinforcement yarns, tows, rovings, fibre fleeces, films, foams or other materials which are intended to provide reinforcement in composite materials and which is bound to a multi-ply construction. The specification defines those parameters which are required for a particular application or processing method.

83.180

Liimid

Adhesives

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 52026

Tähtaeg: 2002-01-01

Identne prEN 302-2:2001

Kandvate puittarindite liimid.

Teimimeetodid. Osa 2:

Delamineerimisele

vastupidavuse määramine

This Part of EN 302 describes a method for determining the resistance to delamination of adhesively bonded joints.

85.080

Pabertooted

Paper products

UUED STANDARDID

EVS-EN 12625-6:2001

Hind 51,00

Identne EN 12625-6:1999

Test method for tissue paper and tissue products - Part 6: Determination of grammage

This part of a series of standards specifies a test method for the determination of grammage of tissue paper and tissue products.

87.040

Värvid ja lakid

Paints and varnishes

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 24805

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 1520:1999

ja identne EN ISO 1520:2001

Värvid ja lakid -

Pragunemiskindluse katse

The standard specifies an empirical test procedure for assessing the resistance of a coating of paint, varnish or related product to cracking and/or detachment from a metal substrate when subjected to gradual deformation by indentation under standard conditions.

prEVS 29770

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 3668:1998

ja identne EN ISO 3668:2001

Paints and varnishes - Visual comparison of the colour of paints

This International Standard is one of a series of standards dealing with the sampling and testing of paints, varnishes and related products. It specifies a method for the visual comparison of the colour of films of paints or related products against a standard (either a reference standard or a freshly prepared standard) using either natural daylight or artificial light sources in a standard booth.

prEVS 29774

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 2811-1:1997

ja identne EN ISO 2811-1:2001

Paints and varnishes - Determination of density - Part 1: Pycnometer method

This standard specifies a test method for determining the density of paints, varnishes and related products using a pycnometer. This method is limited to testing materials of low or medium viscosity at the temperature of test. The Hubbard-pycnometer can be used for highly viscous materials.

prEVS 29775

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 2811-3:1997

ja identne EN ISO 2811-3:2001

Paints and varnishes -

Determination of density -

Part 3: Oscillation method

This standard specifies a test method for determining the density of paints, varnishes and related products using an oscillator. The method is suitable for all materials, including paste-like coatings. A pressure-resistant type of apparatus is also applicable for aerosols.

prEVS 29776

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 2811-4:1997

ja identne EN ISO 2811-4:2001

Paints and varnishes - Determination of density - Part 4: Pressure cup method

This standard specifies a test method for determining the density of paints, varnishes and related products using a pressure cup. The method is suitable for testing samples, which may be aerated. Emulsion paints, for example, often trap small air bubbles, which may still be present when the density is measured. It is not however suitable for textured paints which contain coarse particles.

prEVS 29928

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 2811-2:1997

ja identne EN ISO 2811-2:2001

Paints and varnishes - Determination of density - Part 2: Immersed body (plummet) method

This standard is one of a series of standards dealing with the sampling and testing of paints, varnishes and related products. It specifies a test method for determining the density of paints, varnishes and related products using balls or other round bodies as immersion bodies (plummets). The method is limited to testing materials of low or medium viscosity, and is particularly suitable for production control.

91.060.10

Seinad. Vaheseinad.

Fassaadid

Walls. Partitions. Facades

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 32472

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13116:2001

Curtain walling - Resistance to wind load - Performance requirements

This standard specifies the structural performance requirements of curtain walling under wind load, both its fixed and openable parts, under positive and negative static air pressure.

prEVS 35596

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13051:2001

Curtain walling - Watertightness - Site test

This standard defines the method to be used to check for any points of water leakage that may occur in curtain walling when installed on a building. It is a supplementary test not required for classification purposes. It is intended for use primarily where water leaks have already occurred. It may also be used on new installations, when specified. It describes how an area of curtain walling that is installed on a building shall be subjected to a continuous film of water over its outside face. Windows and doors incorporated into the curtain walling may be similarly tested.

91.060.30**Laed. Põrandad. Trepid**

Ceilings. Floors. Stairs

KAVANDITE ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 33023

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 12825:2001

Raised access floors

This standard specifies the characteristics and performance requirements of raised access floors for which the main intended use is the internal fitting out of buildings, providing full access for the services to the plenum. It is applicable to the modular, factory made flooring elements, comprising panels and pedestals and defines the methods of test and measurement. It provides for the evaluation of conformity of the product to this European Standard.

91.060.50**Uksed ja aknad**

Doors and windows

KAVANDITE ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 31046

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13115:2001

Windows - Classification of mechanical properties - Racking, torsion and operating forces

This standard provides a means of classifying the performance of opening windows according to their strength in resisting, where appropriate, racking load, static torsion and their operating forces. Special aspects such as those of burglar resistance are not covered.

91.100.10**Tsement. Kips. Mört**

Cement. Gypsum. Lime. Mortar

KAVANDITE ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 33564

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 12859:2001

Gypsum blocks - Definitions, requirements and test methods

This European Standard specifies the characteristics and performance of gypsum blocks with smooth faces for which the main intended uses are construction of non-load bearing partitions or independent wall linings and the fire protection of columns, lift shafts, etc. The gypsum blocks are not used to build ceilings.

91.100.30**Betoon ja betoontooted**

Concrete and concrete products

KAVANDITE ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 50587

Tähtaeg: 2002-01-01

Identne EN 206-1:2000

Betoon. Osa 1:**Spetsifitseerimine, toimivus, tootmine ja vastavus**

Käesolev Euroopa standard rakendub monoliitsete ja monteeritavate konstruktsioo-ni-de ning hoonete ja rajatiste betoonelementide valmistamisel kasutatavale betoonile. Betoon võib olla platsi-, kauba- või tehases betoonelementide tarbeks valmistatud betoon. Käesolev standard spetsifitseerib nõuded: - betooni lähtematerjalidele; - betoonisegu ja kivistunud betooni omadustele ning nende vastavuse tõestamisele; - betooni koostisele

esitatavatele piirangutele; - betooni omaduste spetsifitseerimisele; - betoonisegu tarnimisele; - tootmisohje meetoditele; - vastavuskriteeriumidele ja vastavuse hindamisele. Käesolev Euroopa standard on rakendatav ainult sellisele betoonile, mis ei sisalda pä-rast tihendamist liigset õhku, manustatud õhk välja arvatud. Standard on rakendatav normaal-, raske- ja kergbetoonidele. Käesoleva Euroopa standardi käsitlusalasle kuuluvatele teatud toodetele (nt betoon-elementidele) või menetlustele kehtestatud teised Euroopa standardid võivad nõuda või lubada kõrvalekaldeid sellest standardist. Täiendavaid või erinõudeid võivad esitada selle standardi edaspidi koostatavad osad või teised eriküsimusi käsitlevad Euroopa standardid. Käesolev standard ei rakendu: - gaasbetoonile; - vahtbetoonile; - korebetoonile (peentäitematerjalita betoon); - betoonile, mille tihedus on alla 800 kg/m³; - tulekindlale betoonile. Käesolev standard ei käsitle tervise- ja ohutusnõudeid töötajate kaitsmiseks betooni tootmisel ja tarnimisel. prEVS 50887 Tähtaeg: 2002-01-01 Identne EN 12504-1:2000 **Konstruktsiooni betooni katsetamine. Osa 1: Väljapuuritud katsekehad. Võtmine, ülevaatus ja survekatse** Käesolev standard määratleb kivistunud betoonist puursüdämike võtmise, ülevaatus, katseks ettevalmistamise ja survetugevuse määramise meetodid. prEVS 50915 Tähtaeg: 2002-01-01 Identne prEN 12504-2:1999 **Konstruktsiooni betooni katsetamine. Osa 2: Mittepurustav katsetamine. Põrkearvu määramine** Käesolev standard määratleb kivistunud betooni kindlaksmääratud piirkonna põrkearvu määramise meetodi kasutades terasest vedruvasart.

91.100.50

Sideained.

Tihendusmaterjalid

Binders. Sealing materials

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 39336

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13416:2001

Flexible sheets for waterproofing - Bitumen, plastic and rubber sheets for roof waterproofing - Rules for sampling

This European Standard specifies the general rules how to select the samples of bitumen, plastic or rubber sheets for waterproofing from which the test pieces are taken. It also specifies the conditioning procedures which shall be followed before the test piece is cut from the sample.

prEVS 52022

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13583:2001

Flexible sheets for waterproofing - Bitumen, plastic and rubber sheets for roof waterproofing - Determination of hail resistance

This European Standard specifies the determination of the resistance of flexible sheets for roofing to hail using a test for puncture by simulated hail. This European Standard may also be applied for waterproofing.

91.120.10

Soojusisolatsioon

Thermal insulation

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 34087

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne ISO 12572:2001

ja identne EN ISO 12572:2001

Hygrothermal performance of building materials and products - Determination of water vapour transmission properties

This standard specifies a method based on cup tests for determining the steady state water vapour transmission rate, water vapour permeance and water vapour permeability of building materials. Different sets of test conditions are specified. The general principles are applicable to all hygroscopic and non hygroscopic building

materials and products, including those with integral skins and facings. Annexes give details of test methods suitable for different material types. The results obtained by this method are suitable for design purposes, production control and for inclusion in product specifications.

91.140.10

Keskküttesüsteemid

Central heating systems

UUED STANDARDID

EVS-EN 1264-2:2001

Hind 119,00

Identne EN 1264-2:1997

Põrandaküte. Süsteemid ja komponendid. Osa 2:

Soojusvõimsuse määramine

This European Standard is applicable to hot water floor heating systems as defined EN 1264-1.

The determination of thermal performance of hot water floor heating systems

and their conformity to this standard is carried out by calculation in

accordance with design documents and model: in the case of special constructions and if necessary, the determination of thermal performance by calculation is combined with measuring techniques.

EVS-EN 1264-3:2001

Hind 71,00

Identne EN 1264-3:1997

Põrandaküte. Süsteemid ja komponendid. Osa 3:

Dimensioneerimine

This standard is applicable to hot water floor heating systems as defined

EN 1264-1. Physiological limitations are taken into account for the

floor surface temperature. The design is based on performance characteristic curves and limit curves calculated in accordance with

EN 1264-2.

91.140.30

Ventilatsiooni- ja kliimasüsteemid

Ventilation and air-conditioning systems

KAVANDITE

ARVAMUSKÜSITLUS

prEVS 39343

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13410:2001

Gas-fired overhead radiant heaters - Ventilation requirements for non-domestic premises

This European Standard specifies the requirements for the ventilation of non-domestic premises where gas-fired radiant heaters complying with EN 416-1:1999 or EN 419-1:1999 are installed and operated.

91.140.80

Kanaliseatsioon

Drainage systems

UUED STANDARDID

EVS-EN 1253-1:2001

Hind 78,00

Identne EN 1253-1:1999

Gullies for buildings - Part 1: Requirements

This standard classifies gullies, gives guidance for places of installation and specifies requirements for the construction, design, performance and marking of factory made gullies for buildings, irrespective of material, for use in drainage systems operating under gravity including siphonic systems NOTE: Although normally used to convey domestic waste water, industrial waste water and rainwater, gullies can convey other waste water provided there is no risk of damage to components or of injury to health. This standard does not apply to gully tops and manhole tops which are specified in EN 124.

EVS-EN 1253-2:2001

Hind 90,00

Identne EN 1253-2:1998

Gullies for buildings - Part 2: Test methods

This standard specifies test methods for gullies for buildings according to prEN 1253-1:1997 and access covers in accordance with prEN 1253-4.

EVS-EN 12050-2:2001

Hind 84,00

Identne EN 12050-2:2000

Wastewater lifting plants for buildings and sites - Principles of construction and testing - Part 2: Lifting plants for faecal-free wastewater

This part of this European Standard applies to lifting plants for faecal-free wastewater in buildings and sites. It specifies methods for drainage of locations below flood level to prevent any backflow of wastewater into the building. This part of European Standard contains general requirements, basic construction and testing principles, together with information on materials and conformity evaluation. Construction and testing requirements for non-return valves used in effluent lifting plants are given in EN 12050-4. NOTE For pumping installations for drain and sewer systems see also EN 752-6.

93.080.30**Teerajatised**

Road equipment and installations

UUED STANDARDID**EVS 804:2001**

Hind 107,00

Identne EVS 804:2001

Vertikaalne teemärgistus.**Teisaldatavad liiklusmärgid.****Koonused ja silindrid**

Käesolev standard kirjeldab nõudeid uutele liikluskoonustele ja uutele liiklussilindritele. Standard kirjeldab minimaalseid olulisi visuaalseid ja füüsilisi väärtuseid; katse meetodeid toote väärtuste kindlaksmääramiseks ja mõisteid, mille läbi neid näitajaid saab kirjeldada kasutajatele ja ühiskonnale, kaasaarvatud liikluskorraldajad. Standardis on mitmed kategooriad või klassid, mille kaudu liikluskoonuse või liiklussilindri kasutamine on kirjeldatud erinevatel tarvitamistel vastavalt parimale praktikale. Füüsiliste omaduste puhul on väärtuse tasemed ja näidiskatsed esitatud külma ilma tingimustele, elastsusele, stabiilsusele ja löögile/vastupidavusele kukkumisel. Nõuded visuaalse äratundmise omaduste kooskõlale, värvusele, reflekteeruvusele ja eredusele on antud arvestades riigilist praktikat ja seadusandlust.

Kõik selles standardis olevad katsed esinevad juba ühes või rohkemates riiklikes liikmesriikide tehnilistes standardites või liikmesriikide praktika seadusandlikes nõuetes või koodeksites. Esitatud on identifitseerimiseks ja märgistamiseks deklareeritud väärtuse tasemete tingimus.

EVS-EN 12352:2001

Hind 107,00

Identne EN 12352:2000

Liikluskorralduse vahendid.**Ohutuslambid**

Käesolev standard kirjeldab nõudeid ükshaaval elektriliselt opereeritavatele valgustusseadmetele, nimetatud ohutuslampideks, mis saadavad välja pidevat või regulaarselt vahelduvat ühevärvilist valgust ning mida ainuüksi nende värvi ja asetuse järgi kasutatakse liiklejate hoiatamiseks, informeerimiseks ja juhtimiseks. See kirjeldab nõudeid visuaalsele, konstruktsioonilistele ja ekspluatatsioonilistele toimimistele ning asjakohaseid kasutatavaid testimise meetodeid. Käesolev standard ei ole rakendatav valgustusseadmetele mis edastavad lisateateid (näiteks arvukad teadetetahvlid) või mis edastavad käskivaid instruksioone (näiteks valgusfoorid) või sõidukile kinnitatavatele reguleerivatele lampidele.

97.020**Kodumajanduse****üldküsimused**

Home economics in general

UUED STANDARDID**EVS-EN 50106:2001**

Hind 84,00

Identne EN 50106:1997 +

A1:1998

Safety of household and similar electrical appliances - Particular rules for routine tests referring to appliances under the scope of EN 60335-1 and EN 60967

These tests are intended to reveal a variation during the manufacture of appliances which could impair safety. They do not impair the properties and the reliability of the appliance and are to be carried out on each appliance. They are normally carried out on the complete appliance after assembly but the manufacturer may perform

the tests at an appropriate stage during production, provided later manufacturing operations would not affect the results.

97.040.40**Nõudepesumasinad**

Dishwashers

UUED STANDARDID**EVS-EN 60335-2-58:2001**

Hind 131,00

Identne IEC 335-2-58:1995 +

A1:1998

ja identne EN 60335-2-58:1997 +

A1:1999

Safety of household and similar electrical appliances - Part 2: Particular requirements for commercial electric dishwashing machines

This standard deals with the safety of electrically operated dishwashing machines for washing plates, dishes, glassware, cutlery and similar articles, with or without means for water heating or drying, not intended for household use, their rated voltage being not more than 250 V for single-phase appliances connected between one phase and neutral and 480 V for other appliances.

97.100.10**Elektrilised kütteseadmed**

Electric heaters

UUED STANDARDID**EVS-EN 60335-2-61:2001**

Hind 146,00

Identne IEC 335-2-

61:1992+A1:2000

ja identne EN 60335-2-61:1996 +

A1:2000

Safety of household and similar electrical appliances - Part 2: Particular requirements for thermal storage room heaters

This part of IEC 335 deals with the safety of thermal storage room heaters for household and similar purposes which are intended to heat the room in which they are located, their rated voltage being not more than 250 V for single phase appliances and 480 V for other appliances. It should be used in conjunction with the third edition (1991) of IEC 335-1.

97.100.20**Gaasikütteseadmed**

Gas heaters

UUED STANDARDID**EVS-EN 777-1:2000/A1:2001**

Hind 78,00

Identne EN 777-1:1999/A1:2001

Kõrgele paigaldatavad mitme põletiga, soojust kiirgava toruga gaasküttega soojussüsteemid mittekoduseks kasutamiseks.**Osa 4: Süsteem D, ohutus.****MUUDATUS**

This standard specifies the requirements and test methods for the construction, safety, efficiency, classification and marking of non-domestic gas fired overhead radiant tube heaters incorporated into a multi-burner system with each burner unit under the control of an automatic burner control system. This standard applies to Type B 22 systems intended for use in other than domestic dwellings, in which the supply of combustion air and/or the evacuation of the products of combustion is achieved by mechanical means.

EVS-EN 777-2:2000/A1:2001

Hind 78,00

Identne EN 777-2:1999/A1:2001

Kõrgele paigaldatavad mitme põletiga, soojust kiirgava toruga gaasküttega soojussüsteemid mittekoduseks kasutamiseks.**Osa 4: Süsteem E, ohutus.****MUUDATUS**

This standard specifies the requirements and test methods for the construction, safety, classification and marking of non-domestic gas fired overhead radiant tube heaters incorporated into a multi-burner system with each burner unit under the control of an automatic burner control system. This standard is applicable to Type B 22 and Type B 23 systems intended for use in other than domestic dwellings, in which the supply of combustion air and/or the evacuation of the products of combustion is achieved by mechanical means.

EVS-EN 777-3:2000/A1:2001

Hind 78,00

Identne EN 777-3:1999/A1:2001

Kõrgele paigaldatavad mitme põletiga, soojust kiirgava toruga gaasküttega soojussüsteemid mittekoduseks kasutamiseks.**Osa 4: Süsteem F, ohutus.****MUUDATUS**

This standard specifies the requirements and test methods for the construction, safety, classification and marking of non-domestic gas fired overhead radiant tube heaters incorporated into a multi-burner system with each burner unit under the control of an automatic burner control system. This standard applies to Type B 22x and Type B 23x systems intended for use in other than domestic dwellings, in which the supply of combustion air and/or the evacuation of the products of combustion is achieved by mechanical means.

EVS-EN 777-4:1999/A1:2001

Hind 78,00

Identne EN 777-4:1999/A1:2001

Kõrgele paigaldatavad mitme põletiga, soojust kiirgava toruga gaasküttega soojussüsteemid mittekoduseks kasutamiseks.**Osa 4: Süsteem H, ohutus.****MUUDATUS**

Käesolev Euroopa standard määrab kindlaks mittekoduseks kasutamiseks ettenähtud kõrgele paigaldatava soojust kiirgava toruga gaasküttesoojussüsteemide konstruktsioonile, ohutusele, liigitusele ja märgistusele esitatavad nõuded ja testimismeetodid, kui süsteemi konstruktsiooni kuulub üks ventilaator gaasiväljumislõõril ja kaks või enam põletiüksust, kus kõiki põletiteid reguleerib automaatne põletite juhtimise süsteem.

KAVANDITE**ARVAMUSKÜSITLUS**

prEVS 39343

Tähtaeg: 2001-12-02

Identne EN 13410:2001

Gas-fired overhead radiant heaters - Ventilation requirements for non-domestic premises

This European Standard specifies the requirements for the ventilation of non-domestic premises where gas-fired radiant heaters complying with EN 416-1:1999 or EN 419-1:1999 are installed and operated.

97.160**Kodutekstiid. Voodipesu**

Home textiles. Linen

UUED STANDARDID**EVS-EN 13569:2001**

Hind 84,00

Identne EN 13569:2001

Cabinets roller towels - Performance requirements and processing

This Standard specifies requirements for the following: a) Three categories of cabinet towel, the categories being defined in terms of mass per unit area and tensile strength of the fabric; certain constructional and performance requirements are also covered. b) Process validation procedures to ensure that cabinet towels achieve the condition of hygienic cleanliness in processing.

97.180**Mitmesugused kodutarbed**

Miscellaneous domestic and commercial equipment

UUED STANDARDID**EVS-EN 50106:2001**

Hind 84,00

Identne EN 50106:1997 + A1:1998

Safety of household and similar electrical appliances - Particular rules for routine tests referring to appliances under the scope of EN 60335-1 and EN 60967

These tests are intended to reveal a variation during the manufacture of appliances which could impair safety. They do not impair the properties and the reliability of the appliance and are to be carried out on each appliance. They are normally carried out on the complete appliance after assembly but the manufacturer may perform the tests at an appropriate stage during production, provided later manufacturing operations would not affect the results.

97.200.50**Mänguasjad**

Toys

UUED STANDARDID**EVS-EN 50088:2001**

Hind 146,00

Identne EN

50088:1996+A1:1996+A2:1997

Safety of electric toys

This standard deals with the safety of electric toys. It also applies to electrical constructional sets and electrical functional toys. Toys using electricity for functions other than the principal function are within the scope of this standard. If the packaging in which the toy is sold is also intended to be played with, it is considered to be part of the toy.

97.220.10**Spordirajatised**

Sports facilities

UUED STANDARDID**EVS-EN 13451-1:2001**

Hind 125,00

Identne EN 13451-1:2001

Swimming pool equipment - Part 1: General safety requirements and test methods

This standard specifies general safety requirements and test methods for equipment used in public swimming pools.

EVS-EN 13451-2:2001

Hind 64,00

Identne EN 13451-2:2001

Swimming pool equipment - Part 2: Additional specific safety requirements and test methods for ladders, stepladders and handle bends

This standard specifies safety requirements for ladders, stepladders and handle bends in addition to the general safety requirements of EN 13451-1:2001.

EVS-EN 13451-3:2001

Hind 64,00

Identne EN 13451-3:2001

Swimming pool equipment - Part 3: Additional specific safety requirements and test methods for pool fittings for water treatment purposes

This part of the standard specifies safety requirements for pool fittings for water treatment purposes in addition to the general safety requirements of EN 13451-1:2001.

EVS-EN 13451-4:2001

Hind 58,00

Identne EN 13451-4:2001

Swimming pool equipment - Part 4: Additional specific safety requirements and test methods for starting platforms

This standard specifies safety requirements for starting platforms in addition to the general safety requirements of EN 13451-1:2001.

EVS-EN 13451-5:2001

Hind 51,00

Identne EN 13451-5:2001

Swimming pool equipment - Part 5: Additional specific safety requirements and test methods for lane lines

This standard specifies safety requirements for lane lines in addition to the general safety requirements of EN 13451-1:2001.

EVS-EN 13451-6:2001

Hind 51,00

Identne EN 13451-6:2001

Swimming pool equipment - Part 6: Additional specific safety requirements and test methods for turning boards

This standard specifies safety requirements for turning boards in addition to the general safety requirements.

EVS-EN 13451-7:2001

Hind 58,00

Identne EN 13451-7:2001

Swimming pool equipment - Part 7: Additional specific safety requirements and test methods for water polo goals

This standard specifies safety requirements for water polo goals in addition to the general safety requirements of EN 13451-1:2001.

EVS-EN 13451-8:2001

Hind 58,00

Identne EN 13451-8:2001

Swimming pool equipment - Part 8: Additional specific safety requirements and test methods for leisure water features

This standard specifies safety requirements for leisure water features in addition to the general safety requirements of EN 13451-1:2001.

ARVAMUSKÜSITLUSEKS NING HÄÄLETAMISEKS SAADUD ISO STANDARDITE KAVANDID 10/2001

Standardikeskus on saanud nende ISO tehniliste komiteede standardite kava hääletamiseks ning avalikuks arvamusküsitluseks, kuhu EVS on registreerunud vaatlejaliikmeks. Arvamusküsitluseks saadetud kavandite kohta on võimalik sisulisi ja toimetusalikke märkusi. Kavandeid saab osta Standardikeskusest. Arvamused ja märkused palume edastada Standardikeskusele hiljemalt 3 nädal enne sulgudes toodud kuupäeva.

NB! Tehnilised komiteed ja koostööpartnerid, teile on standardimisalaga ühendatud kavandid tasuta kättesaadavad Standardikeskuses (tuba 26).
10/2001

TC 61 Plastid

ISO/FDIS 9994 Lighters – Safety specification (01-12-04)

TC 71 Batoon, raudbatoon ja eelpingestatud betoon – EVS/TK 7

ISO/DIS 19338 Performance and assessment requirements for acceptance of national standards on structural concrete (02-03-11)

TC 150 Kirurgilised implantaadid – EVS/TK 11

ISO/DIS 15142-1 Implants for surgery – Metal intramedullary nailing systems – Part 1: Intramedullary nails (02-03-04)

ISO/DIS 15142-2 Implants for surgery – Metal intramedullary nailing systems – Part 2: Locking components (02-03-04)

ISO/DIS 15142-3 Implants for surgery – Metal intramedullary nailing systems – Part 3: Connection devices and reamer diameter measurements (02-03-04)

TC 210 Meditsiiniliste vahendite kvaliteet – EVS/TK 11

ISO 14971:2000/DAM 1 Medical devices – Application of risk management to medical devices
AMENDMENT 1: Annex H – Rationale for requirements (02-03-04)

STANDARDITE TÜHISTAMINE

Oktoobris on tühistatud järgmiste standardite kehtivus:

EV ST 613-93 Liiklusmärgid ja nende kasutamine

EV ST 615-92 Foorid ja nende kasutamine

EVS-EN 10002-2:2000 Metallmaterjalid. Tõmbeteim. Osa 2:

Tõmbeteimiseadmete jõumõõtmisüsteemi kontrollimine"

EVS-EN 1833:2000 Elektronandmevahetus (EDI). Sõnum. Süntaksi- ja teenuseteate sõnum (CONTRL)"

EVS MÜÜGI TOP 10 SEPTEMBRIS 2001

1. EVS-EN ISO 900x KVALITEEDIJUHTIMINE. KOGUMIK
2. EVS-EN ISO 9001:2001 Kvaliteedijuhtimine. Nõuded
3. EVS 763-1:2000 Ehituslubi. Osa 1: Määratlised, spetsifikaadid, vastavuskriteeriumid ja vastavushindamine
4. EVS-EN ISO 9004:2001 Kvaliteedijuhtimine. Juhised toimivuse parendamiseks
5. EVS-EN ISO 9000:2001 Kvaliteedijuhtimine. Alused ja sõnavara
6. EVS-EN ISO/IEC 17025:2000 Katse- ja kalibreerimislaborite üldnõuded

EVS 797:2000 Betooni täitematerjalid	3
EVS-EN 10025:2000 Kuumvaltsitud legeerimata konstruktsioonterasest tooted	3
EVS-EN 933-1:2000 Täitematerjalide geomeetriliste omaduste katsetamine. Osa 1: Terastikulise koostise määramine. Sõelanalüüs	3
EVS-EN 933-2:2000 Täitematerjalide geomeetriliste omaduste katsetamine. Osa 2: Terastikulise koostise määramine. Katsesõelad, avade nimimõõtmed	3

EESTI KEELES MÜÜGILE SAABUNUD STANDARDID

IEC 60050(702):2001 Rahvusvaheline elektrotehnika sõnastik. Osa 702: nimetused, signaalid ja vastavad seadmed.	502.-
IEC 60050(713):2001 Rahvusvaheline elektrotehnika sõnastik. Osa 713: nimetused: saatjad, vastuvõtjad, võrgud ja ekspluatatsioon.	470.-
EN 804:2001 Vertikaalne teemärgistus. Teisaldatavad liiklusmärgid. Sõlmepildid ja silindrid.	107.-
EN 12352:2001 Liikluskorralduse vahendid. Ohutuslambid.	107.-
EN 615:2001 Foorid ja nende kasutamine.	112.-
EN 15190:2001 Keskonnajuhtimissüsteemid (kohandatud EVS-EN ISO 14001, 14004, 14010, 14011, 14012)	996.-

Standardite müük toimub Standardikeskuses

1 tel 605 5060 10, faks 605 50 20 myyk@evs.ee

Teave parandus:

Standardite eelmise numbriga vigade pärast

Ungari kirjutises Balti Standardifoorumist lehekülje 7 lõpust on osa teksti välja jäänud.

on jõudnud lõpusirgele strateegia ja rakendusplaani väljatöötamisega ning saanud vastutavaks isatsiooniks ka elektrotehnika standardimise eest. Organisatsioonil on uus struktuur ning töötajate arv kasvab pidevalt. Samuti on välja töötatud uus infoteenuste jaotus.

Standardite näeb oma kõige olulisema ülesandena standardimisprotseduuride ühtlustamist CEN standarditega. Samas on CENELEC standardite ülevõtmine veel lahendamata. Käimas on EVS-iga seotud protsess elektrotehnika valdkonna standardiorgani ühendamise näol keskse standardiorganisatsiooniga

Standardite müük jätkub järgmisel kord

TELLIMINE 2002. AASTAKS

- 1- Soovin tellida
2- Soovin tellimuse ümber vormistada

EVS TEATAJA PABERKANDJAL

AASTATELLIMUS 550.-
PÜSITELLIMUS 500.-
ÜKSIKNUMBER 50.-

EVS TEATAJA PABERKANDJAL + ELEKTROONILISELT

AASTATELLIMUS 650.-
PÜSITELLIMUS 600.-
ÜKSIKNUMBER 60.-

EVS TEATAJA AINULT ELEKTROONILISELT

AASTATELLIMUS 550.-
PÜSITELLIMUS 500.-
ÜKSIKNUMBER 50.-

Nimi _____

Asutus _____

Aadress _____

Telefon _____ E-post _____

Tasumise garanteerime

Kuupäev _____ Allkiri _____

INFO JA TELLIMINE Tel 605 5060 myyk@evs.ee faks 605 5070

Sisukord

EESTI UUDISED	1
TOIMETAJA VEERG	1
STANDARDIKESKUSEL ON ALATES 24. OKTOOBRIST UUED TELEFONINUMBRID	2
EELTEATED.....	3
KONVERENTS "STANDARDID JA KESKKOND"	3
EESTI STANDARDIKESKUS JA SIDEAMET ALLKIRJASTASID KOOSTÖÖLEPINGU	4
Valdo, T. INFOTEHNOLOOGIA STANDARDIMISEST	5
Laimets, A. EVS JUHTIMISSÜSTEEMIDE PÄEVAD	6
KUS KÄIDUD. MIDA NÄHTUD.....	8
Kasemaa, S. CEN OLI KOOS LONDONIS	8
CEN/CENELEC VASTAVUSMÄRGIST	10
Mändla, M. TAANIS TK SEKRETÄRIKS ÕPPIMAS	11
Ugand, K. IFAN 10. KONVERENTS	12
OKTOOBRIKUU STANDARDID	12
METROLOOGIA	
Laaneots, R. VIHTIDE MASSI VÕRDLUSMÕÖTMINE	13
KVALITEET	18
CEN UUDISED	18
ISO UUDISED	18
UUED TRÜKISED	
Kvaliteedijuhtimise põhimõtted	19
ISO 9000 sarja standardite valik ja kasutamine	19
Direktiivid ja nendega seotud standardid	19
WTO SEKRETARIAADILT SAABUNUD TBT JA SPS TEATISED 20. september - 20. oktoober 2001	20
UUED STANDARDID JA KAVANDID ARVAMUSKÜSITLUSEKS	25
ICS PÕHIRÜHMAD	26
01.040.31 Elektroonika (sõnavara).....	27
01.040.33 Sidetehnika (sõnavara)	27
01.040.65 Põllumajandus (sõnavara).....	27
01.040.91 Ehitusmaterjalid ja ehitus (sõnavara).....	27
01.070 Värvuskoodid	27
07.080 Bioloogia. Botaanika. Zooloogia.....	27
07.100.01 Mikrobioloogia	28
11.040.10 Anesteesia-, hingamis- ja reanimatsioonivarustus	28
11.040.40 Kirurgilised implantaadid, proteesimine ja ortopeedia	28
11.040.60 Ravivarustus	28
11.040.70 Silmaravivarustus	29
11.060.10 Hambaravimaterjalid	29
11.080.20 Desinfektsiooni- ja antiseptilised vahendid	29
13.020.50 Keskkonnamärgistus.....	29
13.030.10 Tahked jäätmed	29
13.030.20 Vedelad jäätmed. Sete	29
13.120 Ohutus kodus	30
13.160 Vibratsiooni toime inimesele.....	30
13.180 Ergonoomia	30
13.200 Avariide ja õnnetuste vältimine	30
13.220.20 Tulekaitsevahendid	30
13.220.40 Materjalide ja toodete süttivus ning põlemislaad.....	30
13.340.01 Kaitseriietus ja -vahendid	30
13.340.30 Respiraatorid	31
17.140.30 Sõidukimüra	31
17.140.50 Elektroakustika	31
17.220.20 Elektriliste ja magnetiliste suuruste mõõtmine	31
19.100 Mittepurustavad (säilitavad) katsetused ja katseseadmed	31
21.060.10 Poldid, kruvid, tikkpoldid.....	31
21.060.20 Mutrid.....	31
23.020.10 Statsionaarsed mahutid ja reservuaarid.....	31
23.040.15 Värvilisest metallist torud.....	32
23.060.01 Ventiiolid.....	32
23.120 Ventilaatorid. Tiivikud. Kliimaseadmed	32
25.080.10 Treipingid	32

25.140.10 Pneumotööriistad	32
25.140.99 Muud käsitööriistad	33
25.160.30 Keevitusseadmed	33
25.220.20 Pinnatöötlus	33
27.020 Sisepõlemismootorid.....	34
29.030 Magnetmaterjalid	34
29.035.01 Isolatsioonimaterjalid.....	34
29.060.20 Kaablid.....	34
29.080.00 Isolatsioon	37
29.080.01 Isolatsioon	37
29.120.10 Elektrijuhtide paigaldustorud jms	37
29.120.50 Kaitsmed jm liigvoolukaitseaparaadid	37
29.120.60 Lülitus- ja juhtimisaparaadid.....	38
29.130.20 Madalpingelised lülitusseadmed ja nende juhtseadmed	38
29.140.10 Lambisoklid ja -pesad	38
29.140.30 Luminofoorlambid. Lahenduslambid	38
29.140.40 Valgustid.....	38
29.160 Pöörlevad masinad	38
29.160.00 Pöörlevad masinad	39
29.160.30 Mootorid	39
29.160.40 Generaatoragregaadid	39
29.200 Alaldid. Muundurid. Stabiliseeritud toiteallikad	39
31.060.99 Muud kondensaatorid.....	39
33.020 Sidetehnika üldkõsimumused.....	39
33.040.20 Edastussüsteemid	39
33.100.10 Kiirgus	39
33.120.20 Juhtmed ja sümmeetrilised kaablid	40
33.160.99 Muud audio- ja videoseadmed ning -süsteemid	40
35.080 Tarkvara väljatöötamine ja süsteemidokumentatsioon.....	40
35.240.30 IT rakendused info- ja dokumenditöös ning kirjastamisel	40
47.020.10 Laevakered ja nende osad	40
47.020.50 Tekid, tekiseadmed	40
47.060 Siseveelaevad.....	40
49.025.15 Mitterauasulamid	41
53.060 Tööstuslikud mootorkäru	42
53.100 Mullatöömasinad.....	42
55.180.40 Täielikud pakkimis- ja transpordiüksused.....	42
59.080.30 Kangasmaterjalid	42
59.080.40 Pealistatud kangasmaterjalid	42
59.100.99 Muud komposiitide tugevdusmaterjalid	43
65.060.10 Põllutööriistad ja haagised	43
65.060.35 Niisutusseadmed	43
67.140.20 Kohv ja kohviasendajad	43
67.200.10 Loomsed ja taimsed rasvad ja õlid	44
71.100.35 Kemikaalid tööstuslikuks ja koduseks desinfitatsiooniks	44
71.100.40 Pindaktiivsed ained	44
75.080 Naftasaadused üldiselt.....	44
75.160.30 Gaaskütused	44
75.180.20 Töötlemisseadmed	44
77.140.10 Termotöödeldavad terased	44
79.060.01 Puitpaneelid	45
83.080.01 Plastid	45
83.080.10 Kuumalt kõvenevad materjalid (termosetid)	45
83.080.20 Termoplastid	45
83.120 Tugevdatud plastid.....	45
83.180 Liimid.....	46
85.080 Pabertooted	46
87.040 Värvid ja lakid	46
91.060.10 Seinad. Vaheseinad. Fassaadid	46
91.060.30 Laed. Põrandad. Trepid.....	47
91.060.50 Uksed ja aknad.....	47
91.100.10 Tsement. Kips. Mört	47
91.100.30 Betoone ja betoontooted	47

91.100.50 Sideained. Tihendusmaterjalid	48
91.120.10 Soojusisolatsioon.....	48
91.140.10 Keskküttesüsteemid	48
91.140.30 Ventilatsiooni- ja kliimasüsteemid	48
91.140.80 Kanalisatsioon	48
93.080.30 Teerajatised	49
97.020 Kodumajanduse üldküsimumused	49
97.040.40 Nõudepesumasinad	49
97.100.10 Elektrilised kütteseadmed	49
97.100.20 Gaasikütteseadmed	50
97.160 Kodutekstiilid. Voodipesu.....	50
97.180 Mitmesugused kodutarbed.....	50
97.200.50 Mänguasjad	50
97.220.10 Spordirajatised.....	51
ARVAMUSKÜSITLUSEKS NING HÄÄLETAMISEKS SAADUD ISO STANDARDITE KAVANDID 10/2001.....	52
STANDARDITE TÜHISTAMINE.....	52
EVS MÜÜGI TOP 10 SEPTEMBRIS 2001.....	52
EESTI KEELES MÜÜGILE SAABUNUD STANDARDID.....	53
TELLIMINE 2002. AASTAKS.....	54